

Stockholms stads rätts- och polisdirektion.

Stockholms stads rätts- och polisdirektion.

Kungsgatan 78, Sth K (postgirokonton nr 459374); t. 54 00 00 (växel). Direktionen sammanträder i regel andra och fjärde onsdagen i månaden kl. 17,30.

I samband med genomförandet av den omorganisation av magistraten, rådhusrätten och åklagarväsendet m. m., som föranleddes av ikraftträdandet av den nya rättegångsbalken beslöt stadsfullmäktige den 1 juli 1947 att inrätta en direktion för Stockholms stads rättsväsende med uppgift att handha de till rättsväsendet hörande myndigheternas organisation, personal och ekonomi. Instruktion för direktionen fastställdes av k. m. t. den 5 december samma år. Direktionen trädde i verksamhet den 1 januari 1948.

Sedan stadsfullmäktige den 17 september 1951 för sin del beslutat, att direktionen för rättsväsendet och dåvarande polisenämnden skulle sammanställas, förordnade k. m. t. den 21 december samma år — med upphävande av den då gällande särskilda instruktionen för polisenämnden — bl. a. att direktionen fr. o. m. den 1 januari 1952 skulle ha namnet direktionen för Stockholms stads rätts- och polisväsen samt i sådan egenskap jämväl skulle handha de uppgifter, som ankomma på polisenämnd. Namnet har sedermera (år 1957) ändrats till *Stockholms stads rätts- och polisdirektion*.

Enligt lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket, vilken trädde i kraft den 1 januari 1926, skali riket för polisverksamhetens upprätt-hållande vara inödelat i polisdistrikt. Varje stad utgör ett särskilt polisdistrikt. Kommun, som bildar eget polisdistrikt, äger enligt samma lag tillsätta en polisenämnd, med huvudsaklig uppgift att vara ett organ för den kommunala finansförvaltningen i avseende å polisväsendet. Polisenämnd — vilken icke äger taga befattning med fråga, som faller under polischefens befälsmyndighet — tillkommer särskilt att upprätta förslag till löne-, omkostnads- och, i förekommande fall, pensionsstat för polisväsendet i polisdistriktet samt till erforderliga ändringar i dess polisorganisation, att förvalta till polisväsendet anslagna medel och för polisväsendet an-

vända fastigheter och annan egendom, samt att till vederbörande myndigheter avgiva yttranden och göra framställning i frågor av mera allmän betydelse för polisväsendet. Innan ordinarie befattningshavare vid polisväsendet tillsättes, skall, efter det polischefen yttrat sig angående de sökande, även polisenämnden ha erhållit tillfälle att till länsstyrelsen (överståthållarämbetet) avgiva sådant yttrande.

Med stöd av nämnda lagbestämmelser beslöt stadsfullmäktige den 15 februari 1926 att tillsätta en Stockholms stads polisenämnd, vilken sedan trädde i verksamhet den 1 maj samma år. Genom beslut den 20 september och 17 december 1937 uppdrogo stadsfullmäktige åt polisenämnden att handha medelsförvaltningen m. m. inom Stockholms polisdistrikt, och i sammanhang därmed överflyttades polispersonalen den 1 januari 1938 från överståthållarämbetets till polisenämndens lönestat. Vid sammanslagningen av rättsdirektionen och polisenämnden den 1 januari 1952 övertogs samtliga nämnden ävilande uppgifter av direktionen. (Betr. polisväsendet, se i övrigt sid. 4, 86, 92 o. 100.)

Efter beslut av stadsfullmäktige den 21 juni 1954 genomfördes den 1 november samma år en omorganisation av delgivningsverksamheten i Stockholm. Omorganisationen innebar i huvudsak att den delgivningstjänst, som dittills ombesörjts av skilda organ inom rådhusrätten och poliskammaren, sammanfördes till en fristående delgivningscentral omedelbart under direktionen för rätts- och polisväsendet (se vidare sid. 102).

Rätts- och polisdirektionen handhar såsom i huvudsak redan framgår av ovanstående dels frågor, som angå magistratens och rådhusrättens, åklagarmyndighetens, poliskammarens, stadshäktets, fastighetsregisterkontorets och delgivningscentralens organisation, personal och ekonomi, dels också de uppgifter som enligt lagen om polisväsendet i riket och andra författningar ankomma på polisenämnd. Direktionen tillsätter ordinarie befattningshavare vid kansliet och hos myndigheterna ifråga — med undantag av lagfaren personal vid magistraten och rådhusrätten, åklagare, polismästaren, polisintendent, polisassessor, polissekreterare, polisnotarie, övriga befattningshavare vid polisväsendet, fastighetsregisterförare och andra befattningshavare, beträffande vilkas tillsättning sär-

RPD skilda bestämmelser kunna vara meddelade — samt meddelar avsked från sådana befattningar. Det åligger direktionen att inom sitt förvaltningsområde lämna stadsfullmäktige, stadskollegiet, borgarråden, stadskansliet och stadens nämnder önskat biträde.

Direktionen äger utse tre ledamöter och tre suppleanter i den särskilda antagningsnämnd, som har att tillsätta annan lagfaren personal vid rådhusrätten än rådmän och assessorer (se vidare sid. 71).

Direktionen har ett kansli med en chef, som är föredragande inför direktionen. Vid direktionens sammanträden äga chefen för kansliet, polismästaren, borgmästaren, statsåklagaren (förste stadsfiskalen), fastighetsregisterföraren samt föreståndarna för stadshäktet och delgivningscentralen eller den som vid förhinder av respektive myndighet därtill utses, var för sitt förvaltningsområde, närvara och deltaga i överläggning med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad i protokollet.

Direktionen består av förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Den utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig vice ordförande.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter för åren 1959—1960 ägde rum den 15 december 1958.

Författningar. K. instruktion 5 dec. 1947 för direktionen för Stockholms stads rätts- och polisväsen (Kf 1954: nr 81). Lag 6 juni 1925 om polisväsendet i riket, med ändr.

Stat år 1960. Utgifter: driftbudgeten 72 298 800 kr. (därav engångs 584 300 kr.), dessutom förlagsmedel 25 000 kr.; kapitalbudgeten, lånemedel inom linjen 250 000 kr.; inkomster: driftbudgeten 9 969 000 kr.

Direktionens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Agrenius, G. B., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

***Törnqvist, J. E.**, kontrollör.

Övriga ledamöter.

***Carlberg, O. Ch.**, underinspektör, stadsfullm.
***Ossbahr, C. P.**, advokat, stadsfullm.
***Sönberg, E. Hj. H.**, distriktsföreståndare.
***Tannersten, G. R.**, spårvägsman.
***Vanner, O. A.**, redaktör.

Suppleanter¹⁾.

***Arpstedt, K. H.**, brandmästare, stadsfullm.
***Hallme, A. G. L.**, civilingenjör.
***Sandberg, L. G.**, förbundsordförande.
***Stapelberg, E. J.**, redaktör.
***Wiklund, S. A. D.**, förste byråinspektör.
***Winther, O. W. G.**, förste kanslisekreterare, stadsfullm.

Sekreterare (5,940 kr.).

Åstrand, S.-G., borgarrådssekreterare (se sid. 126).

Tjänstedelegerade.

Agrenius, G. B.; Törnqvist, J. E.; Wiklund, S. A. D.
Suppleant: Ossbahr, C. P.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse vartannat år i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av stadens rätts- och polisdirektionens, civilförsvarsnämndens, hemvärnsnämndens och överförmyndarnämndens räkenskaper och förvaltning under de två nästföljande åren.

Bohman, A. W., redogörare, ordf.
Dunberg, S., ombudsman.
Wennerholm, H. A. C., jur. kand.

Suppleanter:

Hansson, N. Å., kassör.
Stjernqvist, H. O., byrådirektör.

Kommittéer tillhörande rätts- och polisdirektionens förvaltningsområde.

Kommittén för det nya rannsakningsfängelset m. m.

I anslutning till mellan staden och kronan förda förhandlingar uppdrogo stadsfullmäktige den 23 januari 1956 åt rätts- och polisdirektionen att i samråd med fastighetsnämnden utarbeta förslag till ett rannsakningsfängelse på polishustomten (Utl. 1956: nr 11). Enligt de utredningar, som lägo till grund för beslutet, skulle nybyggnaden innehålla, förutom ett rann-

¹⁾ Vid förfall för ledamöterna skola suppleanterna enligt direktionens beslut inträda i följande ordning: för ordföranden samt ledamoten Ossbahr suppleanterna Hallme, Wiklund, Stapelberg, Arpstedt, Winther och Sandberg; för vice ordföranden och ledamöterna Sönberg, Tannersten och Vanner suppleanterna Arpstedt, Winther, Sandberg, Wiklund, Stapelberg och Hallme; för ledamoten Carlberg suppleanterna Wiklund, Stapelberg, Hallme, Arpstedt, Winther och Sandberg.

sakningsfängelse, även administrationslokaler i första hand för andra förvaltningsgrenar inom direktionens verksamhetsområde. Man räknade också med att i det sammanhanget kunna lösa polisens garage- och verkstadsproblem. För hit-hörande utredningar har utsetts en särskild samarbetskommitté med representanter för rätts- och polisdirektionen, stadskansliets organisationsavdelning samt de av de olika avsnitten berörda förvaltningarna, även som för fastighetskontoret. Kommittén arbetar med specialutskott för de olika avsnitten.

Ledamöter.

Radhe, S. A., kanslichef, ordf.; **Adolfsson, E. G.**, sekreterare (kamrer); **Alstermark, B.**, byråchef (för magistraten); **Rutstedt, G. F.**, polis-kommissarie, **Hallberg, G. P.**, kriminalkommissarie (för polisen); **Johnsson, E. M.**, föreståndare (för rannsaktionsfängelset); **Möller, S. E.**, tjänsteman (för organisationsavdelningen); **Sterner, N. G. S. H.**, chefsarkitekt (för fastighetskontoret); **Larsson, C. E. K.**, verkställare, **Östlund, O. V.**, kamrer (garage- och verkstadsfrågor).

Expert beträffande fängelsefrågor: **Wiklund, S. A. D.**, förste byråinspektör.

Hittogodskommittén.

För utredning avseende förenklingar i hittogodsrörelsen tillsatte rätts- och polisdirektionen den 3 juli 1957 en särskild kommitté, bestående av representanter för direktionen, poliskammaren, polisdistriktet samt stadskansliets organisationsavdelning.

Ledamöter.

Radhe, S. A., kanslichef, ordf.; **Fogelberg, H. T. A.**, polisassessor (för poliskammaren); **Hallberg, G. P.**, kriminalkommissarie (för polisdistriktet); **Persson, Y. L.**, förste sekreterare (för organisationsavdelningen); **Östlund, O. V.**, kamrer (för direktionen).

1957 års åklagarkommitté.

Borgarrädsberedningen uttalade i statförläget för år 1958, att rätts- och polisdirektionen borde, i samråd med lönenämnden, föranstalta om utfärdande av särskilda regler för avlöningar till vikarier på tjänst såsom stadsfiskals-assistent. Då denna fråga innehöll många olika problemställningar berörande direktionens skilda förvaltningsområden, tillsatte direktionen den 19 december 1957 en särskild utredningskommitté med experter från direktionen, åklagarmyndigheten och stadskansliets organisationsavdelning. Kommittén avgav den 20 juli 1959 ett betänkande med förslag till reglerad befordringsgång inom åklagarmyndigheten. Förslaget godkändes av rätts- och polisdirektionen den 9 september

1959 och vidarebefordrades till stadsfullmäktige. Samtidigt uppdrog direktionen åt kommittén att fortsätta utredningsarbetet i vad avsåg viss formell översyn av instruktion m. m. för åklagar-myndigheten i och för genomförandet av kommittéförläget samt frågor om organisation av en trafik-kammare, med därtill hörande problem om bötesmål och strafförelägganden, även som frågor rörande statsåklagarinstitutionen, kammar-organisationen samt kontorsorganisationen vid åklagarmyndigheten. Därvid förutsattes, att kommittén vid de olika speciella frågorna med sig adjungerade företrädare för respektive intres-senter.

RPD

Ledamöter.

Radhe, S. A., kanslichef, ordf.; **Lundqvist, C. M.**, statsåklagare, **Lindroth, K. J. H.**, tf. bitr. stadsfiskal, **Fernqvist, L. G.**, byrådirektör (för åklagarmyndigheten); **Alstermark, B.**, byråchef (för magistraten); **Möller, S. E.**, tjänsteman (för stadskansliets organisationsavdelning).

Rätts- och polisdirektionens kansli.

Kungsgatan 78, Sth K; t. 54 00 00 (växel); expeditionstid: 8,30—11,30 samt 12,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11,30 samt 12—14).

Kansliets nuvarande organisation fastställdes av stadsfullmäktige den 23 januari 1956.

Stat år 1960. (Central förvaltning.) Utgifter: driftbudgeten 865 800 kr. (därav engångs 11 900 kr.); inkomster: driftbudgeten 25 000 kr.

Kanslichef (B 4).

Radhe, S. A. (förordn. t. o. m. ³¹/₁ 1964); mot-tagningstid: 9—10.

Kansliavdelningen.

Kungsgatan 78, Sth K; t. 54 00 00 (växel).

Intendent (24).

Lundbäck, K.-G. E.; t. 52 82 11.

Sekreterare (22).

Fellenius, O. W. P.

Kammarsskrivare (15).

Bewö, f. Munther, Elvy H.

Förste amanuens (13).

Lindgren, J. G.

Registrator (11).

Hasse, f. Andersson, Anna-Lisa.

RPD

Kontorsskrivare (9).

Möller, C. H.

Ett kanslibitråde, ett kontorsbiträde,
en expeditiönsvakt.

Löne- och personalavdelningen.

Kungsholmsgatan 30, 3 tr., Sth K;
t. 54 00 00 (växel).

Kamrer (22).

Holm, E. G.

Byråassistent (18).

Hiärne, Ch. F.

Kontorsassistent (12).

Dahlgren-Tiberg, f. Eklin, Ulla M.

Förste kontorsskrivare (11).

Sjöquist, f. Mattsson, Ingrid M.; Ytterberg, f.
Rosengren, E. Vera.

Kontorsskrivare (9).

Ahlén, f. Eriksson, A. G. (Gun).

Tre kanslibiträden, ett kontorsbiträde.

Personalvårdsavdelningen.

Kungsholmsgatan 37, n. b., Sth K;
t. 54 00 00 (växel).

Personalkonsulent (17).

Sten, K. E.; mottagning: måndagar—fredagar
8,30—11.

Förtroendeläkare.

Gottfarb, Ch. G., prakt. läkare; Odengatan 22,
Sth VA; mottagning efter överenskommelse
per tel. 32 09 60.

Kameralavdelningen.

Kungsholmsgatan 30, 2 tr., Sth K;
t. 54 00 00 (växel).

Kamrer (24).

Östlund, O. V.

Sekreterare (20).

Adolfsson, E. G. (kamrer).

Kammarsskrivare (15).

Widman, A. Gunhild; Åkerlind, L. G.

Kontorsassistent (12).

Oldell, E. G. S.

Kontorsskrivare (9).

Martinson, Kerstin M.

Två kanslibiträden, tre kontorsbiträden
(därav en halvtidstjänst).

Anvisningsläkare för rättsbildad personal

(vid magistraten, åklagarmyndigheten och
poliskammaren).

Willners, K. G., tf. distriktsläkare; Västra Träd-
gårdsgatan 19 B, Sth C; t. 20 34 54; mot-
tagning efter överenskommelse per tel.

Anvisningsläkare för polis- personalen.

Läkarvård meddelas polispersonal för vilken
1954 års polislönerreglemente äger tillämpning
av läkare, anställd av kommunen i öppen sjuk-
vård, d. v. s. i Stockholm distriktsläkare, läkare
å poliklinik å allmänt sjukhus eller fristående
poliklinik, vilken tillämpar av kommunen fast-
ställd polikliniktaxa, ävensom å central- eller dis-
triktsdispensär. Enligt civildepartementets äm-
betskrivelse den 29 juni 1956 må med tjänste-
läkare jämställas annan läkare, till vilken poli-
sismän av direktionen hänvisas, för erhållande
av sjukvård och läkarintyg. Rätts- och polis-
direktionen har med anledning därav utsett föl-
jande sex anvisningsläkare för polispersonalen.

Bergholtz, A. G., prakt. läkare; Götgatan 87,
3 tr., Sth SÖ. Personlig telefonid kl. 8—8,30,
t. 86 20 19. I övrigt mottagning efter överens-
kommelse, dock ej lördagar, per tel. 44 50 89
efter kl. 13.

Friedman, C.-E., prakt. läkare; Birger Jarlsgatan
27, 4 tr., Sth C. Mottagning efter överens-
kommelse, dock ej lördagar, per tel. 20 99 05
kl. 9,15—11.

Hävermark, N.-G. M., prakt. läkare; S:t Pauls-
gatan 37, n. b., Sth SÖ. Mottagning efter
överenskommelse per tel. 43 20 10 kl. 8,30
—9,30.

Lindhall, T. E., prakt. läkare; Vällingbyplan 1
(Blå huset), Vällingby. Mottagning vardagar
efter överenskommelse per tel. 87 05 00
(växel) kl. 9—10.

Lindberg, K. O., prakt. läkare; Hantverkargatan
79, 5 tr., Sth K. Mottagning efter överens-
kommelse per tel. 54 31 79 kl. 9—10.

Åkerman, N. K. H., prakt. läkare; Parmmätar-
gatan 7, 4 tr., Sth K. Mottagning efter över-
enskommelse per tel. 52 22 10 kl. 10—17.

En veterinär, en gymnastikläkare.

Vissa till Stockholms stads rätts- och polisdirektion hörande institutioner.

Magistraten och rådhusrätten.

Rådhuset, Schéele- och Agnegatorna (Pa: Fack, Sth 8); t. 22 20 60, växeln öppen vardagar 8,30—18, dock vardag före helgdag fr. o. m. september t. o. m. maj 8,30—16 och på sommaren 8,30—15 (därutöver så länge session pågår); till portvaktsbostaden även 50 0770; rådhusrättens tolfte—sextonde samt tjugandra och tjugutredje avdelningar äro förlagda till Bergsgatan 48 (Pa: Fack, Sth 8); t. 22 20 60. (ang. växeln öppethållande se ovan). Expeditionstider: Registrators- och aktuarietkontoren 9,30—12,30; 13—15 (lördagar och dag före helgdag 9,30—13). Övriga expeditioner och kanslier 9,30—14 (lördagar och dag före helgdag 9,30—13).

Stockholms egentliga självstyrelse tillhörde fördom rådet, från senare delen av 1600-talet benämnd magistraten. Rådet torde ha inrättats i nära samband med Stockholms stadsblivande omkring år 1250. Enligt Magnus Erikssons stadslag från omkring år 1350 skulle rådet bestå av sex borgmästare och högst trettio rådmän, hälften svenskar och hälften tyskar; endast en tredjedel av medlemmarna tjänstgjorde dock årligen. Stadsgandet om den tyska representationen i rådet upphävdes år 1471, då det föreskrefs, att endast svenska män fingo sitta däri. Rådets sammansättning växlade för övrigt rätt mycket under olika tider.

Rådet (magistraten) hade i forna tider många värv att fylla: det vakade över lagars och privilegiers efterlevnad, företrädde staden vid underhandlingar med regeringen och med andra städer, ägde att meddela burskap, att övervaka handel och hantverk, byggnadsväsende och renhållning, stadens säkerhet och allmänna frid samt att provisoriskt utöva en kompletterande lagstiftningsmakt, när så krävdes, vid utöandet av domsrätten.

Under åren 1602—1635 intog Norrmalm en särskild ställning såsom självständigt samhälle, »Norra förstaden», med egen magistrat och egen rättsskipning. Några stadsprivilegier för densamma utfärdades dock aldrig.

Från år 1634 förde överståthållaren, vars ämbete då tillkom, ordet inom rådet. År 1636 skedde en fördelning av rådet å särskilda avdelningar, de s. k. kollegierna, vart och ett med en

borgmästare som preses. Sin för långa tider slutgiltiga utformning fingo kollegierna genom en kungl. förordning rörande Stockholms stads styrelse den 12 december 1672 och ett kungl. brev den 4 augusti 1674. Enligt dessa författningar voro kollegierna fyra till antalet, nämligen justitiekollegiet med förmyndarkammaren, politiekollegiet, handelskollegiet och ämbetskollegiet (senare ämbets- och byggningskollegiet). Av borgmästarna var justitieborgmästaren den förnämste. 1672 års förordning bestämde antalet rådmän till femton, varav nio litterata, och sex illiterata. Antalet ökades sedermera till nitton.

Justitiekollegiet handhade förutom rättegångsväsendet och förmyndarkammarens verksamhet även uppsikten över kyrkor och skolor m. m. Politiekollegiet hade att svara för ordning och säkerhet samt handlade bl. a. ärenden rörande polis- och brandväsen, inkvartering, borgarbevärning och stadsvakten samt senare även sjuk- och fattigvård. Handelskollegiet, som utgjorde en fortsättning av den av Kristian Tyrann inrättade fraktkammaren, utövade uppsikten över borgarnas köpenskap och handel. Ämbets- och byggningskollegiet slutligen handlade alla ärenden rörande skräväsendet (»ämbete» = skrå) och rörande stadens och enskildas byggnadsverksamhet, fastigheter, gatuväsen samt stadens skepp och båtar m. m.

Så småningom började emellertid den ena administrativa befogenheten efter den andra frångå till magistraten och överflyttas dels till överståthållarämbetet, dels till andra kommunala organ. På grund av minskningen av kollegiernas verksamhetsområden förenades år 1821 politiekollegiet med ämbets- och byggningskollegiet, och detta nya kollegium sammanslogs i sin tur år 1849 med handelskollegiet till handels- och ekonomikollegiet. Detta slutligen indrogs genom ett k. brev av den 15 oktober 1880, varvid dess kanske viktigaste återstående funktion, uppörden, överfördes till överståthållarämbetet. Justitiekollegiet med förmyndarkammaren fick år 1849 avstå sina dömande befogenheter till rådhusrätten och fortlevde sedan endast såsom ett förmynderskapsmedel förvaltande och övervakande verk. Dess namn ändrades år 1856 följdriktigt till förmyndarkammaren. (Betr. förmyndarkammarens vidare historia fram till över-

RPD förmyndarnämndens tillkomst, se sid. 256.) År 1882 ändrades benämningen å den ende återstående borgmästaren från justitieborgmästare till borgmästare.

Sin nuvarande ställning och organisation har magistraten i huvudsak erhållit dels genom nyssnämnda k. brev den 15 oktober 1880 och dels genom en flera gånger förnyad k. stadga för magistraten och rådhusrätten. Den senaste stadgan är utfärdad den 25 september 1959.

Stockholms magistrat har numera icke många förvaltningsuppgifter att besörja. Dess främsta åligganden äro att enligt i stadgan givna regler organisera och utöva tillsyn över rådhusrättens arbetsförhållanden samt utöva viss disciplinär myndighet beträffande rådhusrättens befattningshavare. Vidare tillkommer det magistraten att meddela burskap och hålla förrättning för tillsättande av borgerskapets femtio äldste (jfr sid. 678) samt att biträda vid förvaltningen av vissa fonder. Magistraten har slutligen också att utse en ledamot jämte suppleant för denne i byggnadsnämnden.

Handhavandet av ärenden rörande magistratens och rådhusrättens organisation, personal och ekonomi, tillkommer rätts- och polisdirektionen, dock med vissa väsentliga inskränkningar avseende tillsättning m. m. av lagfaren personal (se närmare härom nedan).

Magistraten, vari överståthållaren är preses, består av borgmästaren och fyrtiosex rådmän. I ärenden, som handläggas av magistraten (magistratsärenden), utövas beslutanderätten allt efter ärendenas beskaffenhet: a) av magistraten i plenum (samfällida magistraten) bestående av borgmästaren och rådmännen, b) av magistraten bestående av borgmästaren samt sex rådmän, som jämte suppleanter till lika antal utses av samfällida magistraten på hösten varje år för det kommande kalenderåret (mindre magistraten), c) å magistratens vägnar av borgmästaren. Såsom preses äger överståthållaren att vid sammanträde med samfällida magistraten föra ordet och deltaga i överläggningarna. Då överståthållaren icke är tillstädes så ock vid annat sammanträde med magistraten föres ordet av borgmästaren och i hans frånvaro av den till tjänsteåren äldste närvarande rådmannen.

För handläggning av administrativa göromål finnes anställd en byråchef, som tillsättes i samma ordning som assessor.

Rådhusrätten, som utgör stadens domstol i första instans, består av borgmästaren, rådmännen samt trettio assessorer. Av rådmännen äro tjugutvå förordnade å ordförandetjänst, medan tjugufyra tjänstgöra utan sådan ställning. Tills vidare omfattar rådhusrätten jämväl en extra rådmän och fem extra assessorer, vilka befattningshavare dock ej i denna sin egenskap äro ledamöter av samfällida rådhusrätten eller presidiet (se nedan). Vidare tjänstgöra i rådhusrätten av statsfullmäktige utsedda nämndemän samt i vissa mål jurymän och sär-

skilda ledamöter (se sid. 77 ff.). Nämndemännen äro till antalet 750. De tjänstgöra, allt efter målens beskaffenhet, i grupper om tre, respektive minst sju och högst nio, jämte lagfaren ordförande.

Borgmästare och rådmän tillsättas av k. m:t bland de tre, som, sedan hovrätten yttrat sig, statsfullmäktige vid val uppföra på förslag. Assessorsbefattning tillsättes av k. m:t, sedan magistraten samt rätts- och polisdirektionen avgivit yttrande. Annan lagfaren personal antages av en särskild antagningsnämnd (se sid. 71), bestående av överståthållaren som ordförande samt sex för två år valda ledamöter. Av ledamöterna väljas tre av magistraten och tre av direktionen. Vid förfall för överståthållaren tjänstgör överståthållaren som ordförande. För ledamöterna finnas lika många suppleanter, utsedda på samma sätt och för samma tid som ledamöterna. Övrig personal anställas av rätts- och polisdirektionen efter magistratens hörande.

Ordförande å de avdelningar där ordförande fungerar förordnar k. m:t bland rådmännen efter anmälan av magistraten samt yttrande av hovrätten och direktionen.

Mål och ärenden, som handläggas av rådhusrätten, avgöras efter beskaffenheten: a) av rådhusrätten i plenum (samfällida rådhusrätten), bestående av borgmästaren, rådmännen och assessorerna; b) av ett presidium, bestående av borgmästaren samt tre rådmän och tre assessorer, vilka sistnämnda sex domare jämte suppleanter för dem utses av samfällida rådhusrätten på hösten varje år för det kommande kalenderåret; c) å tjugutvå avdelningar. Den första avdelningen består av tre underavdelningar. I samfällida rådhusrätten och i presidiet föres ordet av borgmästaren och i hans frånvaro av den till tjänsteåren äldste närvarande rådmannen. Samfällida rådhusrätten åligger bl. a. att avgiva infortrade yttranden samt att vara verksam för åstadkommande av enhetlighet i rättstillämpningen å avdelningarna. Presidiet åligger bl. a. att avgiva yttranden i fråga om turordning till förordnande såsom assessor.

Första avdelningens underavdelningar äro fastighetsavdelningen, förmynderskapsavdelningen och bouppteckningsavdelningen. Fastighetsavdelningen består av borgmästaren såsom ordförande, en andre rådmän (jämte en extra andre rådmän för expropriationsmål) samt tre assessorer, som tillika äro inskrivnings- och ägodelningsdomare. Förmynderskapsavdelningen består av borgmästaren såsom ordförande, andre rådmännen å fastighetsavdelningen samt en assessor. Bouppteckningsavdelningen består av borgmästaren såsom ordförande, andre rådmännen å fastighetsavdelningen samt tre assessorer. Envar av andra, tredje, fjärde, sjätte, sjunde, åttonde, elfte, tolfte, trettonde, femtonde och sjuttonde till och med tjugutredje avdelningarna är sammansatt av en rådmän såsom ordförande, en andre rådmän och en assessor. Å

femte avdelningen tjänstgöra en rådmän såsom ordförande, en andre rådmän samt fyra assessorer. Av assessorerna äro två tillika konkursdomare och två lagsökningsdomare. Å nionde avdelningen tjänstgöra tre rådmän, varav en såsom ordförande, och en assessor, å tionde avdelningen tre rådmän, varav en såsom ordförande, samt å fjortonde avdelningen två rådmän, varav en såsom ordförande. Sextonde avdelningen utgöres av en rådmän såsom ordförande och en assessor. I organisationen ingå även fem extra assessorstjänster, vilkas innehavare placeras å avdelning, som magistraten beslutar. Dessutom är rätten förstärkt med en tillfällig tvistemålsavdelning (nitton E) samt en tillfällig andre rådmän för expropriationsmål. Borgmästaren äger att jämväl å annan avdelning än den första leda förhandling i mål, där han önskar deltaga. Envar av magistratens ledamöter ävensom tillförordnad rådmän är behörig att inom staden förrätta borgerlig vigsel.

Till rådhusrättens fastighetsavdelnings handläggning höra bl. a. mål och ärenden angående äganderätt till fast egendom, lagfart, tomträtt, vattenfallsrätt, inteckning, servitut, vattenrätt och expropriation; mål och ärenden av beskaffenhet att tillkomma rådhusrätten såsom ägodelningsrätt; förordnande och entledigande av stämmingsman samt ärenden angående bevis rörande medelöshet ävensom ärenden om tillsättande eller entledigande av nämndeman. Förmynderskapsavdelningen handlägger mål och ärenden, som avse tillämpning av föräldrabalken (med undantag av sådana mål och ärenden, som upptagas å familjerättsavdelning), mål och ärenden, som avse tillämpning av ärvdabalken i den mån de icke enligt vad nedan sägs skola handläggas å bouppteckningsavdelningen samt ärenden om bevisning till framtida säkerhet rörande muntligt testamente. Bouppteckningsavdelningen handlägger ärenden, som avse ärvdabalkens bestämmelser om dödsboförvaltning samt om förordnande eller entledigande av god man för allmänna arvsfonden ävensom mål och ärenden angående bouppteckning, ärenden angående arvsskatt och testamentsbevakning m. m. Å andra, tredje, tjugonde och tjuguförsta avdelningarna (familjerättsavdelningarna) handläggas mål och ärenden, som avse tillämpning av giftermålsbalken m. fl. författningar (med undantag av dem, som tillkomma femte avdelningen) samt mål och ärenden, som avse tillämpning av följande bestämmelser i föräldrabalken med tillhörande författningar, nämligen 1—3 samt 6 och 7 kap. ävensom 11 kap., där fråga jämväl är om vårdnad om omtyndigt barn. Å fjärde avdelningen handläggas mål och ärenden, som avse tillämpning av sjölagen jämte dithörande författningar samt lagen om försäkringsavtal, såvitt rör sjöförsäkring; mål, som grunda sig å växel eller check m. m. ävensom allmänna tvistemål i viss utsträckning. Å femte avdelningen handläggas förutom allmänna tvistemål

i viss omfattning, mål och ärenden, som avse tillämpning av lagar och författningar om konkurs, ackordsförhandling utan konkurs, utmätningssamt lösöreköp; lagsökningsmål samt mål om betalningsföreläggande enligt lagsökningslagen; ärenden om boskillnad samt angående stämning å okända borgenärer ävensom ärenden angående dödande av förkommen handling utom i fall, som upptagas å fastighetsavdelningen. Å sjätte avdelningen handläggas mål och ärenden, som avse tillämpning av tryckfrihetsförordningen samt av lagar om handelsbolag, enkla bolag, aktiebolag, föreningar, stiftelser, banker och försäkringsrörelse, såvitt angår förvaltningen eller förhållandena mellan företaget eller sammanslutningen och dess delägare, medlemmar eller representanter, ävensom av lagar om samäganderätt och avbetalningsköp samt härjämte allmänna tvistemål i viss omfattning. Å sjunde avdelningen handläggas, förutom allmänna tvistemål, mål angående försäkringsavtal (dock ej rörande sjö- eller trafikförsäkring). Å åttonde — elfte avdelningarna handläggas, där ej annat nedan sägs, sådana brottmål, i vilkas avgörande skola deltaga minst sju nämndemän, varvid gäller att å åttonde avdelningen handläggas mål, som avse tillämpning av 8 och 9 kap. strafflagen samt att å tionde avdelningen handläggas mål rörande underåriga och de personer, som lagföras jämte dem. Å åttonde avdelningen handläggas därjämte sådana brottmål av ovan angiven art, för vilkas avgörande ej kräves deltagande av mer än tre nämndemän. Å tolfte, trettonde och tjugutredje avdelningarna handläggas sådana allmänna brottmål för vilkas avgörande ej kräves deltagande av mer än tre nämndemän, varvid gäller att å tjugutredje avdelningen handläggas mål rörande underåriga och de personer som lagföras jämte dem. Vidare handläggas å dessa avdelningar följande mål, oavsett om i deras avgörande deltagar stor eller liten nämnd, nämligen: å tolfte avdelningen mål rörande brott mot skattestrafflagen och uppbornsfordrningen, å trettonde avdelningen tullmål och militära brottmål samt å tjugutredje avdelningen mål om förvandling av böter. Å trettonde avdelningen handläggas därjämte sådana militär- och tullmål, i vilka rådhusrätten är domför med endast en lagfaren domare. Å fjortonde, femtonde och tjugandera avdelningarna handläggas nämndmål rörande brott och förseelser i trafik å järnväg, vägar och gator eller i luften. Å sextonde avdelningen handläggas brottmål, i vilka rådhusrätten är domför med en lagfaren domare, dock ej mål, som skola hänföras till annan särskild avdelning. Å sjuttonde avdelningen handläggas mål och ärenden, som avse tillämpning av författningar om patent, skydd för varumärken, mönster och modeller, rätt till litterära och musikaliska verk samt verk av bildande konst och fotografiska bilder, handelsregister,

RPD firma och prokura, mål angående rätt till arbetstagares uppfinningar samt mål, som i andra fall än förut sagts gälla patent eller eljest angå rätt till uppfinning ävensom allmänna tvistemål i viss omfattning. Å adertonde avdelningen handläggas allmänna tvistemål samt därjämte tvistemål angående ersättning för skada i följd av trafik ävensom angående trafikförsäkring. Nittonde avdelningen handlägger i viss utsträckning allmänna tvistemål samt härjämte mål och ärenden som röra avtal om arrende eller hyra av fast egendom. Allmänna tvistemål handläggas även å den tillfälliga avdelningen (nitton F).

Ansökan om fri rättegång upptages å avdelning, vilken har att handlägga mål, som i ansöknings avses.

Bevisupptagning till framtida säkerhet rörande skriftligt testamente hålles å förmynderskapsavdelningen och å envar av andra till och med sjunde samt sextonde till och med tjuguförsta avdelningarna.

Bevisupptagning på begäran av myndighet hålles då fråga är om tvistemål å tvistemålsavdelning och i fråga om brottmål å tolfte till och med femtonde samt tjuguandra och tjugutredje avdelningarna med den fördelning, som gäller för mål.

Ärenden enligt lagen om villkorlig dom i fall, då beslut om anstånd meddelats av annan myndighet än rådhusrätten, upptagas å tolfte avdelningen, samt, då fråga är om underårig, å tionde avdelningen.

Ärenden, vilka rådhusrätten eller någon dess ledamot eljest har att upptaga, behandlas å tolfte till och med femtonde samt tjuguandra och tjugutredje avdelningarna.

Om mål eller ärende är av sådan beskaffenhet, att det är att i olika avseenden hänföra till skilda avdelningar, bestämmes enligt vad som kan anses lämpligt till vilken avdelning målet eller ärendet bör överlämnas för handläggning.

Allmänt brottmål, som, sedan det överlämnats till någon av tolfte, trettonde eller tjugutredje avdelningarna, finnes böra handläggas med stor nämnd skall likväl kvarbliva å avdelningen.

Mål, som tillhöra familjerättsavdelningarna, fördelas mellan dem genom lotning, som sker särskilt inom envar av grupperna stämningsmål och ansökningsmål.

Allmänna tvistemål indelas i tre grupper, med hänsyn till målens omfattning och svårighetsgrad i övrigt betecknade såsom A, B och C, därvid till förstnämnda grupp hänförs mål, som antagas bliva omfattande eller av annat skäl svåra, medan till B-gruppen hänförs medelstora eller eljest medelsvåra mål och till C-gruppen övriga mål. Inom varje grupp lottas målen mellan de avdelningar, som komma i fråga, eller mellan vissa av dem enligt grunder, som, allt efter tillströmningen av mål av olika be-

skaffenhet, bestämmas i slutet av varje kalenderår för det följande året.

Brottmål av beskaffenhet att kunna upptagas å flera avdelningar hänföras, därest förundersökning äger rum eller allmän åklagare för talan, till den avdelning å vilken åklagaren är indelad till tjänstgöring. Föres i brottmål av angiven beskaffenhet talan allenast av målsägande, verkställs lottning mellan de avdelningar, som äro i fråga.

Vid rådhusrätten finnes inrättad en övervakningsnämnd för villkorligt dömda enligt 25 § lagen om villkorlig dom (se sid. 77).

Enligt 314 § 1 mom. sjölagen den 12 juni 1891 utser rådhusrätten efter förslag av handels- och sjöfartsnämnden årligen två »i sjöväsendet kunniga och erfarna män» jämte två suppleanter att vid upptagande av sjöförklaringar och verkställande av sjöförhör ha säte och stämman i rätten; om så för visst fall finnes erforderligt kan ytterligare en person med särskild fackkunskap kallas att inträda i rätten (se sid. 83).

Jämlikt 2 mom. samma paragraf i sjölagen utse stadsfullmäktige årligen tre »i handel och sjöfart kunniga och erfarna män» jämte tre suppleanter att vid handläggning av mål angående klander av dispasch ha säte och stämman i rätten (se sid. 83).

Enligt 332 § sjölagen åligger det magistraten att årligen efter förslag av handels- och sjöfartsnämnden utse särskilda besiktningsmän till lämpligt antal för sådan ifrågakommande besiktning av fartyg och last, för vars verkställande part äger »anmoda den eller dem, för vilka han har förtroende». — Magistraten utsåg sådana besiktningsmän senast den 19 december 1959.

Jämlikt 23 § k. förordningen den 16 maj 1884 ang. patent i dess lydelse enligt lag den 22 juni 1944 skola i mål som avses i 15—21 §§ samma förordning tre i tekniska förhållanden kunniga personer jämte de lagfarna ledamöterna sitta i rådhusrätten. K. m:t förordnar för tre år i sänder minst femton personer att tjänstgöra såsom tekniskt sakkunniga, bland vilka rättens ordförande för varje särskilt mål utser dem, som skola inträda i rätten (se sid. 83).

Enligt 16 § lagen den 12 maj 1917 om expropriation, såsom paragrafen lyder enligt lag den 21 december 1949, förordnar k. m:t, eller myndighet, som k. m:t bestämmer, för tjänstgöring i expropriationsdomstolar för varje län och för en tid av sex år i sänder lämpligt antal expropriationstekniker, av vilka hälften skall ha erfarenhet i fråga om fastighetsvärdering inom tätorter och hälften beträffande dylik värdering å landet (se sid. 83).

Magistraten och rådhusrättens gemensamma bibliotek (ca 8,500 band) samt arkivalier, som icke överlämnats till stadsarkivet, stå under aktuariens tillsyn (jfr sid. 72 o. 435).

Författningar m. m. Stadga för Stockholms magistrat och rådhusrätt 25 sept. 1959

(Kf 1959: nr 55). Arbetsordning för magistraten och rådhusrätten utfärdad 31 dec. 1952 att gälla tills vidare (avser 1—24 §§). K. kung. 31 okt. 1947 med vissa bestämmelser ang. rådhusrätt och magistrat, med ändr. (Kf 1947: nr 70, 1954: nr 60, 1957: nr 81, 1958: nr 92). Regeringsformen § 31. Lag 5 april 1949 om val av borgmästare och rådman, med ändr. (Kf 1949: nr 13, 1955: nr 25).

Beträffande löne- och pensionsbestämmelser för rättsbildade tjänstemän vid Stockholms magistrat och rådhusrätt samt åklagarmyndighet och poliskammare m. fl., se Bih. 1960: 1 A.

Stat år 1960. Utgifter: driftbudgeten 10 294 200 kr. (därav engångs 58 200 kr.); inkomster: driftbudgeten 750 000 kr.

Magistraten.

Preses.

Överståthållaren.

Samfällida magistraten

utgöres av *borgmästaren* och samtliga *råd-män* (se sid. 68).

Borgmästare (Bo 7).

Kristensson, A. Y. S.; t. 50 70 90.

Rådmän (Bo 3.¹)

Hedelius, A. G.²
Widell, G. T. A.²
Nordström, C. G.²
Eriksson, A.²
Källander, H. J.
Tidstrand, S. A.
Bruce, N. O. H.
Hector, C. H. D. H.
En vakant, t.f. Berglund, G. A. J., polisdomare.
Linnell, T. G. A.
Nordlund, S. B.
Espersson, K. W.
Wirgin, N. A. C.

¹) Rådman, som är ordförande å avdelning, skall åtnjuta sådan avlöningsförstärkning, som enligt statens allmänna avlöningsreglemente utgår till häradshövding i domsaga tillhörande lönegrupp IV eller med 4,200 kr. (utan tillägg). Rådman, som omedelbart före den 1 januari 1955 uppburit ordförandeavlöning med ett grundbelopp om 1,512 kr. för år uppbär dessutom ett fast personligt lönetillägg med 900 kr. för år. Annan rådman åtnjuter sådan avlöningsförstärkning, som utgår till häradshövding i domsaga tillhörande lönegrupp III eller med 2,820 kr. (utan tillägg).

²) Dessutom personligt lönetillägg med 900 kr.

Kettner, J. G. R.
Ljungberg, K. M.
Lundberg, C. G. R.
Thunegard, T. O. P.
Petri, S. Hj. M.
Annerfors, A. G. S.
Hahn, C. T.
Brandt, H. B. D.
Rundgren, N. G.
Sundström, C.-E.
Nilsson, N. H. V.
Evers, A. V.
Gyllenhammar, G. E.
Welander, G. A.
Svenonius, E. G.
Stålberg, S. V.
Staaff, L. E.
von Heijne, B. D.
Askergren, G. A.
Trägårdh, F. J.
von Schéele, J. F. W.
Lännergren, E. B.
Masreliez, K. G.
Heurlin, P. O.
Björkman, E. K. V.
Almting, G. E.
Engfeldt, H.
Ljungström, H. F. V.
Ågren, G. I.
Fyra vakanta.

Mindre magistraten

utgöres av *borgmästaren* samt sex *rådmän* jämte suppleanter till lika antal (se sid. 68).

Ledamöter: Borgmästaren; Nordström, C. G.; Petri, S. Hj. M.; Rundgren, N. G.; Nilsson, N. H. V.; Welander, G. A.; Askergren, G. A.

Suppleanter: Nordlund, S. B.; Hahn, C. T.; Svenonius, E. G.; Stålberg, S. V.; von Schéele, J. F. W.; Björkman, E. K. V.

Särskilda antagningsnämnden

(för viss lagfaren personal).

(Jfr sid. 68.)

Ordförande.

Överståthållaren.

Suppleant: Underståthållaren.

Ledamöter

(för åren 1960—1961).

Kristensson, A. Y. S., Hedelius, A. G., Kettner, J. G. R. (utsedda av magistraten); Agrenius, G. B., borgarråd, stadsfullm., Radhe, S. A., kansli-chef, Winther, O. W. G., förste kansliskreterare, stadsfullm. (utsedda av rätts- och polisdirektionen).

Suppleanter: Bruce, N. O. H., Nordlund, S. B., von Schéele, J. F. W. (utsedda av magistraten); Arpstedt, K. H., brandmästare, stadsfullm., Sandberg, L. G., förbundsordförande,

RPD

Wiklund, S. A. D., förste byråinspektör (ut-
sedda av rätts- och polisdirektionen).

Sekreterare.

Boëthius, G. G., assessor (se sid. 7).

Rådhuskansliet.

Byråchef (Bo 1).

Alstermark, B. (t. direkt 50 70 50).

Förste byråsekreterare (Ao 21).

Löfberg, f. Andersson, Evy M.

Kammarsskrivare (15)

(för magistratsärenden).

Wretman, Anna.

Kontorsskrivare (9).

Kristoffersson, M. G. (Gun).

Ett *kontorsbiträde*.

Överaktmästare (11).

Sterner, R. E. (upplysningar ang. borgerlig vig-
sel, besiktningsmän jämlikt 332 § sjölagen
samt burskap).

Förste expeditionsvakter (8)

(nuv. inneh. 9).

Carlsson, J. F.; Ekström, A. V. I.; Hammarlund,
K. R.; Lohland, E. G. J.

Trettioen *expeditionsvakter*.

Aktuariekontoret.

(Rådhuset, n. b., höger (Pa: Fack, Sth 8); t.
22 20 60, aukn. exp. 166, 168, aktuarien 170.)

Aktuarie (Ao 22).

Björner, K. (förvaltar tillika magistratsens och
rådhusrättens arkiv och bibliotek).

Kontorsskrivare (9).

Pettersson, f. Berglund, Berit S. M.; Eriksson,
f. Wigborn, V. Anne-Marie.

Kanslibiträde (7).

Norén, f. Johansson, Agda M. K.

Rådhusrätten.

Samfällda rådhusrätten

utgöres av *borgmästaren*, samtliga *rådmän*
och *assessorer* (se sid. 68).

Presidium.

Utgöres av *borgmästaren*, tre *rådmän* och
tre *assessorer* jämte sex *suppleanter* (se sid.
68).

Ledamöter: *Borgmästaren*; Hector, C. H. D.
H.; Lundberg, C. G. R.; Gyllenhammar, G. E.;
Skarvall, K.-E.; Öberg, B. A.; Örtegren, N. G.
Suppleanter: Wirgin, N. A. C.; Annerfors, A.
G. S.; Heurlin, P. O.; Rönqvist, B. P. I.;
Kjellgren, S.; Rosén, K. E.

Första avdelningen.

(Fastighets-, förmynderskaps- och bouppteck-
ningsavdelningarna.)

Rådhuset (Pa: Fack, Sth 8); t. 22 20 60.

Borgmästaren (se sid. 71).

Rådmän.

von Schéele, J. F. W., andre rådmän; Engfeldt,
H., andre rådmän, expropriationsdomare.

Fastighetsavdelningen.

Registratörsexpeditionen.

(Dagboken för ärenden ang. uppvisande av in-
tecknad fordringshandling för anteckning om
innehav. Ärendena handläggas å resp. rotlar.)

Förste kammarsskrivare och
registrator (17).

Horneman, Blenda M. Ch.

Kontorsskrivare (9).

Berggren, Anne-Marie.

Rotel I

(ärenden ang. fastigheter i Hägerstens, Bränn-
kyrka, Vantörs, Enskede, Skarpnäcks och Far-
sta församlingar).

Assessor och inskrivningsdomare
(*tillika ägodelningsdomare*) (Bo 1).

Vakant, *tf.* Molin, S. L. O.

Förste kontorsskrivare (11).

Vakant, *tf.* Hedberg, H. M. E. (Margit).

Rotel II

(ärenden ang. fastigheter i Storkyrkoförsamlingen
samt Klara, Kungsholms, S:t Görans, Adolf
Fredriks, Gustav Vasa, Mattens, Jakobs, Jo-
hannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora, Oscars,
Katarina, Sofia, Maria Magdalena och Höga-
lids församlingar samt ärenden ang. uppvi-
sande av in-tecknad fordringshandling för in-
teckningsåtgärd av inskrivningsdomare å
annan ort).

Assessor och inskrivningsdomare
(*tillika ägodelningsdomare*) (Bo 1).

Sadi-Dubois, H.

Kontorsskrivare (9).

Tham, Yvonne E.

Rotel III

(ärenden ang. fastigheter i Bromma, Västerleds och Essinge församlingar och de områden, som jämlikt k. m:ts brev den 30 mars 1948 till kammarkollegiet ang. indelningen av dåvarande Spånga socken och Hässelby villastads köping m. m. den 1 januari 1949 införlivats med Stockholms stad, ävensom ärenden ang. lagfart å och in-teckning i järnväg, in-teckning i fartyg och luftfartyg samt förlagsin-teckning och in-teckning i jordbruksinventarier).

Assessor och inskrivningsdomare (tillika ägodelningsdomare) (Bg 1).

Davidsson, N. O.

Kontorsskrivare (9).

Hedberg, H. M. E. (Margit), tj. (se sid. 72),
tf. Schäring, Dorrit E.

Åtta kanslibiträden, tio kontorsbiträden.

Förmynderskapsavdelningen.

Assessor (Bg 1).

von der Osten-Sacken, S. B. E. R. O. J. E. L.
H. E.

Förste kontorsskrivare (11).

Hellsten, Elly M. V.

Förste amanuens (20).

Sandberg, H. N.

Två kanslibiträden, fyra kontorsbiträden.

Bouppteckningsavdelningen.

(Ingång från rådhusets södra flygel.)

Assessorer (Bo och Bg 1).

Rotel I: Linnander, K. G., tj. (se sid. 74),
tf. Törnlund, S. G.

Rotel II: Berglund, L. G. T. (extra).

Rotel III: Sandwall, L. J. F.

Kontorsassistent (12).

Nilsson, f. Åkerlind, Märta.

Kontorsskrivare (9).

Svensén, f. Lundwall, K. E. M. (Kai); Ericsson, f. Blomqvist, Maud R.; en vakant, tf. Wrenke, f. Lindqvist, M. L. (Malou).

Tre kanslibiträden, fyra kontorsbiträden.

Andra avdelningen.

RPD

Rådhuset (Pa: Fack, Sth 8); t. 22 20 60,
ankn. 179.

Rådmän.

Ljungberg, K. M., ordf.; Björkman, E. K. V.,
andre rådmän.

Assessor (Bo 1).

Köhler, f. Karlgren, Ella I.

Förste kontorsskrivare (11).

Danielsson, f. Wallén, E. S. M. (Maja) (å den för
andra, tredje, tjugonde och tjuguförsta avdelningarna gemensamma exp.).

Kontorsskrivare (9).

Ekberg-Herrström, Klara M. E.

Fyra kanslibiträden, sju kontorsbiträden (gemensamma för andra, tredje, tjugonde och tjuguförsta avdelningarna).

Tredje avdelningen.

Rådhuset (Pa: Fack, Sth 8); t. 22 20 60,
ankn. 180.

Rådmän.

Petri, S. Hj. M., ordf.; Heurlin, P. O., andre
rådmän.

Assessor (Bo 1).

Hagerman, f. Lövgren, H. Ingegärd M.

Betr. kontorspersonal, se under andra avdelningen ovan.

Fjärde avdelningen.

Rådhuset (Pa: Fack, Sth 8); t. 22 20 60,
ankn. 279.

Rådmän.

Hedelius, A. G., ordf.; Askergren, G. A., andre
rådmän.

Assessor (Bo 1).

Hilding, M. H.

Kontorsskrivare (9).

Falkendahl, Eva M.

Ett kanslibiträde.

Femte avdelningen.

Rådhuset (Pa: Fack, Sth 8); t. 22 20 60,
ankn. 235.

Rådmän.

Lundberg, C. G. R., ordf.; Masreliez, K. G., andre
rådmän.

RPD

Assessorer (Bo 1).

Nordman, L. E. R., lagsökningsdomare; en vakant, *tf.* **Krause**, f. Andréasson, G. Kerstin Ch., lagsökningsdomare; **Nordin**, H., konkursdomare; en vakant, *tf.* **Åslund**, f. Tjärnewall, A. Barbro, konkursdomare.

Förste kontorsskrivare (11).

Brehmer, Karin S. J.

Kontorsskrivare (9).

Vakant, *tf.* **Rosenqvist**, f. Blomqvist, Inga-Lill E. (konkursavd.); **Lindqvist**, f. Berglund, Karin M. (lagsökn.exp.).

Tre kanslibiträden, åtta kontorsbiträden.

Sjätte avdelningen.

Rådhuset (Pa: *Fack, Sth* 8); t. 22 20 60, ankn. 294.

Rådmän.

Kettner, J. G. R., ordf.; **Sundström**, C.-E., andre rådmän.

Assessor (Bo 1).

Malmström, Å. A. E., *tf.*

Kontorsskrivare (9).

Sundberg, Karin A. C.

Två kontorsbiträden.

Sjunde avdelningen.

Rådhuset (Pa: *Fack, Sth* 8); t. 22 20 60, ankn. 143.

Rådmän.

Linnell, T. G. A., ordf.; **Glück**, D. B., *tf.* andre rådmän.

Assessor (Bg 1).

Schnell, J. C. H.

Kontorsskrivare (9).

Petersén, Mary S.

Ett kontorsbiträde.

Åttonde avdelningen.

Rådhuset (Pa: *Fack, Sth* 8); t. 22 20 60, ankn. 196.

Rådmän.

Nordström, C. G., ordf.; **Lännergren**, E. B., andre rådmän.

Assessor (Bo 1).

Noréus, S. O. G.

Kontorsskrivare (9).

Sundberg, G. Ingegerd.

Ett kanslibiträde, två kontorsbiträden.

Nionde avdelningen.

Rådhuset (Pa: *Fack, Sth* 8); t. 22 20 60, ankn. 154.

Rådmän.

Annerfors, A. G. S., ordf.; **Stålberg**, S. V., andre rådmän; **von Heijne**, B. D., andre rådmän.

Assessor (Bo 1).

Edwall, N. H.

Kontorsskrivare (9).

Hallin, Ann-Marie G.

Ett kanslibiträde, två kontorsbiträden.

Tionde avdelningen.

Rådhuset (Pa: *Fack, Sth* 8); t. 22 20 60, ankn. 212.

Rådmän.

Evers, A. V., ordf.; **Ljungström**, H. F. V., andre rådmän; **Ågren**, G. I., andre rådmän; en vakant (andre rådmän), *tf.* **Linnander**, K. G.

Kontorsskrivare (9).

Wahlström, f. Lönn, Elsa S.

Ett kanslibiträde, två kontorsbiträden.

Elfte avdelningen.

Rådhuset (Pa: *Fack, Sth* 8); t. 22 20 60, ankn. 265.

Rådmän.

Eriksson, A., ordf.; **Skarvall**, K.-E., *tf.* andre rådmän.

Assessor (Bo 1).

Örtegren, N. G.

Kontorsskrivare (9).

Hector, f. Morsing, Maud E.

Ett kanslibiträde, två kontorsbiträden.

Tolfte avdelningen.

Bergsgatan 48 (Pa: *Fack, Sth* 8); t. 22 20 60, ankn. 314.

Rådmän.

Nordlund, S. B., ordf.; **Oldin**, f. Wiklund, Maja Britta, *tf.* andre rådmän.

Assessor (Bo 1).

Vakant, *tf.* Hoff, L. Å.

Kontorsskrivare (9).

Lindberg, f. Sköld, Anna-Lisa.

Ett kanslibitråde, två kontorsbiträden.
Betr. kontorspersonal, se även sid. 76.

Trettonde avdelningen.

Bergsgatan 48 (Pa: Fack, Sth 8); t. 22 20 60, ankn. 324.

Rådmän.

Källander, H. J., ordf.; Böre, C. O. H., *tf.* andre rådmän, stadsfullm.

Assessor (Bg 1).

Gehlin, J.

Kontorsskrivare (9).

Sellén, f. Westman, Anna L.

Ett kontorsbiträde. Betr. kontorspersonal, se även sid. 76.

Fjortonde avdelningen.

Bergsgatan 48 (Pa: Fack, Sth 8); t. 22 20 60, ankn. 334.

Rådmän.

Espersson, K. W., ordf.; Gyllenhammar, G. E., andre rådmän.

Assessor (Bo 1).

Vakant, *tf.* Krause, B. W. R.

Kontorsskrivare (9).

Norström, f. Malmström, G. Viviann, *tf.*

Ett kanslibitråde, ett kontorsbiträde.
Betr. kontorspersonal, se även sid. 76.

Femtonde avdelningen.

Bergsgatan 48 (Pa: Fack, Sth 8); t. 22 20 60, ankn. 344.

Rådmän.

Thunegard, T. O. P., ordf.; Welander, G. A., andre rådmän.

Assessor (Bo 1).

Vakant, *tf.* Norrman, S. E. A.

Kontorsskrivare (9).

Josefsson, f. Kolmodin, A. Gunnel B.

Ett kanslibitråde, ett kontorsbiträde.
Betr. kontorspersonal, se även sid. 76.

Sextonde avdelningen.

Bergsgatan 48 (Pa: Fack, Sth 8); t. 22 20 60, ankn. 354 och 355.

Rådmän.

Berglund, G. A. J., polisdomare, ordf.

Assessorer (Bo 1).

Lindell, O. H.; Östergren, A. F. M., tillf. expropriationsdomare, *tf.*; Widén, Å. G.; Öberg, B. A.; Agvald, f. Widegren, Gunnel B.

Förste kontorsskrivare (11).

Sjöström, Elsa, *tjl.* (se sid. 88), *tf.* Utter, f. Sjernqvist, Edit M.

Två kanslibiträden, tre kontorsbiträden.
Betr. kontorspersonal, se även sid. 76.

Sjuttonde avdelningen.

Rådhuset (Pa: Fack, Sth 8); t. 22 20 60, ankn. 289.

Rådmän.

Hector, C. H. D. H., ordf.; Trägårdh, F. J., andre rådmän. †

Assessor (Bo 1).

Sterner, E. G. E., *tjl.*, *tf.* Persson-Jemt, P.-A. R.

Kontorsskrivare (9).

Schenström, f. Melin, Ulla A. K.

Ett kanslibitråde, ett kontorsbiträde.

Adertonde avdelningen.

Rådhuset (Pa: Fack, Sth 8); t. 22 20 60, ankn. 144.

Rådmän.

Widell, G. T. A., ordf.; Asp, K. Å., *tf.* andre rådmän.

Assessor (Bo 1).

Palmquist, C. H. W. H.

Kontorsskrivare (9).

Ekberg, f. Jacobsson, Fanny J.

Ett kanslibitråde, ett kontorsbiträde.

Nittonde avdelningen.

Rådhuset (Pa: Fack, Sth 8); t. 22 20 60, ankn. 254.

Rådmän.

Bruce, N. O. H., ordf.; Rundgren, N. G., andre rådmän.

RPD

Assessor (Bo 1).

Hallström, O. C.-A.

Förste kontorsskrivare (11).

Olofsson, f. Wahlström, Anna W. A.

Ett kanslibitråde, ett kontorsbiträde.

Avdelning nitton E (tillfällig avdelning).

Rådhuset (Pa: *Fack, Sth* 8); t. 22 20 60, ankn. 253.

Rådmän.

Brandt, H. B. D., tf. ordf.; Svenonius, E. G., andre rådmän.

Assessor (Bo 1).

Kjellgren, S.

Kontorsskrivare (9).

Andrén, E. Brita.

Ett kontorsbiträde.

Tjugonde avdelningen.

Rådhuset (Pa: *Fack, Sth* 8); t. 22 20 60, ankn. 125.

Rådmän.

Wirgin, N. A. C., ordf.; Rönnqvist, B. P. I., tf. andre rådmän.

Assessor (Bo 1).

Wegnelius, f. Tollhagen, Gunvor M. H., tf.

Betr. kontorspersonal, se under andra avdelningen å sid. 73.

Tjuguförsta avdelningen.

Rådhuset (Pa: *Fack, Sth* 8); t. 22 20 60, ankn. 124.

Rådmän.

Tidstrand, S. A., ordf.; Eberhardt, G. A. S., tf. andre rådmän.

Assessor (Bo 1).

Wetterlundh, O.

Kontorsskrivare (9).

Schelin, Harriet M.

Betr. kontorspersonal, se under andra avdelningen å sid. 73.

Tjuguandra avdelningen.

Bergsgatan 48 (Pa: *Fack, Sth* 8); t. 22 20 60, ankn. 364.

Rådmän.

Hahn, C. T., ordf.; Staaff, L. E., andre rådmän.

Assessor (Bo 1).

Rosén, K. E.

Kontorsskrivare (9).

Hiort af Ornäs, Gun B.

Ett kanslibitråde, två kontorsbiträden. Betr. kontorspersonal, se även nedan.

Tjugutredje avdelningen.

Bergsgatan 48 (Pa: *Fack, Sth* 8); t. 22 20 60, ankn. 374.

Rådmän.

Nilsson, N. H. V., ordf.; Almling, G. E., andre rådmän.

Assessor (Bo 1).

Lyttkens, U.

Kontorsskrivare (9).

Warberg, f. Masreliez, Gudrun.

Ett kanslibitråde, två kontorsbiträden. Betr. kontorspersonal, se även nedan.

Förste kontorsskrivare (11).

Berggren, f. Bergström, Signe A. (å den för tolfte—sextonde samt tjugandra och tjugutredje avdelningarna gemensamma expeditionen).

Kontorsskrivare (9).

Rosén, f. Naucélér, Eivor E. B. (å den för avdelningarna gemensamma skrivcentralen).

Ett kanslibitråde (å skrivcentralen).

E. o. sekreterare

(regl. befordringsgång Ae 21—25).

Davidsson, N. O.; Krause, B. W. R.; Krause, f. Andréasson, G. Kerstin Ch.; Åslund, f. Tjärnewall, A. Barbro; Hoff, L. Å.; Ljunghoff, Ulla H. L.; Molin, S. L. O.; Karlholm, U. K.; Törnlund, S. G.; Larsson, K. H. I.; Andréasson, L. B.; Regnstrand, K. Monica; Pehrsson, T. B. I.; Westerlund, F. G. Å.; Westlander, C.-O.

Extra sekreterare

(regl. befordringsgång Ag 19—25).

Boström, F. V. E., tjl.; Thornander, f. Ljungstorp, Gunnel A.-S.; Karlsson, f. Söderberg, Inga-Britt; Hägerroth, E. S. G.; Westin, J. L.; von Möller, f. Lech, Ingrid M. H.; Freyschuss, B. E.; af Geijerstam, C. O. M.; Blom, f.

Bergstrand, K. A. Birgitta; Gummesson, C. N. L.; Gyllenberg, B. T.; Russell, Birgitta K. D.; Eek, H. Anna-Maria A.

Vid rådhusrätten äro dessutom anställda *domaraspiranter, extra kontorsbiträden* och fyra *telefonister*.

Maskinist (18)

(uppförd å fastighetsnämndens stat).

Sälsten, K. T.; tel. se ovan; nattkoppl.: bostaden 50 10 59, maskinrummet 22 20 70.

Övervakningsnämnden för villkorligt dömda.

Ordförande.

Eriksson, A., rådman.

Suppleant för ordföranden.

RPD

Asp, K. Å., tf. andre rådman.

Ledamöter.

Johnson, G. E., med. lic.; Wiklund, S. A. D., förste byråinspektör; Widlund, Å., inspektör; Murray, f. Virgin, Anne-Marie C. I., fru.

Suppleanter: Dahlbom, N. F. L., med. lic. (för Johnson); Mallmén, G. H., socialinspektör (för Wiklund); Lundgren, A. O. I., förste byråinspektör (för Widlund); Lyckner, f. Karlsson, Elsa M., nämndeman, fru (för Murray).

Nämndemän.

Enligt rättegångsbalken skall rådhusrätt vid huvudförhandling i brottmål — bagatellmålen dock undantagna — bestå av en lagfaren domare och nämnd. Nämnd skall utgöras av minst sju och högst nio ledamöter. I mål om brott, varå icke kan följa straffarbete eller avsättning, är dock rådhusrätten domför med endast tre ledamöter i nämnden.

I stad med rådhusrätt skola finnas nämndemän till det antal, som k. m:t bestämmer. I Stockholm skall antalet nämndemän fr. o. m. år 1959 vara 750. Nämndeman väljes av stadsfullmäktige för en tid av sex år, räknat från tidpunkten för valet. Val av efterträdare åt avgången nämndeman sker ävenledes för sex år (sålunda ej blott för återstoden av den avgångnes mandattid). Valbar till nämndeman är man eller kvinna, som inom staden äger rösträtt vid val av stadsfullmäktige och där har sitt hemvist samt fyllt 25 år; dock ej den som är i konkurstillstånd eller av socialvården omhändertagen för varaktig försörjning. Lagfaren domare, befattningshavare vid domstol, åklagare, polisman, advokat eller annan, som har till yrke att föra andras talan inför rätta, får ej vara nämndeman. Den som av löpande mandatperiod fullgjort minst två år eller som fyllt 60 år äger rätt att avsäga sig sådant uppdrag. Visar nämndeman giltigt hinder kan rådhusrätten entlediga honom tidigare.

Jämlikt beslut av stadsfullmäktige den 20 februari 1956 utgår det nämndeman i Stockholm enligt ett tidigare beslut av fullmäktige tillerkända arvodet med 40 kronor för tjänstgöringsdag.

Nämndemän¹⁾

(datum inom parentes efter varje namn avser tiden för mandatperiodens utgång).

Ackzell, J. E., avsynare (^{31/1} 1965); Adling, S. A. H., byggnadsingenjör (^{31/12} 1965); Adolfsson, F. G., tjänsteman (^{30/9} 1962); Adolfsson, G. W., droskägare (^{31/12} 1965); Adolfsson, Karin, diakonissa (^{31/1} 1964); Aggefors, Stina E., fru (^{31/1} 1965); Agnell-Radhe, Anna-Lisa, förste aktuarie (^{31/1} 1965); Agrenius, H. L. Margit, fru (^{31/1} 1965); Alm, I. T., metallarbetare (^{31/1} 1965); Ahlm, J. A., metallarbetare (^{31/12} 1965); Alm, N., direktör (^{31/1} 1961); Almén, A. G., ingenjör (^{31/1} 1965); Almgren, A. L., ingenjör (^{31/12} 1965); Almyrd, H. G. B., ombudsman (^{31/1} 1965); Alfvengren, Majlise F. M., assistent (^{31/1} 1965); Anclow, S. Margareta, fru (^{31/1} 1965); Ander, Elsa S., konsulent, stadsfullm. (^{31/12} 1964); Andersson, Anna G. M., fru (^{31/1} 1965); Andersson, A. L., metallarbetare (^{31/1} 1965); Andersson, Berta M., fru (^{31/1} 1965); Andersson, Ebba L., tillsynslärare (^{31/12} 1965); Andersson, F. B., spårvägsman (^{31/1} 1965); Andersson, H. B. W., ombudsman (^{31/12} 1965); Andersson, K. M. (Kaj), redaktör (^{31/1} 1965); Anderson, K. A., målarmästare (^{31/12} 1965); Andersson, K. E., redaktör (^{31/12} 1965); Andersson, K. S., kontorist (^{31/12} 1965); Andersson, M. E. (Maja), fru (^{31/12} 1965); Andersson, N. A., redaktör (^{31/12} 1965);

¹⁾ Nämndemän, vilka ej inneha annat i kalendern redovisat uppdrag, äro ej upptagna i kalenderns personalavdelning.

RPD

Anderson, T. J. Märta, fru (³¹/₁₂ 1965); **Andersson, S. Magda C.**, fru (³¹/₃ 1963); **Anderstig, L. I.**, ombudsman (³⁰/₁₁ 1964); **Andreasson, Vera G. I.**, fru (³¹/₁₂ 1965); **Andrén, Sonja F.**, småskollärare (³¹/₁₂ 1965); **Anrep, Edith M.**, fru (³¹/₁ 1965); **Apelqvist, Gerda A.**, fru (²⁸/₂ 1962); **Arbelund, A. G. M.**, sekreterare (³¹/₁₂ 1965); **Arenander-Ohlsson, S. N. G.** Ingeborg, registrator (³¹/₃ 1961); **Ahrne, S.**, kamrer (³¹/₁ 1965); **Arnetz, A. G. D.**, förste byråingenjör (³¹/₁ 1965); **Arntny, S. O.**, ingenjör (³¹/₁₂ 1965); **Arnö, E. I.**, redaktör (³¹/₁₂ 1965); **Aronsson, G. A.**, köpman (³¹/₁₂ 1965); **Arwlin, B. U. A.**, frisörmästare (³¹/₁₂ 1965); **Arpstedt, K. H.**, brandmästare, stadsfullm. (³¹/₁₂ 1965); **Arrhenius Beyer, H. Lilly T.**, bosättningskonsulent (³⁰/₁₁ 1964); **Asklund, Gunvor, fru** (³¹/₁ 1965); **Asplund, Alma E.**, instruktör (³¹/₁₂ 1965); **Augustsson, H. K.**, metallarbetare (³¹/₃ 1965); **Axelsson, Siv B.**, fru (³⁰/₄ 1964).

Barck-Lagergren, Kajsa I. G., förste assistent (³¹/₁₂ 1965); **Bauer, Astrid L.**, fru (³¹/₁₂ 1965); **Beijer, B. O.**, byråassistent (³¹/₁₂ 1965); **Beme, O. A.**, tullkontorist (³¹/₁ 1965); **Bengtberg, C. G.**, intendent (³¹/₁₂ 1965); **Bengtsson, A. L.**, posttjänsteman (³¹/₁₂ 1965); **Bengtsson, F. K. R.**, mekaniker (³¹/₁ 1965); **Bengtson, G. J.**, kontrollant (³¹/₁ 1965); **Bengtsson, P.-E.**, kapten (³¹/₁ 1965); **Bengtsson, R. B. E.**, folkskollärare (³¹/₁ 1965); **Benner, Astrid S. A.**, fröken (³¹/₁₂ 1965); **Berg, Sylvia, fru** (³¹/₁ 1965); **Bergée, E. A. R.**, kapten (³¹/₁ 1965); **Bergenhamm, J. G.**, byråingenjör (³¹/₁ 1965); **Berggren, G. H.**, direktör (³¹/₁ 1965); **Berg-hill, G. E. G.**, byggnadsingenjör (³¹/₁₂ 1965); **Bergquist, Anna I. V.**, tandsköterska (³¹/₁ 1965); **Bergkwist, S. R. J.**, sekreterare (³¹/₁ 1965); **Bergljung, P.-O.**, personalkonsulent (³¹/₁₂ 1965); **Berglund, G. O.**, förste radiotelegrafist (³¹/₁ 1965); **Berglund, K. E. H.**, förste kansliskrivare (³¹/₃ 1960); **Berglund, K. Å. V.**, metallarbetare (³¹/₁ 1965); **Bergman, A. E.**, transportarbetare (³¹/₁ 1965); **Bergman, H. P.**, reklamredaktör (³¹/₁ 1965); **Bergström, Eva M.**, föreståndarinna (³¹/₁₀ 1961); **Bergström, Märta G. M.**, fru (³¹/₁ 1965); **Billbäck, Ruth H. G.**, fru (³¹/₁ 1965); **Bjelkerud, G. F.**, föreståndare (³¹/₁₂ 1965); **Bjurling, J. G.**, major (³¹/₁ 1965); **Bjvberg, J. B. A.**, kassör (²⁹/₂ 1964); **Björkander, A. M.** (Anna-Greta), fru (³¹/₁₂ 1965); **Björkhammar, S. A.**, ombudsman (³¹/₁₂ 1965); **Björkman Odwallius, Dis, fru** (³¹/₁₂ 1965); **Björling, S. S.** Marianne, gymnastikdirektör (³¹/₁ 1965); **Björnehammar, P.-E. G.**, kapten (³¹/₁₂ 1965); **Björnham, K. Y.**, tf. konsulent (³¹/₁₂ 1965); **Björnsäter, B.**, kurator (³¹/₁ 1965); **Blanc, Esther D. O.**, fru (³¹/₁₂ 1965); **Blom, J. E.**, tjänsteman (³¹/₁ 1962); **Blomberg, A. C. M.** (Greta), fru (³¹/₁₂ 1965); **Boberg, A. E. K.**, lackerare (³¹/₁ 1965); **Bohlin, L. I.**, disponent (³¹/₁₀ 1960); **Boman, E. A.**, teatertjänsteman (³¹/₁ 1965); **Boman, N. H.**, affärsbiträde (³¹/₁ 1965); **Bohman, T. G.**, direktör (³¹/₁ 1965); **Boredahl, A. I.**, hantverkare (³¹/₁ 1965); **Borg, T.**, tjänsteman (³¹/₁ 1965); **Borggren, O. L.**, smidesarbetare (³⁰/₁₁ 1964); **Borgström, G. B.**, redaktör (³¹/₁ 1965); **Bornby, C. A. T.**, socialassistent (³¹/₁₂ 1965); **Boström, L. W.**, fanjunkare (³¹/₁₂ 1965);

Boström, Vera K., fru (³¹/₁ 1965); **Bourn, J. W.**, civilekonom (²⁸/₂ 1965); **Bratt, Elsa M.**, fru (³¹/₁ 1965); **Brodd, Anna S.**, fru, stadsfullm. (³¹/₁₂ 1965); **Brolin, Jenny A.**, fru (³¹/₁₂ 1965); **Broo, A. I.**, direktör (³¹/₁ 1961); **Bruce, S. P. H.**, skolkurator (³¹/₁₂ 1965); **Brundin, B. H. J.**, seminarie lärare (³¹/₁₀ 1963); **Brundin, Signe M.**, kontorist (³¹/₁₂ 1965); **Brunell, F. L.**, järnvägstjänsteman (³¹/₁₂ 1965); **Brück, Maria V. J.**, fru (³¹/₁₂ 1965); **Brydolf, Å. S.**, kommandörkapten (³⁰/₉ 1965); **Brytting, O. E.**, fängvårdsassistent (³⁰/₄ 1964); **Burling, Ingeborg A. R.**, förlagsredaktör (³¹/₁₂ 1965); **Burmeister, K. P. W.**, montör (³¹/₁ 1965); **Bång, T. Gunvor S. E.**, fru (³¹/₁₀ 1961); **Bäck, Ewa M.**, fru (³¹/₁ 1965); **Bäcklund, Anna-Lisa A.**, fru (³¹/₁ 1965); **Bäckman, Ingrid M. T.**, fru (³¹/₁₀ 1963).

Carbell, Elin S. D., fru (³⁰/₉ 1962); **Carlberg, O. Ch.**, underinspektör, stadsfullm. (³¹/₁₂ 1965); **Carlsson, Astrid K.**, fru (³¹/₁₂ 1965); **Carlsson, B. A. B.**, f. d. avdelningsdirektör (³¹/₁₂ 1965); **Carlsson, B. L. V.** (Brynhild), fru (³¹/₁₂ 1965); **Carlsson, H. G.**, kapten (³¹/₁₂ 1965); **Carlson, K. F. Y.**, förman (³¹/₁ 1965); **Carlsson, Karin K.**, fru (³¹/₃ 1965); **Carlsson, K. A. J.**, verkmästare (³¹/₁₂ 1965); **Carlsson, N. W.**, försäkringskonsulent (³¹/₁₂ 1965); **Carlsten, J. E.**, direktör (³¹/₁₀ 1961); **Carlström, C. A. K.**, konduktör (³¹/₁ 1965); **Cederblad, H. O.**, ingenjör (³¹/₃ 1963); **Cedergren, E. F. R.**, e.o. kyrkoadjunkt (³¹/₁₂ 1962); **Classon, V. U.** (Weronica), fru (³¹/₁ 1965); **Collin, I. M.** (Ingermaja), kurator (³¹/₁₂ 1965); **Collin, Märta, fru** (³¹/₁ 1965); **Crammer, S. Å. L.**, ombudsman (³¹/₁₂ 1965); **Christensen, Mai E.**, fru (³¹/₁ 1965); **Christiernin, A. I.**, stiftsadjunkt (³¹/₁₂ 1965); **Cronqvist, S.-O. H.**, kammarskrivare (³¹/₁₂ 1965).

Daglund, Sigrid O., korrespondent (³¹/₁₂ 1965); **Dahl, Elin Å. R.**, fru (³¹/₁₂ 1965); **Dahlberg, Signe M.**, fru (³¹/₁ 1965); **Dahlberg, S. O.**, assistent (³¹/₁₂ 1964); **Dahlborg, N. A.**, yrkeskonsulent (³⁰/₁₁ 1964); **Dalgren, B. M.** (Britt-Marie), fru (³¹/₁₂ 1965); **Dahlström, K.** Ingegerd, fru (³¹/₁ 1965); **Dahlström, Ruth A.**, fru (³⁰/₉ 1965); **Danielsson, Hilda T.**, föreståndare (³⁰/₁₁ 1964); **Danielson, J. A. S.**, civilekonom (³¹/₁₂ 1965); **Danielson, Karin G. L.**, fru (³¹/₁₂ 1965); **Danielsson, N. A.**, faktor (³¹/₁₂ 1965); **Danielson, T. G. V.**, pastor (³¹/₁₂ 1965); **Danielsson, W. Y. S.**, aktuarie (³¹/₁ 1965); **Dannhem, G. A.**, folkskollärare (³¹/₁₂ 1965); **Dingertz, Gudrun V.**, sjuksköterska (³¹/₁ 1965); **Dolk, Margit M. E.**, fru (³¹/₁₂ 1965); **Doréus, Märta A.**, inspektör (³¹/₁₂ 1965).

Edelstam, L. E., köpman (³¹/₁₂ 1965); **Edengård, I. O.**, byggnadsingenjör (³¹/₁ 1965); **Edlund, D. K.**, maskinist (³¹/₁₂ 1965); **Edlund, S. G.**, förste stationsskrivare (³¹/₁₂ 1965); **Edner, T.** Margareta, fru, stadsfullm. (³¹/₁ 1965); **Ek, V. E.**, sekreterare (³⁰/₉ 1963); **Ekbörn, C. G.**, apotekare (³¹/₁ 1965); **Ekgren, Anna Greta**, barnträdgårdslärarinna (³¹/₁₁ 1965); **Ekeram, May B.**, fru (³¹/₁₂ 1965); **Eklholm, E. G.**, ungdomsvårdsassistent (³⁰/₄ 1963); **Eklund, S. G.**, redaktör (³¹/₁ 1964); **Eklundh, Sigrid G. E.**, kammarskrivare (³¹/₁₂ 1965); **Ekman, I. Elin M.**, bibliotekarie (³¹/₁ 1965); **Ekstedt, G.**

O. A., byråassistent (³¹/₁₂ 1965); **Ekwall**, H. P., byggnadsingenjör (³¹/₁ 1965); **Elbe**, A. M., klockare (³¹/₁₂ 1965); **Elgerot**, K. G., skorstensfejarmästare (²⁸/₂ 1962); **Ellburg**, R. Hjördis, fru (³¹/₁ 1965); **Elsell**, B. G., ingenjör (³¹/₁ 1965); **Emanuelson**, K.-A. S. linjearbetare (³¹/₁₂ 1965); **Emenius**, N. W., förman (³¹/₁₂ 1965); **Enblad**, C. M. H. (Maj), textillärarinnan (³¹/₁₂ 1965); **Enestad**, S. V. (Siri), fru (³¹/₃ 1960); **Engdahl**, P. H. F., avdelningschef (³¹/₁₂ 1965); **Engström**, B. A. Dagmar, fru (³¹/₁₂ 1965); **Engström**, K. I., sekreterare (³¹/₁ 1965); **Engström**, Å. V., tjänsteman (³¹/₁ 1965); **Engzelius**, Ester K., fru (³¹/₁₂ 1965); **Erdmann**, E. K. G. (Gertie), fru (³¹/₁₂ 1965); **Eriksson**, Arthur W., metallarbetare, stadsfullm. (³¹/₁₂ 1965); **Eriksson**, E. E. Ebba, fru (³¹/₁₂ 1965); **Eriksson**, E. K. (Ella), fru (³¹/₁₂ 1965); **Eriksson**, Eva, fru (³¹/₁ 1965); **Eriksson**, E. G., posttjänsteman (³¹/₁ 1965); **Ericson**, E. H. E., typograf (³¹/₁ 1965); **Eriksson**, F. M., faktor (³¹/₁₂ 1965); **Ericsson**, F. V., förman (³¹/₁ 1965); **Eriksson**, G. G., kommunalarbetare (³¹/₁₂ 1965); **Eriksson**, Götha, fru (³¹/₁ 1965); **Eriksson**, I. E., Margareta, småskollärare (³¹/₁₂ 1965); **Ericson**, J. A., möbelslutare (³¹/₁₂ 1965); **Ericson**, K. H., socialassistent (³¹/₃ 1963); **Ericsson**, O. L., verkställare (³¹/₁₂ 1965); **Ericsson**, O. V., faktor (³¹/₁₂ 1965); **Eriksson**, S. A., personalkonsulent (³¹/₁ 1965); **Erikson**, S. E., reparatör (³¹/₁ 1965); **Eriksson**, S. S., bilmontör (³¹/₁ 1965); **Eriksson**, T. E., ombudsman (³¹/₁ 1965); **Ericsson**, T. H., tulltjänsteman (³¹/₁₂ 1965); **Esterius**, Tora E. M., sömmerska (³¹/₁₂ 1965); **Estmark**, Dagny T. I., föreståndarinnan (³¹/₁₂ 1965); **Ewert**, Brita, fru (³¹/₁₂ 1965); **Ewetz**, S. R., distriktschef (³¹/₁₀ 1961).

Fagerholm, Elsa, fru (³¹/₁₂ 1965); **Fagerström**, S. A. Britta, fru (³¹/₁₂ 1965); **Falén**, E. V., förste tullkontorist (³¹/₁₀ 1960); **Falkenstam**, C. E. L. G., redaktör (³¹/₃ 1962); **Fahlström**, Nanny L., fru (³¹/₁₂ 1965); **Ferb**, K. P. E., förste personalkonsulent (³¹/₁₂ 1965); **Ferb**, M. Dagmar E., yrkeslärarinnan (³¹/₁₂ 1965); **Fernqvist**, S. H., studierektor (³¹/₃ 1964); **Fleetwood**, Stina F., fru (³¹/₁ 1965); **Flodh**, K. E., journalist (³⁰/₉ 1965); **Flodin**, M., direktör (³¹/₁ 1965); **Florén**, R. C. O., civilingenjör (³¹/₁₂ 1965); **Florén-Winther**, Ethel H. D., föreståndarinnan, stadsfullm. (³¹/₁₂ 1960); **Forsberg**, A. B. (Britta), fröken (³¹/₁₂ 1965); **Forsberg**, G. E. (Gulli), fru (³¹/₁ 1965); **Forsman**, Gertrud, fru (³¹/₁ 1965); **Forsman**, Nanny A., bespisningsbiträde (³¹/₁ 1965); **Franzén**, F. O., f. d. direktör (³¹/₁₂ 1965); **Fransson**, G. A., fastighetsskötare (³¹/₁ 1965); **Fredholm**, N. G. F., kapten (³¹/₁ 1965); **Fredrikson**, Anny L., fröken (³¹/₁₂ 1965); **Fredriksson**, K. H., järnvägsman (³¹/₁ 1965); **Fredriksson**, S. H., kamrer (³¹/₁₂ 1965); **Frick**, E. Märtha H., fru (³¹/₁ 1965); **Frick**, E. T. L., reklamkonsult (³¹/₁₂ 1965); **Fridsberg**, G. F., ingenjör (³¹/₁₂ 1965); **Fried**, R. Ingrid L., fru (³¹/₁₂ 1962); **Frisk**, J. S. H., kamrer (³¹/₁₂ 1965); **Frisk**, P. W., direktör (³¹/₁₂ 1965); **Frånberg**, Thyra V., fru (³¹/₁ 1965); **Fröjd**, G. O., kansliskrivare (³¹/₁₂ 1965); **Funck**, B., major (³¹/₁₂ 1965); **Furu-krantz**, Gertrud E., fru (³¹/₁₂ 1965).

Gansmoe, Ulla M., fru (³¹/₁ 1965); **Gezelius**, RPD Margit F., fru (³¹/₁₂ 1965); **Gidlund**, T. E. A., högbåtsman (³¹/₁ 1965); **Gillberg**, L. W., försäkringsstjänsteman (³⁰/₉ 1965); **Gille**, C. J., redaktör (³⁰/₄ 1965); **Gillhög**, H. A. E., laboratorieassistent (³¹/₁ 1965); **Gillner**, S.-E., byråassistent (³¹/₃ 1964); **Gillners**, Anna Lisa G., sjuksköterska (³¹/₁₂ 1965); **Gillners**, S. Hj., riksbankskamrer (³¹/₁₂ 1965); **Gottvall**, Birgit E., sekreterare (³¹/₁₂ 1965); **Grade-lius**, P. E., löjtnant (³¹/₁ 1965); **Grahn**, I. P. G., metallarbetare (³¹/₃ 1966); **Grewell**, C. A., överste (³¹/₁ 1965); **Grill**, E. R. Z., förste arkivarie (³¹/₁ 1965); **Gräslund**, A. H., direktör (³¹/₁₂ 1965); **Gröndahl**, K. A. G., tulltjänsteman (³¹/₁ 1965); **Grönquist**, N. H. E., tandläkare (³¹/₃ 1961); **Gunnard**, K. E., komminister (³¹/₁ 1965); **Gunnarskog**, Sigrid L., fru (³¹/₁₂ 1965); **Gustafsson**, B. A., droskförare (³¹/₁ 1965); **Gustafson**, B. E., spårvägsman (³¹/₁ 1965); **Gustafson**, C. G., inspektör (³¹/₁₂ 1965); **Gustafsson**, G. M., pressare (³¹/₁ 1965); **Gustafsson**, Inga L., barnpsykolog (³¹/₁ 1965); **Gustafsson**, J. G., spårvägsman (³¹/₁ 1965); **Gärdback**, K.-E., spårvägsman (³¹/₁ 1965).

Hagelin, G. G. H., typograf (³⁰/₉ 1962); **Hagen**, K. E. A., förste byråsekreterare (³¹/₁₂ 1965); **Haglund**, S. A. B., direktör (³⁰/₁₁ 1964); **Hallenius**, A. E. J., skoltandläkare (³¹/₁₂ 1965); **Hallme**, H. A. M. (Anna-Greta), fru (³¹/₁ 1965); **Hammarlund**, Å. P. E., sekreterare (³¹/₁₂ 1965); **Hammarskiöld**, P. A., civilingenjör (³¹/₁₂ 1965); **Hamrin**, Greta S., rektor (³¹/₁₂ 1965); **Hanell**, B. Å., banktjänsteman (³¹/₁ 1965); **Hansen**, Majken I., fru (³¹/₁ 1965); **Hansson**, F. O. W., mekaniker (³¹/₁ 1965); **Haas**, M. Margaretha, fru (³¹/₁ 1965); **Hedberg**, A. G. H., pastor (³¹/₁ 1965); **Hedelius**, Brita E., fru (³¹/₁₂ 1965); **Hedén**, A. A., metallarbetare (³¹/₁ 1965); **Hedin**, O. R. E., tjänsteman (³¹/₁₂ 1965); **Hedqvist**, K. I., överpostiljon (³¹/₁₂ 1965); **Hedsjö**, K. E., plantskoleägare (³¹/₃ 1963); **Hedström**, S. G., stationsförrman (³¹/₁ 1965); **Heffler**, Wally E., kansliskrivare (³¹/₁ 1965); **Heggstad**, K. A. B., ombudsman (³¹/₁ 1965); **Heidenfors**, H. B. L., tulltjänsteman (³¹/₁₂ 1965); **Hellenius**, T. A., ombudsman (³¹/₁ 1965); **Hellgren**, S. A. B., ingenjör (³¹/₁₂ 1965); **Helin**, R. Gunhild, fru (³¹/₅ 1960); **Helling**, S. H. Q., disponent (³¹/₁₂ 1965); **Hellner-Ronner**, E. Martha, socialkurator (³⁰/₆ 1960); **Hellström**, Marta, fru (³¹/₁ 1965); **Hellsvik**, G. I., studierektor, stadsfullm. (³¹/₁ 1961); **Henriksson**, Kerstin, fru (³¹/₅ 1964); **Henström**, U. K. A., rektor (³¹/₁₂ 1965); **Hermansson**, E. J. V., köpman (³¹/₁₂ 1965); **Heyman**, Ingrid, fru (³⁰/₉ 1962); **Hillbro**, P. A. H., kontorsskrivare (³¹/₁ 1965); **Hjelm**, C. A., järnvägstjänsteman (³¹/₁₂ 1965); **Hjelmsström**, L. T., kamrer (³¹/₁₂ 1965); **Hjorth**, Å. R., försämlingschef (³⁰/₉ 1962); **Hoffin**, P. E., ombudsman (³¹/₁₂ 1965); **Holm**, N. G., direktör (³¹/₁ 1965); **Holmberg**, Elsa M., fru (³¹/₁₂ 1965); **Holmberg**, Inga E., fru (³¹/₁ 1965); **Holmberg**, K. G. L., utredningsman (³¹/₁ 1965); **Holmer**, G. H., fabrikör (³¹/₁₂ 1965); **Holmqvist**, C.-E., redaktör (³¹/₁₂ 1965); **Hult**, G. W. C., tjänsteman (³¹/₁ 1965); **Hultgren**, J. E., kapten (³¹/₁ 1965); **Hultkrantz**, G. V. T.,

RPD byråchef (³¹/₁₂ 1965); **Hummerhielm**, N. A., ingenjör (³¹/₁ 1965); **Hädel**, Gudrun E., kurator (³¹/₁₂ 1965); **Håkansson**, E. A. F., förste kammar-skrivare (³¹/₁ 1965); **Hållander**, Alma L., söm-merska (³⁰/₄ 1965); **Hägglund**, G. A., direktör (³¹/₁ 1965).

Innerfors, K. S., järnvägstjänsteman (³¹/₁ 1965); **Israel**, J., docent (³¹/₁ 1965).

Jacobsson, C. M., sekreterare (³¹/₁₂ 1965); **Jacobson**, Inga-Karin T., fru (³¹/₁ 1965); **Jakobsson**, N. G., snickare (³¹/₁ 1965); **Jakobsson**, N. O. R., flagg-styrman (³¹/₁ 1965); **Jacobsson**, S. A., fil. kand. (³¹/₁ 1965); **Jansson**, A. E. S., lantbrukare (³⁰/₆ 1961); **Jansson**, A. Linnéa, kontorist (³¹/₁ 1965); **Jansson**, D. F., ombudsman (³¹/₁ 1965); **Jansson**, Margit L. fru (³¹/₁₂ 1965); **Jansson**, S. E., spårvägsman (³¹/₁₂ 1965); **Jarl**, B., tjänsteman (³¹/₁ 1965); **Jarl**, S. O. B., kammar skrivare (³⁰/₉ 1963); **Jenmerr**, G. Britta, fru (³¹/₁ 1965); **Jennel**, C. A. W., prokurist (³¹/₁ 1965); **Jernberg**, Karin M., fru (³¹/₁ 1965); **Johansson**, E. K. A., maskinist (³⁰/₉ 1965); **Johansson**, Edit V., fru (³¹/₁ 1965); **Johansson**, G. A., timmerman (³¹/₁₂ 1965); **Johansson**, J. A., sjukvårdare (³¹/₁₂ 1965); **Johanson**, Karin C., fru (³¹/₁ 1965); **Johansson**, O. E., kontorist (³¹/₁₂ 1965); **Johansson**, Sigrid A. A., fru (³¹/₁ 1965); **Johansson**, S. A., assistent (³¹/₁ 1965); **Johansson**, S. O., typograf (³¹/₁₂ 1965); **Johansson**, Signe J., sjukvårdsbiträde (³¹/₁ 1963); **Johansson**, S. T., stukatör (³¹/₁ 1965); **Johansson**, W. E. (Lisbeth), affärsbiträde (³¹/₁ 1965); **Johansson**, Wetzera V. V., fru (³¹/₁₂ 1965); **Johansson**, Y. H. L., tjänsteman (³¹/₁ 1965); **Jonason**, Ellen W., fru (³¹/₁ 1965); **Jonsson**, Clary H., fru (²⁸/₂ 1965); **Jonson**, E. G. D., ombudsman (³⁰/₁₁ 1964); **Jonsson**, E. L., instruktör (³¹/₁ 1965); **Johnsson**, H. G., tillsyningsman (³¹/₁ 1965); **Jonsson**, J. M., f. d. kassör (³⁰/₉ 1963); **Jonzon**, K. G. E., distriktschef (³¹/₁₂ 1965); **Johnsson**, O. K. Ingeborg, fru (³¹/₁₂ 1965); **Jonsson**, S. A., assistent (³¹/₁₂ 1965); **Jonsson**, W. F., ombudsman (³¹/₁₂ 1965); **Josephson**, Birgit, fru (³¹/₁₂ 1965); **Julin**, A. P., maskinist (³¹/₁ 1965); **Jägstedt**, G. A. H., annonschef (³¹/₁₂ 1965).

Kallner, Dagmar, fru (³¹/₁₂ 1965); **Karlgren**, Elin S. M., fru (³¹/₃ 1964); **Karling**, Ida H., fru (³¹/₁₂ 1965); **Karlqvist**, A. V., kommunalarbetare (³¹/₁₂ 1965); **Karlsson**, D. Anna-Lisa, fru (³¹/₁ 1965); **Karlsson**, I.-B. (Mona), fru (³¹/₁ 1965); **Karlsson**, K. E. M. V., materialförvaltare (³¹/₁₂ 1965); **Karlsson**, L. Harriet M., fru (³¹/₁ 1965); **Karlsson**, T. V., grovarbetare (³¹/₁ 1965); **Karlstedt**, A. A. F., tulltjänsteman (³¹/₁ 1962); **Karlström**, Alfhild M., fröken (³¹/₁₂ 1965); **Keyser**, Inga T., fru (³¹/₁₂ 1965); **Kihlström**, Karin E., sekreterare (³¹/₁₂ 1965); **Kinman**, S. H., kapten (³¹/₁ 1965); **Kjellgren**, Elsa E., fru (³¹/₁₂ 1965); **Kjellman**, N.-G. F., byrå-sekreterare (³¹/₁₂ 1965); **Klinga**, J. S., förbunds-ordförande (³¹/₃ 1964); **Knöös**, A. Iris A., fru (³¹/₁₂ 1965); **Kockum**, B.-H. P., förste byråsekreterare (³¹/₁ 1965); **Kraft**, S. H. A., tjänsteman (³¹/₁₂ 1965); **Kullberg**, S. Ingegerd, kontorsbiträde (³¹/₁ 1965); **Kullman**, T. E. H., avdelningschef (³¹/₃ 1964); **Kvarnström**, B. Gunborg, föreståndarinna (³¹/₁₂

1965); **Kyller**, M. Maria, fru (³¹/₁₂ 1965); **Kårholm**, K. E. G., revisör (³¹/₁₂ 1965); **Käll**, Tora W., tjänsteman (³¹/₁₂ 1965); **Köhler**, B. L. A., försäkringsinspektör (³¹/₁₂ 1965).

Lager, H. R. F., maskinskötare (³¹/₁ 1965); **Lagerheim**, K. A. L., ingenjör (³¹/₁₂ 1965); **Lagerqvist**, Irma A. L., fröken (³¹/₁₂ 1965); **Lagerqvist**, N. L. W., kranmaskinist (³¹/₁ 1965); **Landberg**, A., utprovare (³¹/₁₂ 1965); **Landqvist**, Nancy U., fru (³¹/₁ 1966); **Lange**, M. B. (Missi), fru (³¹/₁ 1965); **Larén**, A. Victoria, kurator (³⁰/₄ 1965); **Larsson**, A. W., skatteassistent (³¹/₁₂ 1965); **Larsson**, E. T., kamrer (³¹/₁ 1965); **Larsson**, G. M. H., kassör (³¹/₁₂ 1965); **Larsson**, I. M. M. (Greta) fru (³¹/₁₂ 1965); **Larsson**, Inez S. E., fru (³¹/₁ 1965); **Larsson**, Margit G. E., fru (³¹/₁ 1965); **Larsson**, Olga L., gymnastikledarinnan (³¹/₁ 1965); **Larsson**, S. J. R. V., bergsingenjör (³¹/₁ 1965); **Larsson**, S. K., bokhandlare (³¹/₁ 1965); **Larsson**, S. W., dröskchaufför (³⁰/₄ 1965); **Larsson**, U. S. (Ulla), kansli-sekreterare (³⁰/₁₁ 1964); **Larsson-Barrling**, K. I. Å., folkskollärare (³¹/₁₂ 1965); **Lavett**, Karin I., fru (³¹/₁₂ 1965); **Ledin**, C. A., direktör (³¹/₁₂ 1965); **Leffler**, E. Lisa, civilingenjör (³¹/₁₀ 1961); **Leijonhufvud**, Inger E., jur. kand. (³¹/₁ 1965); **Leveaux**, E. Ch. (Ella), fru (³⁰/₆ 1961); **Levin**, Ingrid K., fru (³¹/₁ 1965); **Lidgard**, Sonja M., fru (³¹/₁ 1965); **Lidström**, Anna-Lisa, fru (³¹/₁ 1965); **Lienhart**, G. K. L., fil. lic. (³¹/₁₂ 1965); **Lilja**, G. H. A., snickare (³¹/₁ 1965); **Lilja**, Hildur A., fru (³¹/₁ 1965); **Liljekvist**, G. S., ombudsman (³⁰/₄ 1964); **Lillieros**, Ingeborg H., fru (³¹/₁ 1965); **Liman**, N. F., metall-arbetare (³¹/₁ 1965); **Lind**, K. Ulla-Britt, fru (³¹/₁ 1965); **Lindahl**, C. Gunborg E., ombudsman (³¹/₁ 1965); **Lindahl**, M. Ingrid S., fru (³¹/₁ 1965); **Lindau**, L. G., socionom (³¹/₁₂ 1965); **Lindberg**, E. E., ingenjör (³¹/₁₂ 1965); **Lindberg**, E. Vera E., fru (³¹/₅ 1962); **Lindberg**, K. Y., fil. mag. (³¹/₃ 1961); **Lindberg**, S. G. B., assistent (³¹/₁ 1965); **Linder**, A. V., folkskollärare (³¹/₁₂ 1965); **Linder**, Karin A. M., fru (³¹/₁₂ 1965); **Lindgren**, A. G., järnvägs-tjänsteman (³¹/₁ 1965); **Lindgren**, Brita E. S., ekonomiföreståndarinna (³¹/₃ 1966); **Lindgren**, G. R. W., disponent (³¹/₁ 1965); **Lindgren**, Ingeborg I., vice värdinna (³¹/₁₂ 1965); **Lindgren**, Ingeborg M., fru (³¹/₁ 1965); **Lindgren**, Irma T. K., fru (³¹/₁₂ 1965); **Lindgren**, L. E., reklamkonsulent (³¹/₁ 1965); **Lindhagen**, S. B., komminister (³¹/₁ 1965); **Lindhagen-Patricks**, A. Märta O., fru (³¹/₁ 1965); **Lindqvist**, H. O. Ch., direktör (³¹/₁₂ 1965); **Lindqvist**, I. G. (Gun), fru (³¹/₁ 1965); **Lindqvist**, J. O., f. d. förbunds-kassör (³¹/₁₂ 1965); **Lindqvist**, L. G., förste byråsekreterare (³¹/₁₂ 1965); **Lindqvist**, Signe A., fru (³¹/₁ 1961); **Lindqvist**, Vera D., fru (³¹/₁₂ 1965); **Lindmark**, Ester S., servitris (³⁰/₆ 1962); **Lindström**, J. F., socialinspektör (³¹/₁ 1965); **Lindström**, M. S., rektor (³¹/₁₂ 1965); **Lindvall**, Astrid L., fru (²⁸/₃ 1965); **Lindvall**, E. M. A., sjukvårdare (³¹/₁₂ 1965); **Lindvall**, Lilly A. M., fru (³¹/₁ 1965); **Lingstrand**, V. Ulla-Britt, fru (³¹/₁ 1965); **Ljung**, P. E. E., vagnarbetare (³¹/₁₂ 1965); **Ljungberg**, A. A. (Aggie), fru (³¹/₁₂ 1965); **Ljungdahl**, N. J. H., kansliskrivare (³¹/₁ 1965); **Ljungdahl**, S.

J., direktör (³¹/₁₂ 1965); **Ljungqvist-Melosch**, Ingrid G., fru (³¹/₁₂ 1965); **Ljungström**, E. E. M. (Ewa-Maja), fru (³¹/₁ 1965); **Löven**, L. A. M. (Adèle), fru (³¹/₃ 1964); **Lundberg**, C. E., disponent (³¹/₁₂ 1965); **Lundberg**, M. V., direktör (³¹/₁ 1966); **Lundberg**, M. R., syssloman (³¹/₁₂ 1965); **Lundgren**, Dagmar E., fru (³¹/₁ 1966); **Lundgren**, D. E. V., rektor (³¹/₁ 1965); **Lundgren**, E. B., affärsbiträde (³¹/₁₂ 1965); **Lundgren**, K. E., lokförare (³¹/₁ 1965); **Lundgren**, L. G., tjänsteman (³¹/₁ 1965); **Lundholm**, C. F., vice värd (³¹/₁₂ 1965); **Lundin**, F. E., förste verkställare (³¹/₁₂ 1965); **Lundqvist**, B. S. A., apotekare (³¹/₁ 1965); **Lundqvist**, Ebba E. K., fru (³¹/₁ 1965); **Lundqvist**, K. T., försäkringsinspektör (³¹/₁ 1965); **Lundqvist**, K. H., överpostiljon (³¹/₁ 1965); **Lundquist**, L. E. V., kommandörkapten (³¹/₁ 1962); **Lundström**, V. (Tora), fru (³¹/₁₂ 1965); **Lyckner**, Elsa M., fru (³¹/₁ 1965); **Läftman**, J. T. F., civilekonom (³¹/₁₀ 1960); **Ländin**, S. H., elektriker (³¹/₁₂ 1965); **Lönnqvist**, F. O.-F., förste byråsekreterare, stadsfullm. (³¹/₁₂ 1965); **Löfberg**, P. M. S., posttjänsteman (³¹/₁ 1965); **Löföf**, L. P., mätare (³¹/₁ 1965); **Löv-Palm**, Elsa K., fru (³¹/₁₂ 1965); **Löfgren**, Astrid Ch. V., fru (³¹/₁ 1965); **Löfgren**, A. E., f. d. förste bokhållare (³¹/₁₂ 1965); **Lövgren**, G. F., folkskollärare (³¹/₁₂ 1965); **Löwgren**, S. L., försäljningschef (³¹/₁₂ 1965); **Löflling**, G., montör (³¹/₁ 1965).

Magnusson, Elin K. A., fru (³¹/₁₂ 1965); **Malm**, F. W., kamrer (³¹/₁₂ 1965); **Malmberg**, Elsa V. D., fru (³¹/₁ 1965); **Malmroth**, Elsa, fru (³¹/₁₂ 1965); **Malmström**, Berta, fru (³¹/₁ 1965); **Marjasin**, A. M. (Ann-Margret), fru (³¹/₁ 1965); **Matsson**, B., byggnadsarbetare (³¹/₁ 1965); **Maurin**, B. A., mätningssman (³¹/₁₂ 1965); **Maxén**, Lonny M., fru (³¹/₁ 1965); **Millqvist**, N. G. W., typograf (³¹/₁ 1965); **Modig**, Sigrid M., fru (³¹/₁₂ 1965); **Mogård**, Märta S., fru (³¹/₁₂ 1965); **Molinsky**, J. V., verkställare (³¹/₁₂ 1965); **Mothander**, H., lanbrukare (³¹/₁ 1965); **Mårtens**, A. Karin S., fru (³¹/₁₂ 1965); **Möller**, Edla W., fru (³¹/₁ 1965); **Möller**, Ingeborg E., fru (³¹/₁₂ 1965); **Mörberg**, F. E., disponent (³¹/₁₂ 1965).

Nerpin, T., kommandörkapten (³¹/₁₂ 1965); **Nes-tius**, S.-O. B., tjänsteman (³¹/₁ 1965); **Netterman**, Thyra S., fru (³¹/₁₂ 1965); **Nikander**, Margit T. S., gymnastikdirektör (³⁰/₄ 1963); **Nilsson**, A. F., förste stationsskrivare (³¹/₁₂ 1965); **Nilsson**, A. M. (Ann-Mari), telefonist (³¹/₁ 1965); **Nilsson**, B. O. B., ombudsman (³¹/₁ 1965); **Nilsson**, Ester, fru (³¹/₁₂ 1965); **Nilsson**, E. W., finmekaniker (³⁰/₆ 1962); **Nilsson**, Gertrud, kokerska (³¹/₁ 1965); **Nilsson**, H. E., bok-handlare (³¹/₁ 1965); **Nilsson**, K. A. G., expediti-
onsvakt (³¹/₁ 1965); **Nilsson**, N. H. G., redaktör (³¹/₁₂ 1965); **Nilsson**, P. O. H., ombudsman (³¹/₁ 1965); **Norberg**, E. Hildegard, fru (³¹/₁ 1965); **Norberg**, Karin I., fru (³¹/₁₂ 1965); **Nordangård**, F. O., redaktör (³¹/₁ 1963); **Nordgren**, F. K. E., kansliskrivare (³¹/₁₂ 1965); **Nordin**, J. A., f. d. förbundssekreterare (³⁰/₆ 1962); **Nordin**, K. G. R., tjänsteman (³¹/₁₂ 1965); **Nordin**, N. G., tjänsteman (³¹/₁ 1965); **Nordland**, E. E., folkskollärare (³¹/₁₀ 1960); **Norell**, J. S., ombudsman (³¹/₁ 1965);

Norgren, Gunvor T., fru (³¹/₁₂ 1965); **Norin**, A. E., redaktör (³¹/₁₂ 1965); **Norlén**, I. H., ingenjör (³¹/₁₂ 1965); **Norling**, H. V., köpman (³¹/₁₂ 1965); **Nor-mann**, Sigrid K., fru (³¹/₁₀ 1963); **Norman-Löf-gren**, Ebba M., fru (³¹/₁ 1965); **Nyberg**, Gertrud E. M., fil. lic. (³¹/₁₂ 1965); **Nyblom**, Carmen H., förste kontorsskrivare (³¹/₁₂ 1965); **Nygren**, H. G., typograf, stadsfullm. (³¹/₁ 1965); **Nyström**, V. Marianne, fru (³¹/₁₀ 1963); **Näslund**, N. E., försäkrings-tjänsteman (³¹/₁ 1965).

Olausson, K. R. A., tjänsteman (³¹/₁ 1965); **Olofsson**, P. S., förste stabsassistent (³⁰/₁₁ 1964); **Olsson**, Birgit L., fil. kand. (³¹/₁ 1966); **Ohlson**, G. Hjärdin B., föreståndarinnan (³¹/₁₂ 1965); **Olsson**, J. A., förste kansliskrivare (³¹/₁₂ 1965); **Olson**, Lilli E., fru (³⁰/₆ 1964); **Olsson**, Maud I. D., fru (³⁰/₉ 1963); **Ohlson**, S. A. H., elektriker (³¹/₁₂ 1962); **Orre**, Hedvig Ch. H., fru (³¹/₁₂ 1965); **Oscarsson**, H. L., droskägare (³¹/₁ 1962); **von Ossietzky-Palm**, Rosalinde, socialassistent (³¹/₁ 1965); **Ottesjö**, P., fastighetsförvaltare (³¹/₁₂ 1963).

Palmqvist, E. F., pastor (³¹/₁₀ 1963); **Palmquist**, K. A. U., organisationschef (³¹/₁₂ 1965); **Palmlöf**, N. O. R., spårvägsman (³¹/₁ 1965); **Parwe**, A. B. L., kamrer (³¹/₁₂ 1962); **Pernbo**, Maj K. F., kon-torist (³¹/₁₂ 1965); **Person**, S. G. A., köpman (³¹/₁₂ 1965); **Perup**, J. W., tf. föreståndare (³¹/₃ 1961); **Petras**, M. L. F. (Maia), fru (³¹/₁ 1965); **Pettersson**, A. G., redaktör (³¹/₁₂ 1965); **Pettersson**, B. G., tjänsteman (³¹/₁₂ 1965); **Pettersson**, G. B., tulluppsyningsman (³¹/₁ 1965); **Pettersson**, G. G., f. d. om-budsman (³¹/₁₂ 1965); **Pettersson**, G. R., förman (³¹/₁ 1962); **Peterson**, K. R., bilmontör (³¹/₁ 1965); **Pettersson**, Linnéa Ch., fru (³¹/₁₂ 1965); **Pettersson**, Ruth I., fru (³¹/₁ 1965); **Pettersson**, Stina E., om-budsman (³¹/₁₀ 1960); **Peterson**, T. E. G., skolvakt-mästare (³¹/₁ 1965); **Pihlqvist**, E. V. L., frisör-mästare (³¹/₁ 1965); **Ponsbach**, Karin M., fru (³¹/₁ 1965); **Porsheden**, N. A. B., reparatör (³¹/₁₂ 1965); **Portström**, A. M., montör (³¹/₁₂ 1965); **Pravitz**, Karin M., fru (³¹/₁₂ 1965); **Paulson**, E. B. E., drosk-förare (³¹/₁ 1965); **Paulson**, S.-H. P., källarmästare (³¹/₁₂ 1965).

Rafelsen, A. F., spårvägsman (³¹/₁₂ 1965); **Ram-berg**, Margit E., fru (³¹/₁ 1965); **Ramsten**, B. M., kyrkovaktmästare (³¹/₁ 1965); **Randerz**, Anita, fru (³¹/₁ 1965); **Rasmusson**, F. R. F., aktuarie (³¹/₁₂ 1965); **Redlund**, L. F., folkskollärare (³¹/₁ 1965); **Ridenstam-Thomsen**, Vera M., rektor (³¹/₁₂ 1965); **Rifeldt**, G. A., direktör (³¹/₁ 1965); **Rimmerfors**, P. E., folkskollärare (³¹/₁₂ 1965); **Risting**, Barbro K. I., fru (³¹/₁ 1965); **Robertson**, N. R., köpman (³¹/₃ 1963); **von Rosen**, E. O., kammarherre (³¹/₁ 1965); **von Rosen**, Ingeborg A., grevinna (³¹/₁₂ 1965); **Rosén**, E. O. S., köpman (³¹/₁ 1965); **Rosén**, Rut A. I., fru (²⁸/₂ 1965); **Roström**, I. S. V., socialassistent (³⁰/₁₁ 1962); **Rudarp**, E. Å., expediti-
onsbiträde (³¹/₁ 1965); **Rugentin**, Maria L., fru (³¹/₁ 1965); **Ruke**, K. Margareta, fru (³¹/₁₂ 1965); **Runblom**, C. G. H., tf. förste kammarskrivare (³¹/₁₂ 1965); **Rung**, K. H., auktoriserad fastighets-mäklare (³¹/₁₂ 1965); **Rydberg**, Aina E. M., förste tullkontorist (³¹/₁₂ 1965); **Rydberg**, F.-O., förval-

RPD

tare (^{31/12} 1965); **Rydell**, Ingrid S., fru (^{31/12} 1965); **Ryderberg**, Ingrid, kammarskrivare (^{30/11} 1962); **Röising**, K. Edna A., fru (^{31/12} 1965); **Rörs**, A. J. I., förste kansliskreterare (^{31/1} 1965).

Samuelsson, L. O. H., sjukvårdare (^{31/1} 1965); **Sandberg**, Märta E. I., fru (^{31/1} 1965); **Sandberg**, Sara A. G., fil. kand. (^{31/12} 1965); **Sandehult**, Inga E., fru (^{28/2} 1962); **Sannemark**, A. U. A., direktör (^{31/12} 1965); **von Scheele**, Christina E., fru (^{31/1} 1965); **Schirén**, E. M. (Greta), fru (^{31/1} 1965); **Schlyter**, Brita, förskollärare (^{31/12} 1965); **Schulzberger**, Annie E. Ch., föreståndare (^{31/12} 1965); **Segeerström**, A. Y. S., ombudsman (^{31/1} 1965); **Sewerin**, K. R. W., direktör (^{28/2} 1965); **Sivertun**, C. O., järnvägsman (^{31/1} 1965); **Sjöbeck**, Göta A., fru (^{30/11} 1964); **Sjödin**, S. A., författare (^{31/1} 1965); **Sjökvist**, Hilma V., fru (^{31/12} 1965); **Skoog**, A. E. G., spårvägsman (^{31/12} 1965); **Skoglund**, Anna-Lena, socialassistent (^{31/1} 1965); **Skoglund**, B. H. H., major (^{31/12} 1965); **Sköldefors**, C. J. H., kommunalarbetare (^{31/1} 1965); **Smedberg**, T. R., förste tullkontorist (^{31/12} 1965); **Sohlberg**, E. S., utbildningsledare (^{31/1} 1965); **Stapelberg**, E. J., redaktör (^{31/12} 1965); **Starrin-Reindahl**, Svea K., förste byråinspektör (^{31/12} 1965); **Steen**, S. L., bilmekaniker (^{31/12} 1965); **Stenerudh**, J. G. H., intendent (^{31/1} 1966); **Stenport**, T. G., civilingenjör (^{30/4} 1962); **Stenström**, Margit E. V., sjuksköterska (^{31/12} 1965); **Stigbert**, K. D., förste hälsovårdsinspektör (^{31/12} 1965); **Stjernström**, Sara E., fru (^{31/12} 1965); **Stohr**, A. B., svarvare (^{31/12} 1965); **Strand**, A. Ella-Britta, socialassistent (^{31/1} 1965); **Strandh**, M. (Märta), fru (^{31/10} 1963); **Strindhammar**, H. G. L., socialassistent (^{31/1} 1965); **Ström**, E. E., tf. socialinspektör (^{31/12} 1965); **Ström**, K. E. W., sekreterare (^{31/1} 1966); **Ström**, S. G., avsynare (^{31/1} 1965); **Strömberg**, N. E. T., förrådsmästare (^{31/12} 1965); **Ståhl**, Ingrid E., farm. kand. (^{30/6} 1965); **Ståhl**, L. E., tulltjänsteman (^{31/1} 1965); **Ståhlfors**, K. L., typograf (^{31/12} 1965); **Sund**, D. E., f. d. spårvägsman (^{31/12} 1965); **Sundberg**, K. G. G., tf. socialinspektör (^{31/1} 1965); **Sundin**, P. H. M., ingenjör (^{31/12} 1965); **Sundström**, Karin S., fru (^{31/12} 1965); **Sundström**, Ruth M., fru (^{30/6} 1964); **Svalhammar**, G. E. E., spårvägsman (^{31/12} 1965); **Svensson**, Ellen M., fru (^{31/6} 1962); **Svensson**, E. S., förste socialassistent (^{31/12} 1965); **Sverne**, Helfrid Ch., fru (^{31/12} 1965); **Sällqvist**, A. A., f. d. inspektör (^{28/2} 1962); **Söderberg**, E. A., sjukvårdare (^{31/1} 1965); **Söderqvist**, F. G., typograf (^{31/1} 1965); **Söderqvist**, I. Eivor E., förlagschef (^{31/1} 1965); **Söderqvist**, Sally, fru (^{31/1} 1965); **Söderström**, A. Hj. J., faktor (^{31/12} 1965); **Söderström**, Margit E., fru (^{31/12} 1965); **Söderström**, N. G., tjänsteman (^{31/12} 1965); **Sörheim**, H. V., redaktör (^{31/12} 1965).

Taberman, Gunborg A. E., fru (^{31/12} 1965); **Tannersten**, G. R., spårvägsman (^{31/1} 1965); **Thege**, Lilian, fru (^{31/12} 1965); **Thelander**, G. E., tulltjänsteman (^{30/6} 1962); **Tångberg**, E. A., assistent (^{31/1} 1965); **Tenggren**, S. O., förrådsarbetare (^{31/1} 1965); **Tideblad**, Alice H. E., fru (^{31/12} 1965); **Tiderman**, Gerda A., fru (^{31/1} 1965); **Thimgren**, H. F., direktör (^{31/1} 1965); **Tollsten**, J. E., förbunds-

kassör (^{28/2} 1965); **Thomé**, H. A., direktör (^{31/1} 1965); **Thomsson**, H.-B., instrumentmakare (^{31/1} 1965); **Thorell**, W. G. H., skräddarmästare (^{31/12} 1961); **Torkelson**, K. S., representant (^{31/12} 1965); **Twengström**, H. M. (Lill), fru (^{31/12} 1965); **Thäberg**, M. A. Beatrice, fru (^{31/1} 1965); **Täckholm**, T. O. T., ombudsman (^{31/1} 1965); **Törnblom**, Gert-rud A., sjukvårdsbiträde (^{30/4} 1962).

Vajda, Helga G. E., fru (^{31/12} 1965); **Waldemarson**, B. A. B., ingenjör (^{31/1} 1965); **Wahlgren**, Y. V., styckjunkare (^{31/3} 1964); **Wallbom**, Harriet M., fru, stadsfullm. (^{31/1} 1964); **Wallbom**, K. A., redaktör (^{31/1} 1965); **Wallin**, B., ingenjör (^{31/12} 1965); **Wallin**, C.-E. M., tjänsteman (^{31/12} 1965); **Walter**, H. B., arkivarie (^{31/1} 1965); **Valtersson**, Mai-Britt R., fru (^{31/12} 1965); **Wahlund**, Ester M., fru (^{27/12} 1962); **Vanner**, O. A., redaktör (^{31/12} 1965); **Wanneryd**, E. A. H., tulltjänsteman, stadsfullm. (^{31/12} 1965); **Wattman**, E. G., bussförare (^{31/5} 1962); **Welin**, Märta, fru (^{31/12} 1965); **Wehlou**, K. O. (Stina), fru (^{31/5} 1960); **Wennerholm**, Signy, fru (^{31/1} 1965); **Wenskog**, Gunborg E., kartriterska (^{31/1} 1965); **Wenbström**, G. M. (Maja), fru (^{31/12} 1965); **Waerner**, A. A., begravningsentreprenör (^{31/1} 1965); **Werner**, Ulla, fru (^{31/1} 1965); **Westberg**, E. G., gravör (^{31/1} 1965); **Westin**, E. B. Anna-Fredrika, revisorsassistent (^{31/1} 1965); **Westling**, J. A., förvaltare (^{31/6} 1964); **Westman**, Stina H. E., fru (^{30/6} 1965); **Widborg**, M. E. Z., förste socialassistent (^{31/12} 1965); **Videmyr**, A. H., bitr. socialinspektör (^{31/12} 1965); **Widholm**, Å. W., spårvägsman (^{31/1} 1965); **Widlund**, S. T., studieinstruktör (^{31/12} 1965); **Vikberg**, S. H., byggnadsingenjör (^{28/2} 1962); **Wikhölm**, Karin L., fru (^{31/1} 1965); **Wikman**, H. A. R., försäkringstjänsteman (^{31/10} 1961); **Viktorin**, A. F., kamrer (^{31/12} 1965); **Wilander**, Ewa I., fru (^{31/1} 1965); **Wilén**, Siv G., kontorist (^{31/1} 1965); **Willners**, J. A., major (^{31/1} 1965); **Wincent**, B. E., fabrikör (^{31/12} 1963); **Wiqvist**, N. A., lokförare (^{28/2} 1963); **Wirenstrand**, G. A., lagerchef (^{31/1} 1965); **Vollnert**, A. T. L., avdelningschef (^{31/12} 1965); **Wretfalk**, K. G. H., tulltjänsteman (^{31/1} 1965); **Wårding**, P. A. E., pastor (^{31/12} 1965).

Zamore, K. O., författare (^{31/12} 1965); **Zander**, Ulla B., registrator (^{31/1} 1965); **Zederroth**, S. V., konsulent (^{31/12} 1965); **Zerne**, N. S., ombudsman (^{30/6} 1962); **Zetterholm**, T. I. V., tullpackhusarbetare (^{31/1} 1965); **Zettermarck**, Margaretha, fru (^{31/1} 1965); **Zetterström**, H. E. (Vera), fru (^{31/1} 1965); **von Zweigbergk**, U. J. T., redaktör (^{31/1} 1965); **Zätterqvist**, O. A., försäljare (^{31/1} 1965).

Adén, J. O. H., vice vörd (^{31/12} 1965); **Åkerman**, K. A. J., varumärkeskonsulent (^{31/1} 1965); **Ålhagen**, K. W., tulltjänsteman (^{31/1} 1965); **Åsard**, B., major (^{31/1} 1965); **Åström**, Tea B., skolsköterska (^{31/12} 1965).

Ödman, K. E. M. (Elsie-Marie), redaktör (^{31/1} 1965); **Öhlin**, E. G. H. S., fil. lic. (^{31/12} 1965); **Önnermark**, N. Hj. G., folkskollärare (^{31/12} 1965); **Öhrling**, Greta J. E., fru (^{31/3} 1965); **Örnmarker**, Sonja N., fru (^{31/12} 1963); **Östlund**, N. V. E., kamrer (^{31/12} 1963); **Övelius**, K. B., bitr. socialinspektör (^{31/12} 1965).

Sakkunniga ledamöter i rådhusrätten vid klander av dispasch.

(Utsedda av stadsfullmäktige.)

(Jfr sid. 70.)

Brinck, S. O. E., generalkonsul; **Lindahl, E. F. A.**, direktör; **Malmström, Hj. W.**, direktör.

*Suppleanter*¹⁾: **Linder, N. H. H.**, hamndirektör; **Annwall, H. G. D.**, försäkrings tjänsteman; **Källström, R.**, skeppsredare.

Sakkunniga vid upptagande av sjöförklar- ringar och verkställande av sjöförhör²⁾.

(Utsedda av rådhusrätten för år 1960.)

(Jfr sid. 70.)

Ledamöter.

Wikborg, P. G., sjökapten; **Permén, A. G. R.**, sjökapten.

Suppleanter: **Dahlqvist, P. G. A.**; **Herman- son, K. A. H.**, hamukapten.

Personer, förordnade att tjänstgöra såsom tekniskt sakkunniga ledamöter i rådhusrätten vid handläggningen av patentmål²⁾.

(Förordnade av k. m:t för åren 1960—1962.)

(Jfr sid. 70.)

Boestad, G. K. W., professor; **Dahlgren, F. A.**, professor emeritus; **Esping, E. B.**, överingen- jör; **Fehrman, E. M.**, generaldirektör; **Groth, B. S.**, professor emeritus; **Gunnert, A. R.**, tekn. dir.; **Hallendorff, C. J. H.**, professor; **Kalling, B. M. S.**, greve, f. d. professor; **Kihlstedt, P. G.**, professor; **Kjellson, H. V.**, flygdirektör; **Kristensson, R. E.**, professor; **Larsson, N. H. Ch.**, direktör; **Myrbäck, K. D. R.**, professor; **Oledal, M. E.**, professor; **Rudberg, E. G.**, pro- fessor; **Rönblom, N. O.**, byrådirektör; **Stelling, P. O.**, professor; **Tandberg, J. G.**, professor; **Thorbjörnson, B.**, civilingenjör; **Trägårdh, A. U.**, docent; **Wikland, T. E.**, direktör; **Wäst- lund, K. G.**, professor.

Jurymän.

Enligt 12 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen den 5 april 1949 skall tryckfrihetsmål upptagas av rådhusrätt i stad, som är säte för länsstyrelse. I tryckfrihetsmål, vari talan föres om ansvar, skall jämlikt 2 § samma kap. tjänstgöra en jury om nio medlemmar. Jurymän utses för Stockholms

¹⁾ Suppleanterna skola inträda i den ordning vari de här äro upptagna.

²⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

stad och län gemensamt, fördelade i två grup- per med sexton jurymän i första gruppen och åtta jurymän i andra gruppen; sistnämnda jury- män skola vara eller ha varit nämndemän vid allmän underrätt.

Jurymännen utses genom val för en tid av fyra kalenderår. Valet förrättas för Stockholms stad och län av stadsfullmäktige respektive lands- tinget, och antalet jurymän inom vardera grup- pen fördelas mellan dessa myndigheter med led- ning av folkmängden. Då juryman skall väljas, har rådhusrätten att göra anmälan därom till den som har att föranstalta om valet. Till jury- män skola utses inom Stockholms stad och län boende svenska medborgare, som uppnått tjugu- fem års ålder och som äro kända för omdömes- giltighet, självständighet och rättfärdighet. Bland jurymännen böra skilda samhällsgrupper och meningsriktningar samt olika delar av det repre- senterade distriktet vara företrädda.

Stadsfullmäktige valde den 16 december 1957 jurymän för åren 1958—1961.

Av stadsfullmäktige utsedda jurymän

(för åren 1958—1961).

Första gruppen: **Björkman, G. B. K.**, redak- tör; **Brith, L. G.**, statskommissarie; **Ek, V. E.**, sekreterare; **Eriksson, f. Bengtsson, Nancy M.**, fru; **Karlsson, Andreas**, förbundsordförande, stadsfullm.; **Lager, K. F.**, redaktör; **Lund, B. A.**, f. d. kontraktsprost; **Löfberg, S. A.**, direk- tör; **Mogård, J. A. B.**, kontraktsprost; **Norell, J. S.**, ombudsman; **Rönblom, H.-K.**, redaktör.

Andra gruppen: **Hansson, O. B.**, förbunds- kassör; **Kihlberg, L. K. T.**, fil. dir.; **Orre, O. S. W.**, direktör; **Sandehult, f. Linderholm, Inga E.**, fru; **Thörnlund, J. A. F.**, redaktör, stadsfullm.

Av Stockholms läns landsting utsedda jurymän¹⁾

(för åren 1958—1961).

Första gruppen: **Jansson, E.**, riksdagsman, Solna; **Nettelbrandt, A.**, jur. kand., Solna; **Söderbom, Ester**, fru, Huddinge; **Trana, F.**, lands- tingsman, Valö; **Willner, F. J.**, grosshandlare, Solna.

Andra gruppen: **Johansson, R.**, landstings- man, Änö; **Josefson, W.**, tulltjänsteman, Hud- dinge; **Wikström, S.**, ombudsman, Södertälje.

Expropriationstekniker¹⁾.

(Förordnade av k. m:t för tiden 1 april 1956—31 mars 1962.)

(Jfr sid. 70.)

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalen- derns personalavdelning.

- RPD** 1. Med sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering inom tätorter.
- Hanzon, M., civilingenjör; Blomquist, N. K., civilingenjör; Lundqvist, E. O., civilingenjör. Supplement: Asplund, P. J., civilingenjör; Danielsson, H. J., civilingenjör; Osberg, S. E., ingenjör; Tham, K., bankdirektör; Alerfeldt, A., ingenjör.
2. Med sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering på landet.
- Hallberg, S. E., distriktslantmätare. Supplement: Ståhlberg, H., byråchef.
3. Med sakkunskap i fråga om värdering av byggnader.
- Hanzon, M., civilingenjör; Blomquist, N. K., civilingenjör; Lundqvist, E. O., civilingenjör. Supplement: Asplund, P. J., civilingenjör; Danielsson, H. J., civilingenjör; Osberg, S. E., ingenjör; Tham, K., bankdirektör; Alerfeldt, A., ingenjör.
4. Med sakkunskap i fråga om taxering av växande skog.
- Thörn, B. F. O., länsjägmästare. Supplement: Hagberg, A. E., professor.

Åklagarmyndigheten.

Polishuset, Kungsholmsgatan 37 (Pa: Fack, Sth 8); t. 54 00 00 (växel); expeditionstid: 9,30—14. Mottagningstid för allmänheten: efter överenskommelse mellan åklagare och sökande. Jourhavande åklagare: varje söndag förträdesvis 11—12 och i övrigt i den mån övriga tjänstegörörmål så medgiva.

Stadsfiskalerna fungerade före år 1850 — d. v. s. före den tidpunkt då en poliskår i egentlig mening först organiserades (jfr sid. 92) — som närmaste chefer för polisbetjäningen, förste stadsfiskalen för den inom Staden Mellan Broarna tjänstgörande polisbetjäningen, andre stadsfiskalen för polisbetjäningen å Norrmalm samt tredje stadsfiskalen för polisbetjäningen å Södermalm. Från år 1856 och intill den första polisintendentsbefattningens inrättande år 1864 hade en av stadsfiskalerna såsom polisadjutant närmast under polismästaren befäl över poliskåren, varjämte han var chef för detektiva polisavdelningen (jfr sid. 87 o. 93). Sedermera kommo stadsfiskalerna att väsentligen fullgöra allmän åklagares åligganden; intill år 1917 voro emellertid en eller flera av stadsfiskalerna samtidigt kommissarier vid nämnda polisavdelning. År 1921 inrättades två polisassessorsbefattningar, och i samband därmed indrogs en stadsfiskaltjänst. Samma år utfärdade överståthållarämbetet föreskrifter om åklagargörörmålen fördelning mellan polisassessorerna och stadsfiskalerna reglerades av överståthållarämbetet år 1932.

På hemställan av överståthållarämbetet godkände stadsfullmäktige år 1936 en omläggning av åklagarväsendet i Stockholm. K. m:t fastställde den 2 april 1937 detta beslut samt utfärdade i anslutning härtill samma dag dels instruktion för stadsfiskalerna i Stockholm och dels de övriga författningar, som påkallades av åklagarväsendets omläggning.

Den nya åklagarorganisationen trädde i kraft den 1 oktober 1937 och innebar att i Stockholm

skulle såsom åklagare tjänstgöra stadsfiskaler till visst antal. Samtliga dessa lydde i åtalsfrågor, d. v. s. i sin ämbetsutövning, under justitiekanslersämbetet men i vissa andra hänseenden, exempelvis i fråga om tillsättande och avsked, under överståthållarämbetet. Benämningen Åklagarmyndigheten kom nu i bruk.

Sin nuvarande organisation och arbetsform erhöå åklagarmyndigheten i samband med rättsegångsreformens genomförande den 1 januari 1948 (jfr sid. 63). Gällande instruktion för åklagarmyndigheten fastställdes av k. m:t den 5 december 1947.

Åklagarmyndigheten består av statsåklagaren (förste stadsfiskalen) samt stadsfiskaler, biträdande stadsfiskaler och stadsfiskalsassistenter. Dessa befattningshavare äro allmänna åklagare i Stockholm och såsom sådana ansvariga för att begångna brott och förseelser bliu lagligen beivrade. Åklagarmyndigheten lyder i sin ämbetsutövning under riksåklagarämbetet. Handhavandet av ärenden rörande åklagarmyndighetens organisation, personal och ekonomi tillkommer rätts- och polisdirektionen, dock med vissa väsentliga inskränkningar avseende tillsättning m. m. av personal (se närmare härom å nästa sida). Åklagare i Stockholm åligger att vid rådhusrätten och, med viss begränsning, i hovrätt och högsta domstolen utföra åtal för brott och förseelser, vilka lyda under allmänt åtal eller ändock skola av allmän åklagare åtalas. I viss omfattning kan åtalseftergift förekomma.

Statsåklagaren (förste stadsfiskalen) är chef för övriga åklagare ävensom för annan vid myndigheten anställd personal. Det ankommer å statsåklagaren, att i den mån han ej är förhindrad av andra tjänstegörörmål, handlägga mål, i vilka åklagaruppgiften på grund av utredningens vidlyftighet eller av annan anledning är att anse såsom särskilt krävande. Vidare åligger det statsåklagaren bl. a. att ägna särskild uppmärksamhet å tillämpningen av bestämmelserna om åtalseftergift samt strafföreläggande.

Åklagarmyndigheten är indelad i underavdel-

ningar, benämnda åklagarkammare. Chef för åklagarkammare är stadsfiskal och i övrigt tjänstgöra där biträdande stadsfiskaler och stadsfiskalsassistenter. Av stadsfiskalerna eller de biträdande stadsfiskalerna skall en vara åklagare i poliskollegiet (se sid. 100).

Statsåklagaren (förste stadsfiskalen), stadsfiskaler och biträdande stadsfiskaler tillsätts av k. m. t., stadsfiskalsassistenter av riksåklagarämbetet. Övrig personal vid åklagarmyndigheten tillsätts av rätts- och polisdirektionen.

Närmare föreskrifter angående åklagarmyndighetens organisation ävensom angående målens fördelning mellan åklagarna och åklagarnas indelning till tjänstgöring i åklagarkammare och vid rådhusrätten finnes i en för myndigheten meddelad arbetsordning. Sådan arbetsordning fastställas av riksåklagarämbetet efter samråd med överståthållarämbetet och hörande av statsåklagaren, magistraten, i vad arbetsordningen berör målens fördelning inom rådhusrätten, samt direktionen. (Befintlig arbetsordning har ej definitivt fastställts av riksåklagarämbetet.)

Författning. K. instruktion 5 dec. 1947 för åklagarmyndigheten i Stockholm (Kf 1947: nr 76).

Betr. löne- och pensionsbestämmelser för rättsbildade tjänstemän vid åklagarmyndigheten m. fl., se Bih. 1960: nr 1 A.

Stat år 1960. Utgifter: driftbudgeten 2 668 400 kr. (därav engångs 4 400 kr.); inkomster: driftbudgeten 14 000 kr.

Statsåklagare (Förste stadsfiskal) (Bo 5).

Lundqvist, C. M.

Byrådirektör (Ao 24).

Fernqvist, L. G.

Första åklagarkammaren.

Stadsfiskal (Bo 4).

Meijer, F. O.

Biträdande stadsfiskal (Bo 1).

Sigurdsson, S. I.

Förste stadsfiskalsassistenter.

En vakant, *tf.* Jarl, K. E. B.; en vakant, *tf.* Holm, O. E. V.

Andra åklagarkammaren.

Stadsfiskal (Bo 4).

Ryhninger, W. V. E.

Biträdande stadsfiskaler (Bo 1).

Åberg, P. G.; Carrick, H. B.

Förste stadsfiskalsassistenter.

RPD

En vakant, *tf.* Warholm, S. G.; en vakant, *tf.* Dreifaldt, C. E.

Tredje åklagarkammaren.

Stadsfiskal (Bo 4).

Glas, L. B. E.

Biträdande stadsfiskal (Bo 1).

Freijld, D. H. K. A.

Förste stadsfiskalsassistent.

Vakant, *tf.* Arbman, f. Lundin, Sonja I.

Fjärde åklagarkammaren.

Stadsfiskal (Bo 4).

Tisell, A. H. C.-G.

Biträdande stadsfiskal (Bo 1).

Rosenberg, T. A.

Förste stadsfiskalsassistenter.

Fellström, A., tjl. (se sid. 86), *tf.* Nilsson, N. G. B.; en vakant, *tf.* Heurlin, f. Malmgren, Dagmar.

Femte åklagarkammaren.

Stadsfiskal (Bo 4).

Mattsson, S. F. I. H.

Biträdande stadsfiskaler (Bo 1).

Hiort, G. L.; Gerell, B. E.

Förste stadsfiskalsassistenter.

Österberg, N. B.; tjl. (se nedan), *tf.* Ringberg, L. E.; en vakant, *tf.* Ripe, L. I. A.

Sjätte åklagarkammaren.

Stadsfiskal (Bo 4).

Åkerman, C.-A. O. V. A.

Biträdande stadsfiskaler (Bo 1).

Berndtsson, B. E. A., tjl. (se sid. 86), *tf.* Österberg, N. B.; Engelberth, T. H. K.

Förste stadsfiskalsassistenter.

Vakant, *tf.* Österdahl, f. Wildner, Inga E. Ch.; en vakant, *tf.* Zeime, C. A.

Sjunde åklagarkammaren.

Stadsfiskal (Bo 4).

Nylund, S. D.

Biträdande stadsfiskal (Bo 1).

Eliasson, L. S.

RPD Förste stadsfiskalsassistent.

Vakant, *tf.* Allmark, J. P.

Åttonde åklagarkammaren.

Stadsfiskal (Bo 4).

Asplund, G. L., åklagare i poliskollegium (se sid. 100).

Biträdande stadsfiskal (Bo 1).

de Woul, B. T.

Förste stadsfiskalsassistenter.

En vakant, *tf.* Börjesson, M. R.; en vakant, *tf.* Arbmán, P.-G.

Nionde åklagarkammaren.

Stadsfiskal (Bo 4).

Robert, C. A. H., suppleant för åklagaren i poliskollegium (se sid. 100), *tjl.* Berndtsson, B. E. A.

Biträdande stadsfiskal (Bo 1).

Halldin, D. R., *tjl.* Fellström, A.

Förste stadsfiskalsassistenter.

En vakant, *tf.* Zippis, W.; en vakant, *tf.* Svensson, K.-G.

Åtta stadsfiskalsassistenter i reglerad befordringsgång.

Åklagarexpeditionen.

Förste kammarsskrivare (17).

Vakant.

Förste kontorsskrivare (11).

Ekerman, f. Hedman, Wera Ch.; Åström, f. Rundkvist, A. E. (Anna-Lisa).

Kontorsskrivare (9).

Ewertz, E. B. (Birgit); Kollander, f. Egnell, Ingrid; Schröder, Astrid M.; Hägerstrand, Sara; Ahlgren, Lisa J. A.; Richardson, f. Ahlström, Elsa J. S.; Uhrne, Ingrid E. S.; Andersson, Elvy C.; Tibbling, f. Pettersson, G. (Gun); Ohlson, J. F.; Eriksson, f. Andersson, K. Maj-Britt; en vakant.

Fem kanslibiträden, fjorton kontorsbiträden, två expeditionsvakter.

Poliskammaren.

Polishuset, Agnegatan 33—37 och Kungsholmsgatan 37 (Pa: Fack, Sth 8); t. 54 00 00 (växel). Vid polisalarm: t. 900 00 namnanrop »polisen». Expeditionstider: 9—14,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—12). Personlig mottagning, se nedan. (Ang. polisens hittegodsmagasin, se sid. 100.)

Handläggningen av ärenden rörande allmän ordning och politi tillkom i äldre tider magistraten. År 1672 upprättades inom magistraten en särskild myndighet för polisväsendet, politiekollegiet — bestående av politieborgmästaren som ordförande och trenne rådmän —, som även erhöi domsrätt i vissa mindre betydande mål angående renhållning, gatutiggeri etc. (jfr sid. 67). År 1772 tillsattes en kungl. politiekommision med uppdrag att utarbeta en förbättrad politiorrdning för Stockholm. I huvudsaklig överensstämmelse med politiekommisionens förslag utfärdades år 1776 en kungl. förordning »angående polisens förbättring här i residencestaden», varigenom handhavandet av polisväsendet överflyttades till överståthållarämbetet. Domsrätten i polismål uppdrogs åt den nyinrättade poliskammaren, där överståthållaren dömde. För tillsyn över polispersonalen inrättades samtidigt en polismästarebefattning; år 1838 inrättades en

biträdande polismästarebefattning och år 1856 en befattning som polisadjutant, förenad med stadsfiskaltjänst. Då överståthållaren på grund av hopade göromål hade allt mindre tid att själv döma i poliskammaren, kom dock denna domsrätt att utövas av polismästaren, vilken sålunda i viss mån blev både åklagare och domare. År 1864 inrättades emellertid en särskild befattning som polisdomare. I poliskammaren handlades därefter — under polismästarens chefskap — endast sådana polistjänsten angående ärenden, som ej voro av judiciell natur och ej förredrogs direkt inför överståthållaren. Samma år ersattes biträdande polismästare och polisadjutanten med en polisintendent. År 1885 inrättades ånyo en befattning som biträdande polismästare, vilken år 1899 förändrades till befattning som andre polisintendent. År 1917 tillkom en tredje och år 1926 en fjärde polisintendent.

Tidigare intogo även stadsfiskalerna viss chefsställning inom polisväsendet (se vidare här om under Åklagarmyndigheten å sid. 84).

År 1938 inrättades statens polisskola och i samband härmed upphörde befattningen som fjärde polisintendent, vars innehavare blev rektor vid polisskolan. Samma år inrättades vid poliskammaren en trafikexpedition under ledning av en trafikpolisintendent (jfr sid. 95). Omorgani-

sationen av överståthållarämbetet år 1943 (jfr sid. 4) innebar bl. a., att benämningen överståthållarämbetet för polisärenden upphörde, och att poliskammaren i stället blev officiell benämning på en avdelning av överståthållarämbetet. Poliskammaren organiserades därvid med polismästaren som chef samt sex underavdelningar, var under sin chef.

1948 års genomgripande omorganisation av överståthållarämbetet (jfr sid. 4) medförde att poliskammaren skildes från överståthållarämbetet i organisatoriskt avseende. Enligt gällande, av k. m:t den 5 december 1947 fastställda instruktion för poliskammaren lyder dock kammaren i sin ämbetsutövning fortfarande under överståthållarämbetet. Handhavandet av ärenden rörande poliskammarens organisation, personal och ekonomi tillkommer rätts- och polisdirektionen, dock med vissa väsentliga inskränkningar avseende tillsättning m. m. av personal (se närmare härom å nästa sida).

Poliskammaren, som är polismyndighet för Stockholm, har att taga befattning med de ärenden, som enligt lag eller författning ankomma på denna eller polismyndighet i allmänhet. Poliskammaren åligger vidare att, då den finner behov föreligga av nya eller ändrade ordnings-, trafik- eller säkerhetsföreskrifter, vilka poliskammaren ej själv äger meddela, göra framställning därom hos överståthållarämbetet samt att avgiva de utlåtanden och lämna det ämbetsbiträde, som äskas i vederbörlig ordning eller eljest påkallas av förhållandena.

Chef för poliskammaren är polismästaren, vilken jämväl är polischef i Stockholms polisdistrikt. I poliskammaren utövas beslutanderätten av polismästaren med de undantag, som äro upptagna i särskild arbetsordning.

Till poliskammaren hörande ärenden handläggas å följande huvudavdelningar, envar med sin chef, nämligen för polismästarens expedition en polisassessor, för kanslipolisintendentens expedition kanslipolisintendenten, för ordningspolisintendentens expedition ordningspolisintendenten, för kriminalpolisintendentens expedition kriminalpolisintendenten, för trafikexpeditionen trafikpolisintendenten och för poliskamrerarkontoret en polisassessor. Avdelningschef åligger att närmast under polismästaren bl. a. ansvara för fullgörandet av de arbetsuppgifter, som åvila honom underställd avdelning.

Å polismästarens expedition handläggas — förutom ärenden i vilka polismästaren beslutar i egenskap av polischef — bl. a. ärenden, som angå: tillstånd för utlåningar att giva eller medverka vid offentliga tillställningar; bevillningsavgifter vid vissa offentliga tillställningar; användande av barn vid offentliga tillställningar; tillstånd till utskänkning av rusdrycker i samband med offentlig danstillställning; tillstånd till utskänkning av rusdrycker och öl under utsträckt tid vid särskilt tillfälle; tillstånd till utskänkning av öl för slutet sällskap vid enstaka tillfälle;

tillstånd till utskänkning av alkoholfria drycker under utsträckt tid; offentliga tillställningar och sammankomster inomhus; anmälan om lotterier; godkännande av biografmaskinister; samt till poliskammaren hörande framställningar, remisser och utlåtanden i ärenden av allmän beskaffenhet.

Å kanslipolisintendentens expedition handläggas bl. a. ärenden, som angå: lösdrivare och bettlare; polismyndighet åliggande handräckning enligt barnavårds- och socialhjälpslagarna; upplag å gata eller annan allmän plats; icke offentliga filmföreläsningar; bergsprängning och tillstånd till innehav av explosiv vara; giftiga ämnen; eldbegärelse och flyttning av gravsatt lik eller av aska efter eldbegärelse; dödsfall utan föregående sjukdom; skyddsokoppymning; affischer och tillfälliga reklamannonser; elektriska svagströmsledningar; handel med vissa begagnade föremål; eldfarliga oljor; rekvisitioner om inköp av vissa kemikalier; hittegods; internationella rättsförhållanden rörande dödsbo; idkande av hotell- och pensionatörrelse; ärenden enligt lagen om tillsyn av hundar; intyg för förlagsinteckning; intyg omandel m. m. och intyg enligt § 11 andra stycket näringsfrihetsförordningen (avseende viss kringföringshandel); samt hemställan om handräckning, som ej skall verkställas av annan avdelning.

Å ordningspolisintendentens expedition handläggas de ärenden, som åligger ordningspolisintendenten i egenskap av chef för ordningspolisen. I detta hänseende har ordningspolisintendenten, vilken närmast under polismästaren är ansvarig för allmän ordning inom huvudstaden: att öva tillsyn över ordningen och trafiken å gator och andra allmänna platser samt inom hamnen; att vara verksam för förhindrande av brott och förseelser och, där brott eller förseelser begåtts, söka befrämja beivrandet därav. Dessutom handläggas å denna expedition bl. a. ärenden, som angå: offentliga tillställningar och föreläsningar å gator och andra allmänna platser, insamlingar å allmän plats samt användande av barn vid viss försäljning.

Å kriminalpolisintendentens expedition handläggas de ärenden, som åligger kriminalpolisintendenten i egenskap av chef för kriminalpolisen. I detta avseende har kriminalpolisintendenten, vilken närmast under polismästaren är ansvarig för allmän säkerhet inom huvudstaden, att vidtaga för späning och annan förundersökning rörande brott erforderliga åtgärder, allt i den mån detta icke, enligt vad särskilt stadgats eller eljest skall gälla, ankommer å underordnad polisman, samt därvid lämna åklagarmyndigheten det biträde, som kan påkallas; att vidtaga erforderliga åtgärder i förebyggande syfte för brottslighetens bekämpande; att tillse, att olika myndigheter lämnas den handräckning, vartill de författningenligt äro berättigade; att i erforderliga fall meddela beslut om tillämpning av tvångsmedel, som enligt kap. 24—28 rättegångsbalken tillkommer undersök-

RPD ningsledare, samt tillse att honom underställd personal i mån av behov och befogenhet begagna sig av i sagda kapitel omförmälda tvångsmedel. Dessutom handläggas å denna expedition ärenden angående alkoholister, psykiskt sjuka, utlänningar samt verkställighet av frihetsstraff m. m.

Å trafikexpeditionen handläggas de ärenden, som angå: lokala trafik- och parkeringsföreskrifter; tillämpning av gatulägningsordningen för Stockholm; yrkesmässig beställningstrafik med motorfordon samt uthyrningsrörelse; tillämpning av reglementena för varuforsling, hyrkuskar och droskväsendet i huvudstaden; nykterhetsintyg; interimslicenser; övriga å poliskammaren ankommande åtgärder enligt trafikförfattningarna, i den mån handläggningen icke ankommer på annan avdelning; stadsbuds väsendet samt till poliskammaren hörande framställningar, remisser och utlåtanden i ärenden rörande trafiken.

Trafikpolisintendenten har utöver uppgiften att förestå trafikexpeditionen jämväl att såsom polisbefäl biträda ordningspolisintendenten vid ledningen av ordningspolisens trafikövervakande och trafikledande verksamhet.

Å poliskamrerarkontoret handläggas de ärenden, som angå: poliskammarens och polisdistriktets personal; uppbörd, bokföring och redovisning av nedsatta belopp för besiktningsskyltar, beviljningsavgifter för utlännings medverkan vid offentliga föreställningar, samt depositionsmedel; uppbörd av lösen- och stämpelmedel; förskotts betalning för förpassningsresor, övrig medelsförvaltning, som må ankomma på poliskammaren; till poliskammaren hörande framställningar, remisser och utlåtanden av ekonomisk natur; framställningar och yttranden till rätts- och polisdirektionen och lönenämnden i ärenden rörande polisdistriktet.

Statspolisintendenten är bl. a. chef för statspolisavdelningen i Stockholm. För statspolisintendentens avlönande åtnjuter staden gottgörelse av statsverket.

Polismästare, polisintendent och statspolisintendent tillsätts av k. m:t efter anmälan av överståthållaren, polismästare genom fullmakt och polis- samt statspolisintendent genom förordnande t. v. Polisassessor, polissekreterare och polisnotarie tillsätts genom konstitutiorial av överståthållarämbetet efter förslag av poliskammaren och sedan rätts- och polisdirektionen beretts tillfälle att avgiva yttrande. Andra befattningshavare vid poliskammaren tillsätts eller antagas, i den mån ej annat stadgas, av direktionen, sedan kammaren avgivit yttrande.

Till polisdistriktet hörande kontorspersonal och vissa andra tjänstemän, upptagna i poliskammarens lönestat, tillsätts av överståthållarämbetet sedan direktionen avgivit yttrande.

Ang. **Polisdistriktet**, se sid. 92.

Författningar. Instruktion 5 dec. 1947 för poliskammaren i Stockholm, med ändr. (Kf

1947: nr 75, 1951: nr 94). Arbetsordning för poliskammaren i Stockholm, fastställd av ÖA 30 dec. 1947. Lag 6 juni 1925 om polisväsendet i riket, med ändr. Allmän polisinstruktion 4 juni 1948. K. polisreglemente 4 juni 1948, med ändr.

Betr. löne- och pensionsbestämmelser för rättsbildade tjänstemän vid poliskammaren m. fl., se Bih. 1960: nr 1 A.

Stat år 1960. Utgifter: driftbudgeten 3 898 300 kr. (därav engångs 9 700 kr.); inkomster: driftbudgeten 671 600 kr.

Polismästare (Bo 7).

Lüning, N. G. A.; träffas säkrast 10—11.

Polisintendenter (Bo 4).

Thulin, G. Å. L., statspolisintendent¹⁾; träffas i regel 11—12.

Forssellius, E. J. E., ordningspolisintendent¹⁾; träffas säkrast 10—11.

Danielson, A. O., kriminalpolisintendent¹⁾; träffas säkrast 10—11.

Hasselrot, C. Å.; träffas i regel 10—12 (se sid. 99).

Hökeberg, N. H., kanslipolisintendent; träffas säkrast 10—11.

Polisintendent (Bo 3).

Alm, N. G., trafikpolisintendent; träffas säkrast 10—11.

Polisassessorer (Ao 26).

Blom, K. A. W.; träffas säkrast 13,30—15; Fogelberg, H. T. A.²⁾; träffas säkrast 10,30—12.

Polisassessor (Ae 26).

Vakant, *tf.* Vinge, P.-G.

Polissekreterare (Ao 24).

En vakant, *tf.* Ouchterlony, F. W.; en vakant.

Polissekreterare (Ae 23).

Vinge, P.-G., tj. (se ovan), *tf.* Örtenberg, S. G.

Polisnotarie (Ae 20).

Ouchterlony, F. W., tj. (se ovan).

Byråassistent (18).

Almé, Hj. E.

Kammarsskrivare (15).

Dahlborg, C. G.; Burström, Ellen E.; en vakant, *tf.* Sjöström, Elsa.

Kontorsassistent (12).

Bergman, f. Bergström, Sonja A.

¹⁾ Tilläggsarvode 1,200 kr.

²⁾ Därjämte personligt lönetillägg med 600 kr.

Förste kontorsskrivare och kassör
(11).

Vakant.

Förste kontorsskrivare (11).

Hedberg, f. Sandberg, Greta J.; Westman, f. Westman, Irma M.; Rapp, f. Heimer, Martha E.; en vakant, *tf.* Paulson, f. Lindholm, Berta M.; en vakant, *tf.* Carlsson, Mary-Anne.

Växelföreståndare vid polisverkets telefonväxel (9).

Lundin, f. Brehmer, L. A. (Zandra).

Förste expeditionsvakt (8).

Sandin, O. G.

Tretton kontorsskrivare, femtioåtta kanslibiträden, nittiotvå kontorsbiträden, en första telefonist, tretton telefonister, två extra telefonister.

RPD

Besiktningsmän för samlingslokaler.

Jämlikt 43 § överståthållarämbetets kungörelse den 29 maj 1888 ang. säkerhetsåtgärder för offentliga samlingslokaler i huvudstaden har ämbetet utsett särskilda besiktningsmän för verkställande av besiktningar och avprovningar enligt kungörelsen.

Besiktningsmän.

Brandchefen jämte kommissarien i vederbörande polisvakt-distrikt.

Stockholms stadshäkte.

Kungsholmsgatan 37 (Pa. Fack, Sth S); t. 53 33 16; expeditionstid: 10—16.

Redan i Magnus Erikssons stadslag stadgasdes skyldighet för städerna att bygga och underhålla häkte för dem, som begått brott i staden. I ett k. brev den 4 december 1816, som ännu gäller, finnas bestämmelser om skyldighet för städerna att underhålla personer, som häktats för brott, så länge de vid domstol i staden äro under rannsaking. Denna skyldighet gäller även i fråga om för lösdriveri anhållna personer. Fångar av dessa båda kategorier kvarbliva i häkte, intill dess de över dem avkunnade utslagen vunnit laga kraft.

Stockholms äldsta fängelser voro av bekvämlighetsskäl förlagda under domstolslokalerna. Ett fängelse var sålunda anordnat under gamla rådhuset vid Stortorget och ett annat under södra stadshuset vid Götgatan. Då rådhusrätten år 1732 flyttade till ett nytt rådhus gamla rådhuset vid Myntgatan («Bondeska palatset»), försågs också denna byggnad med ett underjordiskt fängelse. Åren 1846—1852 uppfördes med statsbidrag ett nytt rannsakningsfängelse vid Myntgatan. Detta ersattes sedermera med ett nybyggt rannsakningsfängelse invid polishuset i kvarteret Kronoberg på Kungsholmen. Sistnämnda fängelse, som togs i bruk år 1911, utgjordes av en mottagningsbyggnad, inrymmande 33 celler för förvaring av fyllerister samt under natten häktade, m. fl. personer, en huvudbyggnad inrymmande 284 celler samt en ekonomibyggnad.

Staten och staden ingingo år 1947 ett avtal rörande nedläggande den 1 mars samma år av rannsakningsfängelset samt förvaring av stadens rannsakningsfångar i statlig fångvårdsanstalt. Enligt avtalet åligger det staden att svara för att fångarna i erforderlig utsträckning inställas inför vederbörande myndigheter för rannsakingar eller förhör, därvid som förutsättning gäller att staden inom polishuskvarteret uppehåller en fångvårdsanstalt för dagvård. Såsom sådan begagnades i fortsättningen fängelsets mottagningsbyggnad. Dess huvudbyggnad disponeras tills vidare provisoriskt för s. k. ungarbostäder.

År 1957 beslöt stadsfullmäktige en nyorganisation av stadshäktet, innebärande bl. a. att stadshäktet även skulle tjänstgöra som polisarrest. Den nya organisationen genomfördes den 1 juli samma år i samband med att kriminalpolisen inflyttade i det nya polishuset, Kungsholmsgatan 37. Stadshäktets arrestavdelningar inrymdes i nybyggnadens 7:e och 8:e våningar. Stadsfullmäktiges nyssnämnda beslut innebar även att

med arrestavdelningarna skulle samordnas en blivande rättsläkarstation.

I stadshäktet förvaras således dels fyllerister, dock numera blott kvinnliga sådana, dels — under dagtid — häktade, som skola inställas inför domstol eller för förhör hos kriminalpolisen, dels sådana intagna, som tidigare placerades i kriminalpolisens arrest. Sistnämnda kategori utgöres främst av personer, vilka misstänkta för brott, men en icke oväsentlig del av de intagna har berövats friheten på andra grunder.

Stadshäktets lokaler utgöras av mottagningsbyggnaden, inrymmande 33 — numera huvudsakligen i reserv stående — celler samt manliga och kvinnliga arrestavdelningarna med tillsammans 82 celler och förvaringsrum.

År 1956 ingingo staten och staden ett avtal om bortflyttning av centralfängelset från Långholmen och anordnande av ett stadens rannsakningsfängelse (Kf 1956: nr 41). I samband därmed uppdrogo stadsfullmäktige åt rätts- och polisdirektionen att i samråd med fastighetsnämnden utarbeta förslag till ett sådant fängelse på polishustomten å Kungsholmen (jfr sid. 64).

Överståthållarämbetet utövar tillsyn över och utfärdar arbetsordning för stadshäktet. Förvaltningen av stadshäktet tillkommer däremot rätts- och polisdirektion, som även tillsätter stadshäktets befattningshavare.

Författningar. ÖA:s arbetsordning för Stockholms stadshäkte 20 dec. 1957 (Kf 1957: nr 57). Avtal 17 febr. 1947 mellan k. m:t och kronan samt Stockholms stad rörande förvaring av stadens rannsakningsfångar i statlig fångvårdsanstalt (Kf 1947: nr 14).

Stat år 1960. Utgifter: driftbudgeten 1 500 100 kr. (därav engångs 11 500 kr.), dessutom förlagsmedel 25 000 kr.

Stockholms stadshäkte.

Föreståndare (19).

Johnsson, E. M.; t. 53 33 16.

Biträdande föreståndare (13).

Persson, K. G.

Fem förste vaktkonstaplar, aderton vaktkonstaplar, nio vaktfruar, fyra städerskor.

(Rannsakningsfängelset.)

Tjänstemän å indragningsstat.

En vaktkonstapel.

Fastighetsregisterkontoret.

Stadshuset (Pa: Fack, Sth 1); t. 54 05 00 (växel); expeditionstid: 9—14 (dag före sön- och helgdag 9—12, lördagar under tiden $\frac{15}{15}$ — $\frac{24}{15}$ stängt).

Å fastighetsregisterkontoret, som tillkom i anslutning till 1917 års lagstiftning om fastighetsbildning i stad, handläggas de ärenden, vilka ankomma på fastighetsregisterförare i stad ävenom andra ärenden, angivna i en av överståthållarämbetet utfärdad arbetsordning för kontoret.

Enligt 7 kap. lagen om fastighetsbildning i stad den 12 maj 1917 skall för varje stad, i den mån ej annorlunda förordnats, finnas ett fastighetsregister, bestående av tomtbok för tomterna och stadsögbok för övriga fastigheter inom staden. Till fastighetsregistret skola föras tre bihang, nämligen en tomtbildningslängd (bihang A), upptagande administrativt men ej rättsligt bildade tomter, en förteckning över samfärd mark (bihang B) och en förteckning över vägar, gator, allmänna platser och sådana vattenområden, som ej vederligen höra till en eller flera fastigheter enskilt (bihang C). Alla fastigheter och områden, som upptagas i fastighetsregistret, skola med undantag av icke utbrutna andelar i samfärd mark jämväl vara avfattade å en till registret hörande registerkarta.

I fastighetsregistret sammanföras alla de uppgifter om de administrativa och rättsliga myndigheternas åtgärder, fastställelser och utslag, som konstitueras eller beröra fastigheterna och markområdena såsom bestämda enheter. Det innehåller sålunda de element, varigenom ett markområde identifieras, såsom administrativ och rättslig beteckning, namn, mått, areal och läge, ävensom uppgifter om mättningsförrättning och fastställelse, varigenom områdesenheten konstituerats eller förändrats, om servitut eller rättigheter, som därvid fast förenats med densamma, om fastställd generalplan, stadsplan, särskilda bestämmelser för byggnadskvarters användande, utomplansbestämmelser, särskilda byggnadsföreskrifter, byggnadsplan, avstyckningsplan och tomtindelning, som beröra området, dettas samband med andra fastigheter etc. samt rättsgångsutslag rörande området självt och dess gränser. Vid allt detta anges beslut och akt samt var denna är förvarad. Registerkartan utvisar varje mark- och vattenområdes belägenhet, gränser och beteckning, fastställda generalplaner, stadsplaner, byggnadsplaner, namn å gator, allmänna platser och kvarter, församlingarnas namn och gränser, stadsdelarnas i ytterförsamlingarna namn och gränser m. m. Kartan hålles alltid å jour med timade förändringar.

Fastighetsregistrets huvuduppgift är att tjäna såsom underlag för inskrivningarna i fastighetsböckerna. Dessutom har fastighetsregistret till uppgift att tjäna till ledning vid folkbokföring, mantalsskrivning och fastighetsbeskattnings, att utgöra en upplysningskälla i olika avseenden av nytta för mättningsväsendet, stadsplanväsendet och byggnadsverksamheten samt att fylla åtskilliga andra funktioner av rättslig eller administrativ innebörd. I betydande utsträckning sker genomförandet av fastighetsbildningen genom åtgärd av fastighetsregisterföraren.

Fastighetsregistret upplägges med ledning av en av särskild förrättningsman upprättad registerkarta jämte vissa förteckningar, bl. a. innehållande ett av samme förrättningsman upprättat, av överståthållarämbetet fastställt förslag till fastighetsindelning och registerbeteckningar. Förrättningsman för upprättande av registerkarta förordnas av överståthållarämbetet sedan stadsfullmäktige föreslagit viss person till erhållande av förordnandet. Registrets uppläggande ävensom dess fortsatta förande, inklusive det fortsatta förandet av registerkartan, åligger fastighetsregisterföraren. Denne åligger även bl. a. att avgiva yttranden i fastighetsbildningsärenden, som äro föremål för överståthållarämbetets prövning, att väcka fråga om ändring av stadsdelindelningen och om justering av församlingsgräns samt att emottaga förordnande som förrättningsman för upprättande av registerkarta.

Fastighetsregistreringen står under överinseende av k. lantmäteristyrelsen, vilken äger meddela behöfliga närmare föreskrifter om fastighetsregistrets förande samt om tillämpningen i särskilda fall av gällande stadganden. Den närmare tillsynen över registreringsarbetet tillkommer överståthållarämbetet, som även utfärdar arbetsordning för fastighetsregisterkontoret.

Chef för fastighetsregisterkontoret är fastighetsregisterföraren. Förordnande för fastighetsregisterförare meddelas av överståthållarämbetet, sedan stadsfullmäktige först utsett viss person till erhållande av förordnandet. Frågor angående tillsättning m. m. av övrig personal samt angående kontorets organisation och ekonomi handläggas av rätts- och polisdirektionen.

Författningar m. m. Lag 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad, med ändr. Arbetsordning 31 dec. 1948 för fastighetsregisterkontoret (Kf 1948: nr 62). K. förordn. 12 maj 1917 med närmare föreskrifter om fastighetsregister för stad, med ändr. K. kung. 26 juni 1936 med vissa föreskrifter om mättningsväsendet och fastighetsregisterväsendet i rikets städer, med ändr. Härtill ett flertal specialförfattningar.

RPD Stat år 1960. Utgifter: driftbudgeten 211 600 kr. (därav engångs 1 500 kr.); inkomster: driftbudgeten 6 000 kr.

Fastighetsregisterförare (B 1).

Långström, C. R.; mottagningstid: 10—11.

Sekreterare (20).

Clausén, S. V.

Kammarsskrivare (15).

Lundqvist, S. G.

Förste kontorsskrivare (11).

Ytterberg, K. E.

Första ritbiträde (9).

Svensson, Märta E. M.

Ett ritbiträde, ett kanslibiträde, ett kon-
torsbiträde samt extra personal.

Polisdistriktet.

Stadens bevakning ombesörjdes i äldre tider i första rummet av garnisonen. För detta ändamål funnos flera vaktposteringsställen, som alltid höllos besatta med trupper och mellan dessa gingo tidtals patruller. Under vissa tider upprätthölls garnisonstjänsten av borgerskapets militärkårer. Vidare hade man för bevakningen av staden att tillgå stadsvakten, en gammal institution, som hade till uppgift att under stadsstyrelsen verka för upprätthållande av ordningen och verkställande av magistratens beslut, fängstransporter m. m. Den hade uppkommit ur den skyldighet, som ursprungligen ålegat envar att hålla vakt »både för eldsvåda och andra farliga lägenheter», ett slags kommunal värnplikt, som småningom utbyts mot en avgift, »knektpengar», till avlönning åt anställda vakter. Stadsvakten stod under politiekollegiets ledning men utrustades och underhölls av borgerskapets bemedlingskommission från dennas tillkomst år 1710 (jfr sid. 67 o. 104). Omkring år 1730 upprätthåldes den ävenledes under politiekollegiet lydande brandvakt, sedermera benämnd brandvaktskompaniet, som bl. a. hade att ombesörja nattbevakning och bidra till ordningens upprätthållande. Under politiekollegiet lydde därjämte en del »stadens betjänte», fiskaler, genvärdar och uppsyningsmän, med uppgift att uppspana och angiva brott mot polisförordningar och att vara åklagare. Brandvaktskompaniet upplöstes år 1833 och dess tjänstgöring övertogs av »Stockholms stads militärkorps», som därvid ställdes under överståthållarämbetets tillsyn och fördelades på två kompanier, ett för handräckningssyftomål och ett för nattbevakningen. År 1839 indelades staden i tre polisdistrikt med var sitt vaktkontor (jfr sid. 84). Först med ett kungl. brev den 9 mars 1850 organiserades dock en poliskår i egentlig mening. Staden indelades då i 80 bevakningsdistrikt med 4 poliskonstaplar i varje distrikt; fyra distrikt bildade tillsammans en enhet under befäl av en överkonstapel, och två överkonstapelsdistrikt bildade en »trakt» med en kommissarie i spetsen. Kåren beväpnades och uniformerades.

Polisen har att upprätthålla allmän ordning

och säkerhet samt att fullgöra den verksamhet i övrigt, som på grund av särskilda stadganden eller hävdvunnet bruk ankommer på densamma. Enligt lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket skall riket för polisverksamhetens upprätthållande vara indelat i polisdistrikt. Stad med ett invånarantal av minst 10,000 skall utgöra särskilt polisdistrikt.

Chefskapet över polispersonalen i Stockholm tillkommer under överståthållarämbetet polismästaren (jfr sid. 5). Polispersonalen — poliskåren — är i Stockholm organiserad på följande sätt: 1) kriminalavdelningen, 2) ordonnansavdelningen, 3) ordningspolisen, indelad i a) centralavdelningen, b) trafikavdelningen, c) hamnavdelningen och d) distriktpolisen, samt 4) statspolisavdelningen (ordnings- och kriminalpolis, se nedan). Ordningenspolisen är uniformerad. Ordonnansavdelningens personal är uniformerad, men tjänstgör endast undantagsvis i uniform. Kriminalavdelningens personal är icke uniformerad. Inom poliskåren finnas numera enligt 1954 års polislönerreglemente följande grader, nämligen vid ordningspolisen: poliskommissarie, förste polisassistent, polisassistent, förste poliskonstapel, poliskonstapel och extra ordinarie poliskonstapel samt vid kriminalpolisen: kriminalkommissarie, förste kriminalassistent och kriminalassistent. Dessutom höra till kåren rekryter, benämnda polisaspiranter.

Enligt ovannämnda lag den 6 juni 1925 med senare ändringar äro vissa större städer skyldiga att vid särskilda behov för ordningsändamål tillhandahålla visst antal man av sina ordinarie polisstyrkor (reservpolismän), för vilket de åtnjuta visst statsbidrag. Dessutom äro dessa städer enligt k. kungörelsen den 16 september 1932 ang. stats- och reservpolisen ålagda att regelmässigt tillhandahålla ett visst antal man (statspolismän) utöver de för städernas egna behov erforderliga polisstyrkorna mot full ersättning av statsmedel för de kostnader, som de åsamkas genom polisstyrkornas utökning med sagda antal polismän. Dessa statspolismän skola sammanföras till särskilda statspolisavdelningar.

Polispersonalen utgör enligt 1960 års inkomst-

och utgiftsstat 30 poliskommissarier, 33 kriminalkommissarier, 128 förste polisassistenter, 280 förste kriminalassistenter, 39 polisassistenter, 185 kriminalassistenter, 810 förste poliskonstaplar, 270 poliskonstaplar, 219 extra ordinarie poliskonstaplar och polisaspiranter, tillhoppa 1,985 befattningshavare. Av ovan angiven polispersonal tillhöra följande statspolisen: 2 poliskommissarier, 14 kriminalkommissarier, 7 förste polisassistenter, 102 förste kriminalassistenter, 67 kriminalassistenter, 85 förste poliskonstaplar eller poliskonstaplar.

Vad gäller den befattning, som staden genom rätts- och polisdirektionen har att taga med polisdistriktet, se sid. 63.

Författningar. Lag 6 juni 1925 om polisväsendet i riket, med ändr. Allmän polisinstruktion 4 juni 1948 (SFS 1948: nr 331). Polisreglemente 4 juni 1948 (SFS 1948: nr 332), med ändr. Arbetsordning för polispersonalen i Stockholms polisdistrikt, fastställd av ÖA 30 mars 1949, med ändr. Polislönerreglemente 14 maj 1954 (SFS 1954: nr 226), med ändr. Lag 6 juni 1925 om ersättning till polisman för skada å kläder, med ändr. K. kung. 26 maj 1954 ang. vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet m. m., med ändr. (Betr. författningar ang. statspolisen, se sid. 99.)

Stat år 1960. Utgifter: driftbudgeten 52 174 100 kr. (därav engångs 460 300 kr.), kapitalbudgeten, lånemedel inom linjen 250 000 kr.; inkomster: driftbudgeten 8 502 400 kr.

Polischef.

Polismästaren (se sid. 88, jfr även sid. 87).

Kriminalavdelningen.

Polishuset, Kungsholmsgatan 37 (Pa: Fack, Sth 8); t. 54 00 00 (växel); expeditionstid: hela dygnet.

Redan i början av 1850-talet kommanderades fyra man ur den nybildade polisåren till tjänstgöring vid »säkerhetspolisen». Den sålunda bildade avdelningen kallades detektivavdelningen. Dess personalstyrka ökades därefter successivt. År 1917 fick den namnet kriminalavdelningen.

Vid kriminalavdelningen inrättades år 1921 en statens centralbyrå för fingeravtryck. Det skedde genom en utvidgning av avdelningens signalementskontor. Genom centralbyråns utgavs tidningen Polisunderrättelser. Byrån stod under tredje polisintendentens befäl, och denne var även tidningens redaktör och ansvarige utgivare. Centralbyråns, signalementskontorets och tidningen Polisunderrättelser uppgingo år 1939 i statens kriminaltekniska anstalt, som då började sin verksamhet. År 1957 inflyttade kriminalavdelningen, med undantag för dess tekniska avdelning, i det nya polishuset Kungsholmsgatan 37.

Kriminalpolisen har till uppgift att i enlighet med de närmare tjänsteföreskrifter, som meddelas av polismästaren, verkställa förundersökning angående alla brott, i vilka icke på grund av brottets enkla beskaffenhet eller av annan anledning förundersökning skall verkställas av annan avdelning inom polisen, och därvid lämna åklagarmyndigheten det biträde, som påkallas. Vidare tillkommer det kriminalpolisen att handlägga ärenden enligt lösdrivarlagen, nykterhetsvårdslagen, sinnessjuklagen, utlänningslagen, lagen om pantlånerörelse och k. förordningen angående handel med begagnat gods samt att lämna olika myndigheter författningsenlig handräckning.

Verksamheten inom kriminalpolisen bedrivs bl. a. å en kanslirotel, fem brottmålsrotlar, en utlänningsrotel och en spaningsrotel. En särskild passkontrollrotel handlägger ärenden angående gränsövervakning och passkontroll och en teknisk avdelning utför kriminaltekniska undersökningar rörande i staden begångna brott. Vid kriminalpolisen föres också sedan år 1954 det s. k. spårregistret (jfr sid. 94). Samtliga rotlar, utom personalroteln, samt tekniska avdelningen förestås av var sin kriminalkommissarie.

Chef.

Kriminalpolisintendenten (se sid. 88, jfr även sid. 87).

Kriminalkommissarie (Ao 24).

Hallberg, G. P.

Kriminalkommissarier (Ao 23).

Sandell, B. G. V.; Evaldsson, J. L.; Ottosson, A. F.; Johansson, G. A. H.; Uhrbom A. V.; Stefansson, O. P.; Cassel, G. J. O. S.

Kriminalkommissarier (Ao 19).

Göransson, A. B.; Stjernström, T. H.; Helgstrand, K. G.; Larsson, G. W.; Hammargren, S. T.; Wendel, O. P.; Alexandersson, H. V. J.

Förste kriminalassistenter (Ao 17).

Rydén, N.-G.; Elfving, A. F.; Tolestam, E. A. T.; Persson, E. M.; Bohm, J. K. T.; Lönnestam, J. V.; Lidström, O. H.; Ejdeby, U. F.; Nirman, N. G. F.; Læstadius, N. B.; Schöldt, O. F.; Heyner, S. H. G.; Brännström, B. O.; Erling, E. G.; Svedenmark, A. G.; Winroth, T. T.; Stomberg, D. V.; Gillgren, H.-O.; Anglert, R. A. V.; Söderlund, E. B.; Löfgren, K. B.; Söderberg, K. O.; Risberg, N. G.; Hellgren, K. L.; Lundqvist, G. E.; Edenwall, K. G. Y.; Hederberg, S. A.; Pfeiffer, A. S.; Leander, T. E. F.; Settergren, T. J. W.; Garmelius, T. Å. B.; Öhlander, N. E.; Wirdestam, J. B.; Svensson, J. R. S.; Sterneborg, F. E. V.; Åkergård, N. K.; Wæring, S. A. R.; Franzon, E. G.; Särnstrand, A. C.; Svensson, O. A.; Friberg, S. T.; Marteleur, J. E. R.; Ferm, O. A.; Häggbom, F. G.; Nehlmark, E. J.; Bergnäs, S. A.;

RPD

Svedenhult, S.; Sahlén, H. E., tjl.; Sällvik, K. G.; Norén, A. H. G.; Åström, B. E.; Bergvall, K. A. R.; Bjerte, E. S.; Jennische, G. R.; Lidman, S. A.; Sköld, A. H.; Ekberg, B. V.; Nyblom, K. E. V.

Etthundrasexton *förste kriminalassistent* (Ao 15), etthundrasexton *kriminalassistent* (Ao 13), tjugufem *polis-konstaplar*, två *polisaspiranter*.

Ordonnansavdelningen.

Polishuset, Agnegatan 33—37 (Pa: Fack, Sth 8); t. 54 00 00 (växel); expeditions-tid: 8,30—17.

Ordonnansavdelningen inrättades försöksvis år 1885 men uppfördes redan nästföljande år på stat. Avdelningen fick år 1920 övertaga många bestyr, som dittills åvilat distriktspolisen. Därvid överflyttades den med dessa bestyr samsatta personalen från vakt-distrikten till ordonnansavdelningen. Samtidigt upprättades vid avdelningen ett alfabetiskt kortregister över av polisen eftersökta personer (>centralregistret>). År 1927 organiserades ordonnansavdelningen på två byråer. Första byrån ombesörjde utredningar i ärenden rörande barnavård, fattigvård o. dyl. jämte utredningar i diverse ärenden, allt under förutsättning att brottsligt förfarande icke förelåg. Andra byrån ålägg att indriva böter samt att verkställa delgivningar. Dessutom skötte andra byrån centralregistret.

År 1946 överfördes andra byråns personal och huvuddelen av dess arbetsuppgifter tillfälligt till poliskammarens poliskamrerarkontor. Ordonnansavdelningen bibehöll i huvudsak de arbetsuppgifter, som tidigare ålegat första byrån. I samband med den samordning av stadsfogdeverksamheten i Stockholm till indrivningsverket, som ägde rum år 1952 (se sid. 59), överfördes bötesindrivningen från poliskamrerarkontoret till indrivningsverket. Delgivningsverksamheten överflyttades år 1954 från poliskamrerarkontoret till den då nyinrättade delgivningscentralen (se sid. 102).

Sedan år 1954 ingår det ovannämnda centralregistret under namnet »spärregistret» i kriminalavdelningens registratur.

Ordonnansavdelningen handlägger numera utredningar i ärenden rörande barnavård, socialhjälp, hemortsrätt, mantalsskrivning och folkbokföring i övrigt, allt under förutsättning att framställning om polisutredning gjorts av vederbörande myndighet eller i vissa undantagsfall av enskild person. Utredningar verkställas också i ärenden rörande ifrågasatt förvandling till frihetsstraff av böter, som vederbörande underlåtit att betala, samt rörande betalningsansvar för rättskemiska undersökning. Ävenså ombesörjas utredningar beträffande försummelse att till patent- och registreringsverket ingiva vissa redovisningshandlingar enligt föreskrifter i aktiebolagslagen samt försum-

melse att till kommerskollegium ingiva vissa statistiska uppgifter. Därjämte upprättas vid ordonnansavdelningen levnadsberättelser och införskaffas erforderliga handlingar rörande personer, som genom polismyndighetens försorg intagits för vård på sinnessjukhus. Vidare efterspanas och installas inför militär myndighet värnpliktiga, som avvikit från militärtjänstgöring eller försummat att installa sig till tjänstgöring. Ordonnansavdelningen ombesörjer också transporter av personer, som under bevakning skola förpassas till fängvårdsanstalter, arbetshem och alkoholanstalter eller skola installas vid domstolar eller, ifråga om utlänningar, skola förpassas till gränsort eller utom landet. I övrigt handläggas vid avdelningen ärenden av skilda slag, vilka icke innefatta utredningar om brott, men som det enligt olika författningar ankommer på polismyndigheten att ombesörja. Slutligen handhar ordonnansavdelningen även expeditionen av utgående post från poliskammaren.

Chef.

Kanslipolisintendenten (se sid. 88, jfr även sid. 87).

Poliskommissarie (Ao 23).

Wolfenstein, A. O. E.

En *förste polisassistent* (Ao 15), en *polisassistent*, tjugufyra *förste polis-konstaplar*.

Ordningsspolisen.

Ordningsspolisen har att övervaka den allmänna ordningen, trafikförhållandena m. m. Den är uppdelad i centralavdelningen, trafikavdelningen, hamnavdelningen och distriktspolisen.

Chef.

Ordningsspolisintendenten (se sid. 88, jfr även sid. 87).

Centralavdelningen.

Polishuset, Agnegatan 33—37 (Pa: Fack, Sth 8); t. 54 00 00 (växel); expeditions-tid: hela dygnet.

Centralavdelningen inrättades år 1876. Dess uppgift är i första hand att fullgöra sådan vakt- och ordningshållning, som icke bestrides genom vakt-distriktens patruller och trafikposter, men av tillfälliga eller periodiskt återkommande anledningar är erforderlig, att bestrida patrullering med radiobilar inom samtliga vakt-distrikt, att bestrida föreskriven pikettjänstgöring, att fullgöra patrullering till häst, att upprätthålla ordning vid de av huvudstadens järnvägsstationer, där ständig polisbevakning är anbefalld, att bestrida vakt- och ordningshållning vid teatrar, cirkus- och varietélokaler samt andra förlusteställen, att utöva tillsyn vid transport av eldfarliga oljor, krut, dynamit och andra explosiva varor, att övervaka, att gällande författningar

angående skatt för hundar inom huvudstaden behörigen efterlevas, att fullgöra sådan vakt- och ordonnanstjänstgöring hos poliskammaren, som ej är ordonnansavdelningen anbefald, att genom de vid centralavdelningen anställda förste polisassistenterna dels övervaka, att patruller och trafikposter inom vaktdistrikten behörigen fullgöra sin tjänst, dels lämna vaktdistrikten erforderligt biträde även i annan befälstjänst, att, då vaktdistriktskonstaplarnas tjänstgöring till följd av sjukdomsfall, vakanser eller ledighet eller annan särskild anledning icke kan på nöjaktigt sätt uppehållas av tillgänglig ordinarie och extra personal lämna den förstärkning, som erfordras, att lämna erforderligt biträde åt trafik- och hamnavdelningarna samt att i övrigt bestrida den tjänstgöring, som genom särskilda order anbefalles.

Kommissarien vid centralavdelningen har jämte chefskapet över avdelningen bl. a. att biträda ordningspolisintendenten vid vården av poliskårens utrustningsförråd samt bokföring och redovisning av polispersonalens beväring. Han har även såsom särskild uppgift att med uppmärksamhet följa de till centralavdelningen hörande polisaspiranterna beträffande deras förhållande såväl i som utom tjänsten samt att tillse, att de jämte undervisningen i polisskolan vinna den praktiska utbildning, som erfordras för anställning såsom ordinarie konstepel.

Inom centralavdelningen är inrättad en radiobilsektion med f. n. trettio två radiobilar, med vilka fullgöres patrullering inom staden (jfr sid. 96). Pikettjänstgöring fullgöres i polishuset med ett befäl och minst sex man under hela dygnet och utryckning sker med bil till plats, där tillfällig polisförstärkning är av nöden, såsom vid gatuoordning eller eldsvåda. Patrullering till häst förekommer i stadens yttre delar. Vid centralbangården är anordnad ständig bevakning. Där tjänstgöra en förste polisassistent samt fyra poliskonstaplar.

Centralavdelningen förfogar f. n. över tjugufyra ridbästar, en piketbil, två hundbussar, en tankbil med vattenkanon, en skåpbil och trettiofem personbilar.

Poliskommissarie (Ao 24).

Rutstedt, G. F., *tf.*; träffas personligen 10—11, 14—15.

Poliskommissarie (Ao 19).

Hedin, S. O.

Förste polisassistenter (Ao 17).

Björkqvist, H. L.; Nilsson, G. V.; Samuelsson, E. H.; Johansson, G. F.; Wickholm, K. B.; Setterlund, J. F.; Edelfeldt, B. G. R.; Tyrhammar, K. G.; Axelsson, H. L.; Hall, G. E.; Åkesson, J. Å., *tf.*

Tjugen *förste polisassistenter* (Ao 15), tjugusju *polisassistenter*, trehundraio *förste poliskonstaplar*, *poliskonstaplar*, *e. o. poliskonstaplar* och *polisaspiranter*, två *förste*

verkmästare, arton *automobilförare*, en *förman*, en *radiotekniker*, åtta *montörer*. **RPD**

Trafikavdelningen.

Polishuset, Agnegatan 33—37 (Pa: Fack, Sth 8); t. 54 00 00 (växel); expeditions-tid: 8,30—16,30.

År 1931 organiserades centralavdelningens dåvarande trafikbyrå som en självständig avdelning, trafikavdelningen. Till denna överflyttades all den personal vid centralavdelningen och vid distriktpolisens som helt eller i huvudsak sysselsattes i trafiktjänst.

Vid inrättandet år 1938 av en särskild trafikexpedition inom poliskammaren överflyttades automobilregistret, körkortregistret m. fl. register, som dittills förts vid trafikavdelningen, till nämnda expedition. (Numera föras dessa register vid överståthållarämbetets trafiksektion, se sid. 7.)

År 1951 skedde en ny omfördelning av arbetsuppgifterna mellan trafikavdelningen och distriktpolisens. I samband därmed överfördes en del av trafikavdelningens personal till vakt-distrikten, vilka sedan dess handha den trafikreglerande och i huvudsak även den trafikövervakande verksamheten.

Trafikavdelningen handlägger alla allmänna angelägenheter rörande trafik och trafikförhållanden, övervakar med specialutbildad personal motorfordonsbeståndet och verkställer flygande besiktning samt övervakar efterlevnaden av givna föreskrifter beträffande trafikhastighet och andra säkerhetsföreskrifter. Vidare har avdelningen att öva tillsyn och kontroll över vägmärken, optiska trafiksignalanordningar och andra tekniska hjälpmedel för trafikens underlättande samt att ombesörja utredningar, undersökningar och uppsättande av förundersökningsprotokoll eller rapporter i vissa trafikmål.

Avdelningen står närmast under ordningspolisintendenten under befäl av en trafikinspektör, vilken bl. a. har att göra anmälan till vederbörande polisintendent, därest nya eller förändrade föreskrifter erfordras eller eljest åtgärder med avseende å trafiken finnas påkallade.

Till trafikavdelningens förfogande stå en skåpbil, en liten buss, fem personbilar och sex motorcyklar.

Trafikinspektör (Ao 23).

Eliasson, F. E.; träffas säkrast 9—10, 13—14.

Poliskommissarier (Ao 19).

Redsjö, E. G.; Schlecker, C. I., *tf.*

Förste polisassistenter (Ao 17).

Bernemo, K. S.; Rörvall, E. N., *tf.*

Tre *förste polisassistenter* (Ao 15) (varav en förordn. bestrida göromål i Ao 17), en *polisassistent*, femtiosju *förste poliskonstaplar* och *poliskonstaplar*.

RPD

Hamnavdelningen.

Själagårdsgatan 17—19, Sth C; t. 54 00 00 (växel); expeditionstid: vardagar 8,30—16,30.

Hamnavdelningen trädde i verksamhet år 1921. Enligt nu gällande bestämmelser är hamnavdelningens uppgift att fullgöra på polispersonalen ankommande bevakning och ordningshållning å det stadens vattenområde, som utgöres av Saltsjön och Mälaren med därtill hörande vikar och sund, samt i vad på polismyndigheten ankommer å vid kaj liggande fartyg och förbindelse mellan fartyg och kaj, därest icke rörande viss bevakning annorlunda föreskrivits.

Kommissarien i första vaktområdet åligger att i egenskap av hamnpoliskommissarie närmast under ordningspolisintendenten föra befäl över hamnavdelningens personal.

Till hamnavdelningens förfogande står en motorbåt.

Poliskommissarie.

Poliskommissarien i 1:a vaktområdet (se nedan).

Förste polisassistent (Ao 17).

Rosén, G. G.

Sex *förste poliskonstaplar* och *polis-konstaplar*, en *motorbåtsförare*.

Distriktspolisen.

Distriktspolisen har sitt namn däraf, att den är fördelad till tjänstgöring i de elva vaktområden, vari huvudstaden är indelad.

Vart och ett av vaktområdena har sin särskilda polisstyrka, bestående av en poliskommissarie (Ao 23), en polisassistent (Ao 19) samt ett varierande antal förste polisassistenter, polisassistenter, förste poliskonstaplar, poliskonstaplar och polisaspiranter. Av distrikten ha 6:e, 7:e och 9:e distrikten två polisstationer och de övriga en. Inom vaktområdena gäller beträffande personalens tjänstgöring i regel följande.

Poliskommissarie är ansvarig för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet inom det honom tilldelade vaktområdet samt leder och övervakar honom underställd personal.

Förste polisassistent har att enligt turlista dels bestrida vakttjänstgöring å vaktområdets station, dels tillse den yttre ordningen och säkerheten inom distriktet ävensom kontrollera den där patrullerande polisstyrkan, dels och biträda vid förekommande utredningar. Förste polisassistent, som bestrider den förstnämnda tjänstgöringen, benämnes vakthavande förste polisassistent; förste polisassistent, som bestrider annan tjänstgöring, benämnes inspekterande förste polisassistent. Förste polisassistent är skyldig tjänstgöra i medeltal 48 timmar för vecka. I allmänhet pågår hans tjänstgöring under åtta timmar i följd.

Av poliskonstaplarna fullgöra flertalet patrulleringstjänstgöring. Andra förrätta vakttjänst eller ha civilpatrullering med särskild uppgift eller syssla med utredning av mål, skrivning eller dylikt. Poliskonstapel har i allmänhet att tjänstgöra under i medeltal 48 timmar för vecka. I regel pågår tjänstgöringen under åtta timmar i följd, varvid för patrullerande poliskonstapel patrulleringen avbrytes genom stationstjänst (under sammanlagt sju timmar för vecka).

För polisbevakningen är staden indelad i ett antal bevakningsområden, vilka genomkorsas och bevakas av radiobilar, bemannade med polismän. Radiobilarna och deras personal lyda under centralavdelningen (se sid. 94). Som komplement till denna bevakning ombesörja vaktområdena patrullering till fots på sådana platser och vid sådana tider, då en mera kontinuerlig övervakning är erforderlig.

Polishundar äro tilldelade vissa patrullerande polismän i 3:e, 6:e, 10:e och 11:e distrikten.

För att allmänheten skall ha möjlighet att snabbt komma i kontakt med polisen och för att underlätta polisledningens kontroll över och ordgivning till den fotpatrullerande styrkan finnes ett polistelefonsystem i anslutning till brandkårens ledningsnät för brandalarm. Detta system möjliggör för allmänheten att från cirka 500 brandskåp i staden komma i direkt telefonförbindelse med polisen. För betjänaande av telefonsystemet är en signalcentral ordnad i polis-huset. Signalcentralen är hela dygnet bemannad med en polisman.

Första vaktområdet.

(Storkyrkoförsamlingen.)

Själagårdsgatan 19, Sth C; t. 54 00 00 (växel); expeditionstid: hela dygnet.

Poliskommissarie (Ao 23).

Wahlgren, G. V. W.; träffas personligen 9—10, 13—14.

Poliskommissarie (Ao 19).

Robertsson, S. A., tf.

Förste polisassistent (Ao 17).

Tufvesson, P. G. B.

Sex *förste polisassistenter* (Ao 15), sjutiofyra *förste poliskonstaplar*, *poliskonstaplar*, e. o. *poliskonstaplar* och *polisaspiranter*.

Andra vaktområdet.

(Maria Magdalena och Högalids församlingar.)

Rosenlundsgatan 1, Sth SÖ; t. 54 00 00 (växel); expeditionstid: hela dygnet.

Poliskommissarie (Ao 23).

Paulin, M. H.; träffas personligen 9—10, 13—14.

Poliskommissarie (Ao 19).

Alf, E. A.

Förste polisassistent (Ao 17).

Edestig, E. H. A.

Sex *förste polisassistenter* (Ao 15), femtioåtta *förste poliskonstaplar*, *poliskonstaplar*, e. o. *poliskonstaplar* och *polisaspiranter*.

Tredje vaktdistriktet.

(Kungsholms, S:t Görans och Essinge församlingar.)

Polishuset, Agnegatan 33—37 (Pa: Fack, Sth 8); t. 54 00 00 (växel).

Till hjälp vid bevakning och spaning inom distriktet finnas fyra polishundar.

Poliskommissarie (Ao 23).

Anling, E. D.; träffas personligen 9—10, 13—14.

Poliskommissarie (Ao 19).

Holmström, G. F., tf.

Förste polisassistent (Ao 17).

Schunnesson, P. W.

Sex *förste polisassistenter* (Ao 15), en *polisassistent*, sextiofem *förste poliskonstaplar*, *poliskonstaplar*, e. o. *poliskonstaplar* och *polisaspiranter*.

Fjärde vaktdistriktet.

(Klara och Jakobs församlingar samt den del av Johannes församling, som ligger söder om Brunnsgatan och väster om Birger Jarlsgatan.)

Regeringsgatan 79, Sth C; t. 54 00 00 (växel); expeditionstid: hela dygnet.

Poliskommissarie (Ao 23).

Vrethammar, N. R.; träffas personligen 9—10, 13—14.

Poliskommissarie (Ao 20).

Dahlström, K. G.; träffas personligen 9—10, 13—14.

Förste polisassistent (Ao 17).

Vakant.

Sju *förste polisassistenter* (Ao 15), tre *polisassistenter*, etthundratjugusju *förste poliskonstaplar*, *poliskonstaplar*, e. o. *poliskonstaplar* och *polisaspiranter*.

Femte vaktdistriktet.

(Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Mattens församlingar.)

Kammakargatan 36, Sth VA; t. 54 00 00 (växel); expeditionstid: hela dygnet.

Från distriktet bestrides med två konstaplar bevakning av norra begravningsplatsen i Solna

församling. En vaktlokal för polismännen finnes anordnad inom begravningsplatsens område (t. 10 85 70).

RPD

Poliskommissarie (Ao 23).

Steen, R. T.; träffas personligen 9—10, 13—14.

Poliskommissarie (Ao 19).

Johansson, E. O. U.

Förste polisassistent (Ao 17).

Hedlund, R. V., tf.

Sex *förste polisassistenter* (Ao 15), två *polisassistenter*, sjuttiosex *förste poliskonstaplar*, *poliskonstaplar*, e. o. *poliskonstaplar* och *polisaspiranter*.

Sjätte vaktdistriktet.

(Bromma, Västerleds och Spånga församlingar.)

Två stationer: Brommastationen, Grenvägen 10, Bromma; t. 25 25 30; Spångastationen, Spångavägen 413, Spånga; t. 36 25 25, 36 28 03; expeditionstid: hela dygnet.

Till hjälp vid bevakning och spaning inom distriktet finnas sju polishundar.

Poliskommissarie (Ao 23).

Gustafsson, M.; träffas personligen (Grenvägen 10) 9—10, 13—14.

Poliskommissarie (Ao 19).

Wiberg, K. G. R.

Förste polisassistenter (Ao 17).

Antonsson, G. H.; Nilsson, L. E. V.

Åtta *förste polisassistenter* (Ao 15), sextiofyra *förste poliskonstaplar*, *poliskonstaplar*, e. o. *poliskonstaplar* och *polisaspiranter*.

Sjunde vaktdistriktet.

(Iledvig Eleonora och Oscars församlingar med Djurgården samt den del av Engelbrekts församling, som ligger öster om Engelbrektsgratan och söder om Valhallavägen.)

Två stationer: Storgatan 23, Sth Ö, och Falkenbergsgatan 5 (Djurgården), Sth NO; t. 54 00 00 (växel); expeditionstid: hela dygnet.

Poliskommissarie (Ao 23).

Håkansson, A. K. G. G.; träffas personligen (Storgatan 23) 9—10, 13—14.

RPD Poliskommissarie (Ao 19).

Mattsson, P. G. E.

Förste polisassistent (Ao 17).

Ström, J. Y., tf.

Sex *förste polisassistenter* (Ao 15), två *polisassistenter*, åttio *förste poliskonstaplar*, *poliskonstaplar*, e. o. *poliskonstaplar* och *polisaspiranter*.

Attonde vaktdistriktet.

(Katarina och Sofia församlingar utom den del av stadsdelen Södra Hammarbyhamnen, som ligger sydväst om Sickla kanal.)

Folkungagatan 69—71, Sth SÖ; t. 54 00 00 (växel); expeditionstid: hela dygnet.

Poliskommissarie (Ao 23).

Lindqvist, K. E. B.; träffas personligen 9—10, 13—14.

Poliskommissarier Ao (19).

Nordenstam, G. H., tjl.; Rehnström, B. E., tf.

Förste polisassistent (Ao 17).

Björkqvist, Hj. F.

Sex *förste polisassistenter* (Ao 15), två *polisassistenter*, åttiotvå *förste poliskonstaplar*, *poliskonstaplar*, e. o. *poliskonstaplar* och *polisaspiranter*.

Nionde vaktdistriktet.

(Johannes församling norr om Brunnsgatan samt Engelbrekts församling norr om Valhallavägen och väster om Engelbrektsgatan.)

Två stationer: Surbrunnsgatan 21, Sth V A; t. 54 00 00 (växel); kommunalhuset vid Värtan; t. 54 00 00 (växel); expeditionstid: hela dygnet.

Poliskommissarie (Ao 23).

Holmberg, N. C. A.; träffas personligen (Surbrunnsgatan 21) 9—10, 13—14.

Poliskommissarie (Ao 19).

Ferm, E. F.

Förste polisassistent (Ao 17).

Andersson, E. R.

Sju *förste polisassistenter* (Ao 15), sextiosju *förste poliskonstaplar*, *poliskonstaplar*, e. o. *poliskonstaplar* och *polisaspiranter*.

Tionde vaktdistriktet.

(Enskede församling utom stadsdelen Östberga och den del av stadsdelen Årsta, som ligger söder om Sockenvägen, Vantörs församling utom den del av stadsdelen Örby, som ligger nordväst om Huddingevägen, Skarpnäcks och Farsta

församlingar samt av Sofia församling den del av stadsdelen Södra Hammarbyhamnen, som ligger sydväst om Sickla kanal.)

Station: Palmfeltsvägen 11, Johanneshov; t. 54 00 00 (växel) och 49 00 40, 49 22 50; expeditionstid: hela dygnet.

Till hjälp vid bevakning och spaning inom distriktet finnas åtta polishundar.

Bevakningen av södra begravningsplatsen bestrides av två poliskonstaplar från distriktet.

Poliskommissarie (Ao 23).

Palmqvist, C. D.; träffas personligen 9—10, 13—14.

Poliskommissarie (Ao 19).

Stridh, M. E.

Förste polisassistent (Ao 17).

Ahlström, S. S. Å.

Sex *förste polisassistenter* (Ao 15), fyrtionio *förste poliskonstaplar*, *poliskonstaplar*, e. o. *poliskonstaplar* och *polisaspiranter*.

Elfte vaktdistriktet.

(Hägerstens och Brännkyrka församlingar samt stadsdelen Östberga, den del av stadsdelen Årsta, som ligger söder om Sockenvägen och den del av stadsdelen Örby, som ligger nordväst om Huddingevägen.)

Station: Södertäljevägen 51, Sth SV; t. 54 00 00 (växel) och 45 77 06; expeditionstid: hela dygnet.

Till hjälp vid bevakning och spaning inom distriktet finnas åtta polishundar.

Poliskommissarie (Ao 23).

Selander, E. E.; träffas personligen 9—10, 13—14.

Poliskommissarie (Ao 19).

Gustafsson, T. G., tjl.; Carell, G. B., tf.

Förste polisassistent (Ao 17).

Kronefors, K. H. F.

Sex *förste polisassistenter* (Ao 15), fyrtiotvå *förste poliskonstaplar*, *poliskonstaplar*, e. o. *poliskonstaplar* och *polisaspiranter*.

Statspolisavdelningen.

Polishuset, Agnegatan 33—37, ingång A (Pa: Fack, Sth 8); t. 54 00 00 (växel); expeditionstid: 8,30—16,30.

Jämlikt k. kungörelsen den 16 september 1932 ang. stats- och reservpolisen, som utfärdades i anslutning till vissa samma år företagna ändringar i lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket, skola statspolisavdelningar

finnas i vissa större städer, däribland Stockholm; sedan år 1954 är antalet av dessa städer trettio två.

Statspolisavdelningarna utgöra tillsammans rikets statspolis, som står under ledning av statspolisintendenten i Stockholm. Den består fr. o. m. den 1 juli 1959 av 462 man kriminalpolis och 748 man ordningspolis, vilka ur vederbörande städers poliskårer kommenderas till tjänstgöring vid statspolisen för viss tid. Städernas kostnader för statspolisen ersätts av statsverket.

Kriminalstatspolisen skall i första hand användas såsom kriminalpolis å landsbygden och i stad, där kriminalpolisavdelning icke finnes. Ordningsstatspolisen skall i första hand användas å landsbygden och särskilt vid sådana tillfällen, då behov uppstår av större polisstyrka än å orten finnes tillgänglig, eller för uppgifter i övrigt, som icke kunna på ett tillfyllestgörande sätt verkställas av den lokala polispersonalen.

Statspolisavdelningen i Stockholm, som består av 183 man kriminalpolis och 94 man ordningspolis, skall användas främst i Stockholms, Uppsala och Gotlands län. Avdelningen är utrustad med 77 personbilar, 11 motorcyklar och 23 ridhästar.

Enligt 1925 års polislag med senare ändringar, åligger det också staden — liksom flertalet övriga städer i landet — att av befintlig personal tillhandahålla polismän för att vid tillfälligt behov av polisförstärkning å annan ort där biträda vid upprätthållande av allmän ordning och säkerhet (reservpolismän). För sådant ändamål kan av stadens poliskår f. n. tagas i anspråk högst 1 poliskommissarie, 4 förste polisassistenter eller polisassistenter och 75 förste poliskonstaplar eller poliskonstaplar. För varje reservpolisman utgår statsbidrag, varjämte statsverket bestrider kostnaden för transport, dagarvode m. m.

Författningar. K. kung. 16 sept. 1932 ang. stats- och reservpolisen, med ändr. K. kung. 24 nov. 1932 ang. ersättningsskyldighet i vissa fall till statsverket vid anlitande av stats- eller reservpolis, med ändr. K. instruktion 25 maj 1956 för statspolisintendenten. (Betr. författningar ang. polisväsendet i övrigt, se sid. 93.)

Chef.

Statspolisintendenten (se sid. 88).

Polisintendent (B 4).

Hasselrot, C. Å. (se sid. 88); mottagningstid: 10—11.

Polisintendenter (Ao 26)

(statligt avlönade).

Andermark, N. A.; en vakant, *tf.* Erlandsson, B. H.

Biträdande polisintendent (Ao 24)

(statligt avlönad).

Rydberg, H. A. L.

Polissekreterare (Ae 23)

(statligt avlönad).

Rudhe, E. S. O.

Förste byråsekreterare (Ae 21)

(statligt avlönad).

Glendor, P. L. F.

Förste byråingenjör (Ae 21)

(statligt avlönad).

Freeman, L.-E. A.

Polisnotarie (Ae 21)

(statligt avlönad).

Nylander, J. C. Y.

Byråsekreterare (Ae 19)

(statligt avlönad).

Sjöman, Karin E. M.

Kriminalstatspolisen.

Bergsgatan 48 (Pa: Fack, Sth 8); t. 54 00 00 (växel) samt betr. avdelning I: krim., Kristinebergs Slottsväg 10 (Pa: Box 12178, Sth 12); t. 54 10 60 (växel).

Kriminalkommissarier (Ao 23).

Lönn, E. A.; Danielsson, O. D.; Karlsson, J. W.; Söderström, T. W.; Fahlander, N. L.; Nilsson, N. E.; Bogefeldt, G. B.

Kriminalkommissarier (Ao 19).

Roos, S. B.; Lewin, G.; Stangebye, S. O.; Hildeby, G. J.; Göransson, E. G.; Friberg, Hj. B.; Lindroth, L. P., *tf.*

Förste kriminalassistenter (Ao 17).

Bergman, E. R. W.; Ohlsson, R. A. G.; Dufva, J. E.; Larsson, L. P.; Göransson, C. E.; Bergquist, K. F.; Dahlgren-Tiberg, O. G.; Stawström, C. B.; Farup, J. H.; Roupé, L. N. G.; Lindén, A. B.; Lindström, O. S.; Danielsson, G. H.; Gustafsson, O. Å.; Lindén, B. E.; Malmén, S. E.; Håkansson, L. H.; Svensson, S. Å. A.; Waldenström, S. O.; Jacobson, S. J. Hj.; Wennström, E. W.; Skogsjö, J. H.; Halén, S. O.; Hammerby, N. D. E. G.; Lindberg, H. F.; Rihammar, F. G.; Österblom, B. N.; Ramfelt, C.-G.; Lindberg, P. W.; Stavmark, N. A. V.; Granlund, B. H.; Gärdeler, H. Hj.; en vakant.

Sextiosju *förste kriminalassistenter* (Ao 15), sextiosju *kriminalassistenter*.

Ordningsstatspolisen.

Kristinebergs Slottsväg 10 (Pa: Box 12178, Sth 12); t. 54 10 60 (växel).

Poliskommissarie (Ao 23).

Bergh, C. R., *tf.*; träffas säkrast 9—10.

Poliskommissarie (Ao 19).

Unghagen, H. S. E.

RPD Förste polisassistenter (Ao 17).

Bongehiell, M. V.; Johansson, K. G. F.; Ramstedt, L. J. R.; Larsson, J. E.

Tre förste polisassistenter (Ao 15), åttio-fem förste poliskonstaplar och poliskonstaplar.

Stockholms poliskollegium.

Beridarbansgatan 17 (Pa: Box 16107, Sth 16); t. 22 70 80 (växel) (protokollföraren).

I varje landstingsområde samt i stad, som ej deltagar i landsting, skall enligt lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket finnas ett poliskollegium för behandling av dit hänskjutna frågor om disciplinär bestraffning av vissa vid polisväsendet anställda befattningshavare. Fråga om disciplinär bestraffning skall hänskjutas till poliskollegium, så snart vederbörande polischef anser strängare straff än varning, förlust av löne-förmåner i sju dagar eller mistning av tjänsten under samma tid böra tillämpas. Annan fråga om disciplinär bestraffning må efter klagan behandlas av poliskollegium.

Jämlikt sagda lags föreskrifter rörande poliskollegiums sammansättning m. m. består poliskollegiet i Stockholm av fyra ledamöter, av vilka ordföranden jämte en suppleant för denne utses av k. m:t och övriga ledamöter väljas av stadsfullmäktige. För varje av fullmäktige utsedd ledamot skall väljas minst en suppleant. Valet av de ledamöter och suppleanter, som utses av stadsfullmäktige, skall ske proportionellt, om minst en fjärdedel av de i valet deltagande så åskar. Samtliga ledamöter och suppleanter utses för fyra år i sänder. Till ordförande eller suppleant för denne får endast utses borgmästare, lagfaren rådmän eller härads-hövding. Polischef eller någon, som under polis-chef har anställning vid polisväsendet, får ej vara ledamot eller suppleant i poliskollegiet. Kollegiet är icke beslutfört, om ej ordföranden och två av ledamöterna äro närvarande.

Det åligger ordföranden i poliskollegiet att i samråd med åklagaren bestämma tid och plats för kollegiets sammanträden. Den å vilken disciplinstraff yrkas är berättigad att för sin talans utförande anlita biträde, vartill dock ej får antagas annan än den, som enligt allmän lag är behörig att vara rättegångsbiträde. Över hand-läggningen av mål i poliskollegiet skall föras protokoll, vari jämväl det slutliga beslutet och skälen därför skola antecknas. Klagan över polis-kollegiets beslut får föras hos k. m:t i inrikesde-partementet inom tre veckor efter det veder-börande erhållit del av beslutet.

Åklagare vid poliskollegiet förordnas av för-ste stadsfiskalen och protokollförare av överstå-hållarämbetet. Kostnaderna för kollegiets verk-samhet bestridas av statsmedel. Till ordförande

och ledamot i kollegiet utgår, likaledes av stats-medel, ersättning i form av dagarvode.

Författningar. Lag 6 juni 1925 om po-lisväsendet i riket, med ändr. Polisreglemente 4 juni 1948.

Ordförande

(utsedd av k. m:t för åren 1958—1961).

Bruce, N. O. H., rådmän.

Suppleant: Brandt, H. B. D., rådmän.

Övriga ledamöter

(utsedda av stadsfullm. för åren 1958—1961).

Carlberg, O. Ch., underinspektör, stadsfullm.;

Ek, V. E., sekreterare; Söderman, H. F., f. d. förbundsordförande.

Suppleanter¹⁾: Stapelberg, E. J., redaktör; Pal-me, E. R. C., direktör, stadsfullm.; Elbe, A. M., klockare.

Åklagare.

Asplund, G. L., stadsfiskal (se sid. 86).

Suppleant: Robert, C. A. H., stadsfiskal (se sid. 86).

Protokollförare.

Rosén, S. Å., e. o. förste byråsekreterare (se sid. 7).

Suppleant: Lindesvärd, H. A., e. amanuens (se sid. 7).

Polisens hittegodsmagasin.

Brännkyrkagatan 66, Sth SÖ; t. 41 04 32, 44 30 66, 20 48 98; expeditionstid: vardag-ar utom lördagar 12—16, torsdagar dess-utom 17—19, lördagar 9—13.

De första bestämmelserna om inlämning till ett centralt inlämningsställe av i Stockholm upphittat eller tillvarataget gods synas ha till-kommit år 1887. Överståthållarämbetet utfär-dade det året en instruktion för förvaltaren vid poliskammarens magasin, i vilken bl. a. föreskrevs att all egendom, som i Stockholm upphittades eller tillvaratoges, skulle överlämnas till nämnda magasin, därest icke egendomen omedelbart kunde utlämnas till rätt ägare. År 1939 skedde en omorganisation av poliskamma-rens magasin, i samband varmed namnet änd-rades till polisens hittegodsmagasin.

Enligt av överståthållarämbetet den 4 mars 1939 utfärdade bestämmelser om hittegods, med senare ändringar, skall avlämnande av sådant gods samt anmälan om fynd ske antingen å polisstation eller å hittegodsmagasinet. Till detta magasin skall även överlämnas dels all egendom, som i Stockholm upphittas eller tillvaratages samt inlämnas å polisstation, dels och egen-

¹⁾ Suppleanterna äro upptagna i samma ord-ning som de (stadsfullmäktigvalda) ledamöter, vilkas resp. ersättare de skola vara.

dom, som av polisen anhålles från häktad eller omhändertagen person, därest icke egendomen omedelbart kan utlämnas till rättmätig ägare. I magasinet skola även förvaras och vårdas inventarier och annat gods, som tillhöra polisverket och av polismyndigheten eller någon av polisbefälet inlämnas till magasinet.

Hittegodsmagasinet lyder direkt under poliskammaren och ärenden rörande magasinet handläggas där i kanslipolisintendentens expedition. Förståndare för hittegodsmagasinet är en särskild magasinförvaltare.

Magasinsförvaltaren skall för kalenderår föra löpande liggare särskilt över inkomna anmälningar om upphittat gods (hittegodsbok) och särskilt över annat gods, som i magasinet förvaras. Klockan 10 varje vardag skall hittegods, som nästföregående dag överlämnats till polisen, finnas tillgängligt i hittegodsmagasinet. Vid nämnda klockslag skall likaså i magasinet föreligga uppgift i gods, som nästföregående dag hos polismyndigheten anmälts upphittat men ej till den samma överlämnats. Över inkomna anmälningar om fynd skall för varje månad upprättas

en kortfattad förteckning, vilken från och med femte vardagen i nästföljande månad skall hållas för allmänheten tillgänglig i hittegodsmagasinet samt polistationerna och kriminalavdelningen.

Författningar. Instruktion för förvaltaren vid polisens hittegodsmagasin, fastställd av ÖA 4 mars 1939 (Kf 1939: nr 13). Lag 22 april 1938 om hittegods, med ändr. ÖA:s kung. 4 mars 1939 med särskilda bestämmelser om hittegods, med ändr. (Kf 1939: nr 14, 1944: nr 8). ÖA:s kung. 3 juli 1951 ang. taxa i hittegodsavgifter (Kf 1951: nr 31). K. kung. 2 dec. 1938 med vissa föreskrifter rörande polismyndighets befattning med hittegods.

Magasinsförvaltare (15).

Ihlertz, S. A. E.

Biträdande magasinförvaltare (12).

Vakant, *tf.* Wickbom, A. E.

Kontorsskrivare (9).

Hirsch, Ingrid A.

Ett kanslibitråde, sju biträden.

Politiinrättningen.

(Statens rättsläkarstation.)

Tomtebodavägen 20, Solna; öppet vardagar 9—11; t. 33 84 38; expeditionstid: 9—12; t. 33 84 34.

Stockholms stads »likhus» var under lång tid inrymt i den vid Riddarhusgränd belägna flygelbyggnaden till gamla rådhuset (»Bondeska palatset»). År 1864 beslöt stadsfullmäktige att till uppförande och inredning av ett bårhus i Karolinska institutets tomt i kvarteret Glasbruket i Kungsholmen, anslå 20,000 kr. under villkor och förbehåll, att staden i behörig ordning tillförsäkrades, att bårhuset utan kostnad för staden framgent av Karolinska institutet eller den medicinska institution, som möjligen kunde träda i dess ställe, vårdades och underhölles samt till bårhus för stadens räkning användes. Beslutet godkändes av k. m:t samma år. Bårhuset utvidgades och moderniserades genom stadens försorg och med bidrag av statsmedel år 1928. För polititransporterna anskaffades år 1927 en särskild politibil.

Genom ett av stadsfullmäktige den 1 juli 1946 och av k. m:t den 11 juni 1948 godkänt uttal förband sig staten att mot ett av staden

utgivet bidrag uppföra och utrusta en inom statens blivande rättsläkarstation i Norrbackaområdet inrymd politiinrättning; därvid befrädes staden från att själv hålla lokaler för en sådan inrättning (Kf 1948: nr 35). Rättsläkarstationen togs i bruk år 1951. Samtidigt nedlades stadens gamla bårhus i enlighet med avtalet.

Nu gällande föreskrifter för bårhusets öppet-hållande äro utfärdade av polismästaren den 14 november 1952.

Stadens andel av driftkostnaderna är uppförd i rätts- och polisdirektionens stat. Den här nedan upptagna personalen handhar vissa kommunala arbetsuppgifter.

Författning. K. m:ts instruktion 20 mars 1959 för statens rättsläkarstationer.

Stat år 1960. (Politi.) Utgifter: driftbudgeten 79 200 kr. (därav engångs 26 000 kr.).

Föreståndare (1,788 kr.).

Granelli, G. R.

Prästerligt biträde (1,668 kr.).

Ramsten, B. A., kyrkoherde i Kungsholms förs.

En politikalr.

RPD

Delgivningscentralen.

Polishuset, Bergsgatan 52 (Pa: Fack, Sth 8); t. 54 00 00 (växel), 52 65 75, föreståndaren t. 52 65 85; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—14,30).

Den 21 januari 1954 beslöt stadsfullmäktige, att delgivningsverksamheten i Stockholm — d. v. s. uppgiften att till allmänheten överbringa myndigheters och domstolars beslut, underrättelser, stämningar och andra handlingar —, som då ombesörjdes inom skilda avdelningar, främst rådhusrättens delgivningscentral och poliskamrerarkontorets delgivningsavdelning, skulle samordnas till ett organ, benämnt delgivningscentralen. Denna skulle med avseende på frågor rörande organisation, personal och ekonomi vara inordnad under rätts- och polisdirektionen, men eljest fristående. Sedan k. mt den 24 september 1954 fastställt de härför nödvändiga ändringarna i direktionens instruktion trädde den nya delgivningscentralen i verksamhet den 1 november samma år.

Delgivningscentralen åligger sålunda att i Stockholm verkställa dels stämningsmannadelgivning enligt 1947 års delgivningskungörelse dels delgivningar, som enligt gällande författningsbestämmelser ankomma på polismyndigheter eller polisverket.

Arbetsordning för delgivningscentralen utfärdas av överståthållarämbetet. Ämbetet utövar även inseende över verksamheten.

Författningar. K. instruktion 5 dec. 1947 för direktionen för Stockholms stads rätts- och polisväsen (Kf 1954: nr 81). Arbetsordning för delgivningscentralen i Stockholm, fastställd av OA 30 okt. 1954 (Kf 1954: nr 82). Rätttegångsbalken 33 kap. 4 och följ. §§. K. kung. 10 juli 1947 om delgivning i mål och ärenden vid domstol (delgivningskungörelse).

Stat år 1960. Utgifter: driftbudgeten 607 100 kr. (därav engångs 800 kr.).

Expeditionen.

Delgivningsföreståndare (16).

Hurtig, S. G.

Biträdande delgivningsföreståndare (12).

Rehn, K. Hj.

Kontorsskrivare (9).

Berggren, E. G. R.

Ett kanslibiträde, två kontorsbiträden.

Distrikten.

En kriminalassistent, trettiofyra delgivningsmän.

2.

Stockholms kommunalstyrelse.

Stockholms kommunalstyrelse.

Ursprungligen utövades huvudstadens styrelse av konungens representant, fogden, i samverkan med rådet. Den egentliga självstyrelsen tilldelades emellertid efter hand rådet, från senare delen av 1600-talet benämnt magistraten. Såsom stadens och borgerskapets förman förde överståthållaren alltifrån år 1634, då hans ämbete tillkom, ordet inom detta råd (jfr sid. 4 o. 67). Vid sidan av borgmästare och råd fortgick från äldre tider borgerskapets inflytande på stadens styrelse dels genom ärendens omedelbara handläggning, dels ock huvudsakligen genom de under medeltiden tillkomna borgerskapets äldste, vilka till en början voro 24, från år 1492 48 och från år 1768 50 till antalet, därav benämningen borgerskapets femtio äldste. De äldste utsågos av rådet (magistraten), från 1500-talets slut inom ett av borgerskapet uppgjort förslag. De tillkommo endast såsom rådgivande församling och innehade även denna ställning enligt 1672 års förordning angående Stockholms stads styrelse. Först år 1772 erhöles de under egna tvenne alternerande ordförande beslutanderätt jämte magistratens ledamöter. Det var dock endast vad man sedermera benämnt rådsledarna i inskränkt mening, som voro föremål för nu omförmälda självstyrelse, i vilken den år 1813 inrättade drätselkommissionen (jfr sid. 105) sedermera fick del.

En verksam del i styrelsen av huvudstaden, främst med avseende på byggnadsväsendet, strandreglering, allmänna säkerheten, torg-handeln, mångleriväsendet, religions-, sjuk- och fattigvård samt brandförsäkringsväsendet, tog under 1700-talet den av k. m:t förordnade kungl. politie- och brandkommissionen. Denna från år 1724 under omkring 50 år fungerande myndighet, som i viss mån representerade en inskränkning i den kommunala självstyrelsen, bestod av tolv statsämbetsmän, därav tre riksråd, justitiekanslern, en generalmajor, ett kansliråd, en vicepresident, fyra kollegeråd, en assessor samt två rådmän.

Fördelningen på de skattskyldiga invånarna av de prestationer och avgifter, de hade att utgöra, gav från slutet av 1600-talet upphov till den ena kommunala institutionen efter den andra.

År 1688 tillkommo deputerade för inkvarteringsverket, sedermera benämnda inkvarteringskommissionen, ursprungligen bestående av magistratspersoner och borgare samt, sedan även andra husägare blivt

skyldiga att delta i inkvarteringen, jämväl av representanter för dem. Denna myndighet hade att taxera, uppbära samt redogöra för en borgerskapet av k. m:t till lättnad i inkvarteringsbördan beviljad extra tilläggsavgift å tulluppbörden, den s. k. tillöknings- eller inkvarteringstolagen, vilken utgick under hela tiden 1688—1857 med ett enda kortvarigt avbrott. Vid sidan av den allmänna inkvarteringskommissionen fanns en särskild dylik, som ordnade tillfällig inkvartering in natura. År 1811 förenades de båda inkvarteringskommissionerna till en enda, vars verksamhet sedan fortsatte t. o. m. år 1868, då den borgerskapet och husägarna ävlande inkvarteringsbördan överflyttades till stadens invånare i allmänhet.

För taxering av den borgerliga inkvarteringsavgiften samt för handhavande av stadsvaktens och båtsmanskompaniets utrustning och underhåll (jfr sid. 92 o. 105) inrättades år 1710 borgerskapets bemedlingskommission, bestående av tretton av borgerskapets äldste utsedda personer. År 1720 fick denna kommission befattning med taxering, uppbörd och förvaltning av även andra borgerliga utskylder. För uppbörden av borgerskapets uttaxerade medel antog bemedlingskommissionen egna uppbördskommissarier, vilka avlöndes av sin uppbörd. På detta sätt tillskapades ett kommunalt uppbördsverk vid sidan av det sedan gammalt under magistraten sorterande, vilket senare härigenom förvandlades till ett kronouppbördsverk (jfr sid. 8). Bemedlingskommissionen äger fortfarande bestånd för förvaltning av borgerskapets enskilda fonder (jfr sid. 678).

Brandvaktsskassedistributionen, sammansatt, under överståthållaren såsom ordförande, av två magistratspersoner och tio husägare, tillkom år 1788 samt hade att med användande av den av samtliga husägare uttaxerade brandvaktsskattens bestrida och bekosta nattbevakningen. År 1850 övertogs nattbevakningen av polisen. Därefter hade administrationen endast att uppbära och till överståthållarämbetet överlämna brandvaktsskattmedlen.

Under år 1767 synas borsbyggnadsdeputerade ha börjat sin verksamhet, som avsåg uppsikt över det då påbörjade uppförandet av borsbyggnaden, vilket byggnadsarbete finansierades genom en särskild avgift å in- och utskäppade varor (jfr sid. 166). I deras ställe trädde år 1781 kommitterade över

börs- och brobyggnader, som förutom förvaltningen av börsbyggnaden och därför tillgängliga medel hade att förvalta och disponera en för Norrbros färdigbyggnade och andra allmänna byggnader avsedd fond, till vilken medel årligen avsattes av stadskassan. Dessa kommitterade fingo år 1815 området för sin verksamhet utvidgat och erhöles då benämningen kommitterade över börs-, bro- och hamnbyggnader (jfr sid. 239). De bestodo av överståthållaren såsom ordförande, två av honom utsedda magistratspersoner samt bemedlingskommissionens ledamöter. För kommitterades räkning uttaxerade bemedlingskommissionen en bro- och hamnbyggnadsavgift å borgerlig rörelse. Kommitterades bestyr övertogs år 1846 av drätselkommissionen.

Det första egentliga steget till magistratens och borgerskapets äldstes befriande från bestyret med kommunens förvaltning togs år 1813, då den förut omnämnda drätselkommissionen inrättades. Såsom ordförande i detta nya verk insattes överståthållaren; bisittare blevo fyra magistratspersoner, utsedda av magistraten, och sex borgare av olika kategorier, valda av borgerskapets äldste. Drätselkommissionen övertog den kommunala medelsförvaltning, som handhafts av magistratens handelskollegium (jfr sid. 67), även som kollegiets främste tjänsteman, stadskamraren, och hans kontor. Från ämbets- och byggningskollegiet (jfr sid. 67) överflyttades till kommissionen byggningsbokhållaren (byggnadskontoret), varjämte de under nämnda kollegium sorterande stadsarkitekten och stadsingenjören skulle stå till kommissionens förfogande. Drätselkommissionen hade enligt sin instruktion i första hand att förvalta stadens fastigheter och övriga tillhörigheter samt omhänderha de inkomster, som voro enligt stat anslagna till utgifter för rådhusrätten, kronouppbördsverket m. fl. administrativa eller kommunala inrättningar. Kommissionen var dock icke den högsta myndigheten, utan vissa ärenden skulle hänvisas till magistraten och de femtio äldste.

Stadens gamla skyldighet att uppställa och underhålla ett antal båtsmän avlöstes omkring år 1840 av ett medgivande att i stället erlägga vakansavgift. Debitering, uppbörd och redovisning av denna avgift och förvaltningen av därmed sammanhängande ärenden uppdrogs åt båtsmanshållskommissionen, bestående av sju personer, valda av borgare och fasthetsägare såsom båtsmanshållsskyldiga.

Den centrala ledningen av fattigvårdsförvaltningen, liksom även av sjukvården, utövades av magistratens politiekollegium (jfr sid. 67) till i början av 1750-talet då församlingarnas anstalter för fattiga och sjuka befriades från kollegiets insende. Sedan saknades enhetlig styrelse på detta område till år 1807, då en dylik inrättades i form av en av representanter för varjehanda stats- och kommunalinstitutioner sammansatt talrik direktion. Denna ord-

ning blev emellertid ej länge bestående. Genom tre i början av 1810-talet utfärdade k. brev ändrades organisationen ånyo. Ansvaret för fattigvården lades åter företrädesvis på församlingarna. Överståthållaren skulle dock utöva överinseende över verksamheten med biträde av bl. a. dels en ny ämbetsman, generaldirektören över Stockholms stads fattigvård, dels av särskilda kommitterade, utsedda av församlingarnas fattighusdirektioner. Ytterligare ett centralt organ för fattigvården tillskapades vid samma tid, nämligen av församlingarna valda deputerade för allmänna fattigvårdsavgiftens utgörande. För vinnande av större enhetlighet föreskrefs år 1843 i en k. stadga angående fattigvården i Stockholms stad, att där skulle i stället för omförmälda institutioner finnas en särskild centralstyrelse för hälso- och fattigvårdsärenden, kallad stadsnämnden. I denna var överståthållaren ordförande och pastor primarius, polismästaren samt förste stadsläkaren ständiga ledamöter, varjämte ingingo 21 valda ledamöter, som utsågos, en av och inom konsistorium, en av och inom magistraten, två från var och en av de åtta samtidigt inrättade församlingarnamnämnderna, en av allmänna barnhusets, en av Danviks hospitals och en av prins Carls inrättnings direktion. Under stadsnämnden som överstyrelse lydde, förvaltade av särskilda direktioner, vissa fattigvårds- och sjukvårdsanstalter. (Betr. fattigvårdsförvaltningen före fattigvårdsnämndens inrättande år 1864, se även sid. 258.)

Med hänsyn till kolerafarsotens första uppträdande i Europa inrättades för denna del av hälsovården den allmänna sundhetskommittén — sedermera kallad allmänna sundhetsnämnden —, som verkade åren 1831—1840. För samma ändamål bildades år 1847 på nytt en allmän sundhetsnämnd, som huvudsakligen nominellt kvarstod till tiden för stadsfullmäktiges tillkomst år 1863. Den bestod av ledamöter, utsedda vid sockenstämmorna. Ordet fördes av överståthållaren eller den han förordnade i sitt ställe. (Betr. hälsovårdsförvaltningen före hälsovårdsnämndens inrättande år 1875, se även sid. 505.)

Från att ha varit bestyr, utförda av hus- och tomtägarna, övergingo gatuläggningen och gatubelysningen, till en början var för sig, till att bli på sockenstämmogrund byggda, för hela staden gemensamma angelägenheter. År 1845 inrättades för gatuläggningen och år 1850 för gatubelysningen särskilda förvaltningar, vilka med år 1861 sammanslogos till gatuläggnings- och lyshållningsstyrelsen, bestående av nio ledamöter, av vilka en utsågs av överintendentsämbetet (som hade att ombesörja vården och underhållet av kronans byggnader) och de övriga av sockenstämmonämnden (jfr sid. 106, 189 o. 219).

För den år 1855 av sockenstämmonämnden beslutade vattenledningen inrättades en överstyrelse med överståthållaren såsom

ordförande och 24 av de territoriella församlingarna valda ledamöter (jfr sid. 221). För vattenledningens anläggande och förvaltning tillsattes av överstyrelsen en särskild direktion.

Med år 1862 gjordes enligt k. stadgan den 27 september 1861 angående folkundervisningen i Stockholm huvudstadens folkskoleväsende till en stadens gemensamma angelägenhet, som lydde under överstyrelsen för stadens folkskolor, sammansatt av en ordförande och elva ledamöter, valda, en av stadens konsistorium, en av fattigvårdsnämnden, en av varje församlings skolråd och en av överstyrelsen, företrädesvis bland huvudstadens läkare. Överstyrelsen valde själv inom eller utom sig ordförande. (Betr. folkskoleförvaltningen efter tillkomsten av 1842 års allmänna folkskolestadga, se även sid. 385.)

(Vid drätselnämndens inrättande år 1864 eller kort tid därefter upplöstes en stor del av de i det föregående omnämnda institutionerna, nämligen inkvarteringskommissionen, bemedlingskommissionen — i vad avsåg dess kommunala verksamhet — brandvaktskasseadministrationen, drätselkommissionen, båtmanshållskommissionen, gatulägnings- och lyshållningsstyrelsen samt vattenledningsdirektionen. De hade blivit obehörliga när deras uppgifter i huvudsak övertagits av drätselnämnden.)

Såsom delvis framgår av ovanstående, kommo även stadens kyrkliga kommuner, församlingarna, att efter hand utöva åtskillig verksamhet, som numera tillkommer den borgerliga kommunen. Genom k. förordningen ang. sockenstämmor den 16 mars 1847 inrättades vid sidan av de olika församlingarnas sockenstämmor en av dessa utsedd, för hela staden gemensam sockenstämmonämnd, bestående av 60 deputerade, varav hälften fastighetsägare. Denna nämnd hade att besluta i sådana för hela staden gemensamma frågor, i vilka de olika sockenstämmorna fattat skiljaktiga beslut. Sockenstämmonämnden fick stor betydelse och kom i många och viktiga frågor att fylla en allmän kommunalrepresentations uppgifter.

Förslaget till 1862 års k. förordning om kommunalstyrelse i stad var uppgjort att gälla även för huvudstaden. Detta förslag hänsköts till överståthållarämbetet för yttrande och från ämbetet till magistraten och borgerskapets äldste, som för frågans utredning tillsatte en kommitté. Såväl kommittén som överståthållarämbetet avstyrkte på det bestämdaste, att den allmänna stadsförfattningen skulle tillämpas på Stockholm, och påyrkade, att huvudstaden skulle få sin särskilda kommunalförordning, vartill ock förslag uppgjordes. I huvudsaklig överensstämmelse med detta förslag utfärdades k. förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862.

Med upphävande av 1847 års sockenstämμοförordning och vad i andra författningar kunde finnas strida mot de nya bestämmelserna för-

klarades i 1862 års förordning om kommunalstyrelse i Stockholm staden med därunder lydande område utgöra för sig en särskild kommun, vars medlemmar ägde att själva efter de givna närmare bestämmelserna vårda sina gemensamma angelägenheter, såvitt icke enligt gällande författningar det tillkomme offentlig ämbetsmyndighet att handha dem. I avseende å behandlingen av kyrkliga angelägenheter samt ärenden rörande folkskolan hänvisades till vad särskilt fanns stadgat. Undantaget beträffande kyrkliga angelägenheter modifierades i viss mån år 1886 i sammanhang med inrättandet av en kyrkogårdsnämnd för förvaltningen av stadens gemensamma begravningsplatser, vilken förvaltning sedermera — år 1924 — helt och hållet frigjordes från sambandet med den kyrkliga kommunen. Folkskoleväsendet blev genom lagen den 15 maj 1903 angående folkskoleväsendet i Stockholm fr. o. m. år 1904 en väsentligen under den borgerliga kommunen lagd, stadens gemensamma angelägenhet.

Efter den nya kommunalförordningens tillkomst var det endast en tidsfråga, när de bördor, som lagts på särskilda klasser av stadens invånare, och de motsvarande rättigheterna skulle upphöra och därmed även den splittring, som förorsakats genom de i det föregående omnämnda särskilda styrelserna och kommissionerna. Jämlikt vissa i ett k. cirkulär den 10 juli 1863 angivna principer träffades år 1865 mellan stadsfullmäktige och borgerskapets äldste en överenskommelse angående likställighet i vissa kommunala rättigheter och skyldigheter mellan borgerskapet och idkare av borgerlig rörelse å ena sidan samt stadens övriga invånare å andra sidan. Överenskommelsen stadfästes av k. m:t den 14 juli samma år.

1862 års förordning om kommunalstyrelse i Stockholm undergick därefter följande ändringar. K. kungörelse den 9 november 1869 föreskrev nedsatt maximum av röstetalen vid stadsfullmäktigval. Genom k. kungörelse den 22 juni 1883 överflyttades en del bestämmelser rörande nämnderna från kommunalförordningen till nämndernas instruktioner. Enligt k. förordning den 8 mars 1889 var den medlem av kommunen, som därstädes ägde fast egendom i stället för som förut den, som var för fast egendom till allmän beviljning uppförd. Genom k. förordning den 22 mars 1889 blev kvinna valbar till fattigvårdsnämnden. Lag den 2 april 1898 gjorde villkoren för rösträtt och valbarhet till stadsfullmäktige i allo lika med motsvarande bestämmelser för de andra städerna och föreskrev förfarandet, då ordinarie val och fyllnadsval till stadsfullmäktige skulle ske samtidigt. Lag den 15 april 1904 lämnade föreskrifter om revisorsval. Lag den 29 april 1904 medgav stadsfullmäktige rätt att årligen själva utse sin ordförande. Genom lag den 7 juli 1905 blev kvinna valbar till styrelsen för arbetsförmedlingen. Lag den 17 maj 1907 införde nya be-

stämmeiser angående stadsfullmäktiges sammanträden. Genom lag den 12 juli 1907 infördes nya bestämmelser rörande ersättning för utsökningskostnader. Lag den 26 maj 1909 gjorde kvinna valbar till stadsfullmäktig, införde den proportionella valmetoden vid val av stadsfullmäktige, ändrade grunderna för röstvärdets beräkning, sänkte rösttalsmaximum från 100 till 40 röster, stadgade två tredjedels majoritet för en del beslut samt berättigade stadsfullmäktige att bestämma valkretsindelningen, som förut bestämts av magistraten. Lag den 4 mars 1910 gjorde vissa förtydliganden i valbestämmelserna. Genom lag den 10 juni 1910 meddelades ändrade bestämmelser angående underställning av beslut om låns upptagande, innefattande en inskränkninö av kommunens lånerätt. Denna bestämmelse trädde emellertid i kraft först med år 1913. Genom lag den 9 juni 1911 utsträcktes mandatperioden för stadsfullmäktige från två till fyra år. Lag den 13 juni 1913 innehöll vissa bestämmelser för valhemlighetens skyddande vid stadsfullmäktigval (valkuvert, valskärmar etc.), ändrade föreskrifter rörande valsedels röstvärde vid ny sammanräkning efter avgången fullmäktig samt föreskrift angående proportionellt val i vissa fall till utskott eller kommitté. Lag den 25 augusti 1914 meddelade vissa föreskrifter rörande rösträtt för arrendator av jordbruksfastighet i stad. Lag den 29 juni 1917 ändrade föreskrifterna om kungörande av tid för valförrättning för stadsfullmäktigval och om valbarhet till stadsfullmäktig. Lag den 24 maj 1918 införde ändrade bestämmelser om viss dömd straffpåföljd som hinder för rösträtt. Genom lag den 20 juni 1918 tillades överståthållarämbetet rätt att på särskild framställning företaga vissa rättelser i debiteringen av stadsutskylder. Lag den 23 december 1918 stadgade lika kommunal rösträtt för varje i kommunen mantalsskriven man eller kvinna, som fyllt 23 år och ej vore omtydlig eller i konkursstillstånd, ej vore av fattigvården omhändertagen för varaktig försörjning, ej häftade för samtliga de tre senaste årens förfallna kommunalutskylder och ej utesluts genom dömd straffpåföljd; vidare gavs ändrade föreskrifter om röstlängdens upprättande och om sättet för stadsfullmäktigvalens anordnande samt vidgades bestämmelsen om $\frac{2}{3}$ majoritet för vissa beslut av ekonomisk innebörd. Lag den 14 februari 1920 förlade ledningen av stadens kommunala förvaltning hos det i beredningsutskottets ställe inrättade stadskollegiet, bland vars medlemmar de särskilt valda, avlönade borgarråden fingo föredragningskyldighet för de på dem fördelade olika förvaltningsområdena (se vidare under stadskollegiet, sid. 120); i sammanhang därmed stadgades, att stadsfullmäktige skulle ha två viceordförande, varjämte en del av omorganisationen påkallade smärre ändringar i vissa paragrafer vidtogas. Genom tvenne lagar den 30 juni 1920 gjordes några smärre ändringar i föreskrifterna om valsedlarnas beskaffenhet och röstlängdens upprät-

tande samt upphävdes rätten till röstning genom fullmakt och infogades i stället föreskrifter rörande den genom särskild lag samma dag medgivna rätten för vissa väljare att använda valsedelsförsändelse. Genom k. förordningar den 19 november 1920, 10 oktober 1924, 14 maj 1926 och 27 juni 1927 stadgades vissa ändrade grunder för den kommunala beskattningen under åren 1921—1928. Lag den 10 mars 1922 bestämde som villkor för stadsfullmäktiges beslutförhet närvaro av »flera än hälften» i stället för »minst hälften» av samtliga fullmäktige. Genom lag den 9 juni 1922 upphävdes den successiva förnyelsen av stadsfullmäktige med val av halva antalet vart annat år; samtidigt infördes vissa modifikationer i den proportionella valmetoden. Lag den 15 juni 1923 medgav stadsutskylders inleverering till stadens kassa jämväl genom insättning i annan bank än riksbanken. Genom lag den 20 juni 1924 begränsades mandattiden för stadskollegiets särskilt valda ledamöter till ett år, varjämte stadsfullmäktige medgavs rätt att till innehavare av kommunala förtroendeuppdrag utgiva ersättning dels i form av dagtraktamente och reseersättning, dels, i vissa fall, i form av särskilt arvode. Genom lag den 29 maj 1925 upphörde stadskollegiets åliggande att utse vice ordförande i vissa av stadens nämnder. Lag den 21 maj 1926 införde dels föreskrift om att stadsfullmäktig- och elektorsval skulle förrättas samtidigt, dels medgivande att å valsedel utsätta även kartell- och fraktionsbeteckningar ävensom valbeteckning, dels vissa ändrade bestämmelser om valsedlars kassering och sammanräkning. Genom lag den 28 september 1928 infördes vissa ändringar i avseende å grunderna för täckande av kommunens skattebehov m. m., påkallade av den samtidigt utfärdade kommunalskattelagen m. fl. författningar. Slutligen överflyttades genom lag den 6 juni 1930 vissa bestämmelser om röstlängd för stadsfullmäktigval samt om dylika vals förrättande och avslutande m. m. från kommunalförordningen till den samma dag utfärdade kommunala vallagen.

På uppdrag av k. m:t framlade f. d. landshövdingen K. H. L. Hammarskjöld år 1931 en utredning med förslag angående revision av 1862 års förordning om kommunalstyrelse i Stockholm. Sedan stadsfullmäktige år 1934 yttrat sig över förslaget utfärdades den 15 juni 1935 på grundval av detta en ny lag om kommunalstyrelse i Stockholm. I denna lag skedde sedermera följande ändringar: den 3 april 1936 ang. valperioden för stadsfullmäktige (tjänstgöringsårets början ändrades från 1 april till 1 oktober), valkretsindelning, tiderna för fullmäktiges sammanträden; den 12 juni 1936 ang. kommunal fondbildning och reservation av anslag; den 13 maj 1937 ang. valbarheten till stadsfullmäktig m. m.; den 28 maj 1937 ang. offentlighet av stadsfullmäktiges protokoll; den 18 juni 1937 ang. stadens rätt att upptaga lån och ingå borgen; den 17 juni 1938 ang. täckningen av stadens medelsbehov; den 24 mars

1939 ang. stadens borgen för lån av statsmedel åt allmännyttiga bostadsföretag m. fl.; den 21 mars 1940 ang. den centrala stadsförvaltningen (som undergick en väsentlig omorganisation, se under stadskollegiet, sid. 120); den 13 juni 1941 ang. rösträtten vid stadsfullmäktigval (rösträtts-åldern sänktes från 23 till 21 år); den 17 april 1942 ang. valperioden för stadsfullmäktige (tjänstgöringsårets början ändrades från 1 oktober till 15 oktober), tiderna för fullmäktiges sammanträden, m. m.; den 30 april 1943 ang. indrivningen av kommunalutskylder; den 17 dec. 1943 ang. täckningen av stadens medelsbehov; den 1 juni 1945 ang. rösträtten vid stadsfullmäktigval (rösträttshindren konkursisttillstånd, varaktig försörjning genom allmänna fattigvärdar och bristande utskyldsbetalning borttogos); den 22 juni 1945 ang. valbarheten till stadsfullmäktig m. m. (valbarhetsåldern sänktes från 25 till 23 år); den 29 juni 1946 ang. den allmänna kommunalskatten (av skätskatteformen föranledda ändringar, m. m.); den 6 dec. 1946 ang. reservation av anslag; den 13 juni 1947 ang. fastställelse av beslut om hamnavgifter m. m.; den 10 juli 1947 ang. underrättelse till den lokala skattemyndigheten om beslutad utdebitering; den 11 juni 1948 ang. kommunens kompetens (bestämnelsen »kommunen äger vårda sina gemensamma ordnings- och hushållningsangelägenheter» ändrades till »kommunen äger vårda sina angelägenheter») samt ordningen för besluts fattande i stadsfullmäktige (kravet på kvalificerad majoritet för beslut i vissa ärenden borttogos); den 8 april 1949 ang. stadens borgen för vissa statliga bostadslån (egnahems-, tertiärlån m. fl.); den 21 april 1950 ang. fastställelse av beslut om hamn- och farledsavgifter m. m.; den 9 juni 1950 ang. dagtraktamenten, reseersättning m. m. till kommunala förtröendemän; den 9 mars 1951 ang. tiden för avgivande av revisionsberättelse; den 1 juni 1951 ang. ordningen för budgetbehandlingen m. m.; den 22 maj 1953 ang. antalet stadsfullmäktige i varje valkrets, indelningen i valkretsar m. m.; den 5 juni 1953 ang. den allmänna kommunalskatten (utdebitering, statsverkets utbetalning m. m.) samt stadens rätt att upptaga lån och ingå borgen; den 9 april 1954 ang. täckningen av stadens medelsbehov; den 14 maj 1954 ang. kommunal folkbildning, medelsförvaltning m. m.; den 3 dec. 1954 ang. antalet borgarråd; den 28 januari 1955 ang. överståthållarämbetets redovisning av staden tillkommande allmän kommunalskatt; den 11 maj 1956 ang. fattigvårdsnämnden (den särskilda bestämmelsen härom uteläts ur lagen).

År 1953 antogs en ny allmän kommunallag, som trädde i kraft den 1 januari 1955. I samband med att förslaget till denna lag framlades beslöt att även kommunallagstiftningen för Stockholm skulle överses. Inom inrikesdepartementet skulle ändamål tillkallade särskilda sakkunniga avgåva den 27 januari 1956 betän-

kande med förslag till kommunallag för Stockholm (se Bih. 1956: nr 51). Stadsfullmäktige tillstyrkte den 16 april 1956 detta förslag (Utl. 1956: nr 107). I januari 1957 avgav k. m:t proposition i ärendet (Prop. 1957: nr 16). Propositionens förslag till kommunallag skilde sig endast på ett par punkter av mera väsentlig betydelse från de sakkunnigas. Riksdagen antog i februari 1956 k. m:ts förslag oförändrat. Den nya kommunallagen för Stockholm utfärdades därefter den 1 mars 1957 och trädde i kraft den 1 januari 1958.

I 1957 års kommunallag för Stockholm ha sedermera vidtagits följande ändringar: den 20 mars 1959 ang. sättet och tiden för fördelning av stadsfullmäktigemandaten på valkretsarna; den 27 november 1959 ang. viss resekostnadsersättning till kommunala förtroendemen.

*Kommunalstyrelsen*¹⁾ är en sammanfattande benämning, som dels betecknar stadsfullmäktige och stadens nämnder och dels den verksamhet, som dessa organ utöva. Stadsfullmäktige är kommunens beslutande (representativa) organ och nämnderna kommunens förvaltande och verkställande (administrativa) organ. Enligt 4 § kommunallagen för Stockholm skall nämligen »kommunens beslutanderätt utövas av stadsfullmäktige», under det att »förvaltning och verkställighet» tillkommer stadskollegiet i egenskap av kommunens styrelse samt stadens övriga nämnder.

Den verksamhet, som handhas av stadsfullmäktige, d. v. s. den kommunala självstyrelsen i egentlig mening, kan anses omfatta utöfandet av kommunens makt dels att själv i vissa hänseenden bestämma om den rättsliga regleringen inom sitt område, eller *den kommunala självbestämmelsesmakten*, dels ock att för de gemensamma ändamålen beskatta sina medlemmar, eller *den kommunala självbeskattningsmakten*.

Självbestämningssmaktens innefattar stadsfullmäktiges befogenhet att, eventuellt under medverkan av statlig myndighet, antaga lokala förordningar, exempelvis ordnings- och hälsovårdsföreskrifter och instruktioner för kommunala organ. Till självbestämningssmaktens hör vidare stadsfullmäktiges befogenhet att utse nämnder för olika kommunala förvaltningsuppgifter. Dit hör också stadsfullmäktiges rätt att i vissa fall ingripa reglerande med avseende på handel och näringar inom kommunen, exempelvis i fråga om tillstånd till utskänkning av rusedrycker samt utminuterung och årsutskänkning av öl. I självbestämningssmaktens ligger tillika att stadsfullmäktige äga avgiva yttrande eller förslag i vissa staden berörande ärenden, vilkas avgörande ankommer på statsmyndighet. Stadsfullmäktige äro för öfrigt skyldiga att meddela beslut i ärenden, som hänskjutits till dem av högre myndighet.

1) Den i detta avsnitt använda terminologien ansluter sig till det av professor Halvar G. F. Sundberg utgivna arbetet Kommunalrätt.

Stadsfullmäktige äga utse ledamöter eller andra funktionärer i vissa statliga organ, exempelvis taxeringsnämnder, liksom även i åtskilliga enskilda institutioner.

Den kommunala självbeskattningsmakten omfattar dels fastställandet av kommunmedlemmarnas bidragsplikt (skattebeslut), dels bestämmandet av de kommunala medlens användning (anslagsbeslut). I självbeskattningsmakten ingår rätten att förfoga över den kommunala förmögenheten, att upptaga lån samt att kontrollera de administrativa organens ekonomiska förvaltning. I nära samband med självbeskattningsmakten står kommunens makt att bestämma avgifter för begagnande av stadens allmänna anordningar och inrättningar.

Angående stadsfullmäktiges verksamhet, se vidare sid. 111.

Med hänsyn till att kommunerna äro att anse dels som privaträttsliga sammanslutningar för samverkan mellan kommunmedlemmarna, dels som offentligrättsliga organ, har man att betrakta kommunalförvaltningen (nämndernas verksamhet) dels som *egenförvaltning*, avseende handhavandet av kommunens egna ekonomiska angelägenheter, dels som *självförvaltning*, innebärande fullgörandet av offentliga uppgifter, som staten ålagt kommunerna (obligatoriska uppgifter) eller bemyndigat dem (fakultativa uppgifter) att själva handha.

Till egenförvaltningen höra exempelvis de uppgifter av finansiell eller teknisk och liknande karaktär, som ingå i stadens drätsel (finans)samt fastighets-, gatu-, industriverks- och hamnförvaltning.

De obligatoriska självförvaltningsuppgifterna i Stockholm omfatta främst undervisning, hälso- och sjukvård, socialvård, barnavård samt nykterhetsvård. Vidare böra nämnas polisväsen, byggnadskontroll och brandväsen. Till de fakultativa uppgifterna hör exempelvis den kommunala yrkesundervisningen. Ett visst mått av egenförvaltning är emellertid även anknuten till varje självförvaltningsuppgift, beroende på att kommunen till väsentlig del bestrider kostnaderna för verksamheten och ofta med densamma direkt förknippat viss verksamhet av egenförvaltningsnatur, exempelvis fastighetsförvaltning.

Angående kommunalförvaltningen, se vidare under respektive nämnder.

Kommunalstyrelsens omfattning är icke närmare angiven i författningarna. I kommunallagen stadgas endast, att staden (kommunen) äger att själv vårda sina angelägenheter, såvitt icke handhavandet därav enligt gällande författningar tillkommer annars. Stadsgandets innebörd torde kunna sammanfattas så, att kommunalstyrelsen äger rätt att vidtaga alla de åtgärder, som avse att tillgodose ett allmänt, till kommunen knutet intresse. Den kommunala styrelsen har sålunda icke rätt att, med bortseende från vad som är till gagn för det allmänna, tillgodose allenast vissa kommunmedlemmars en-

skilda intressen. Därjämte är verksamheten begränsad såtillvida, att den icke får omfatta uppgifter, vilka författningenslignat skola handhas av andra kommuner och menigheter eller av staten.

Kommunen äger vidare befogenhet att driva eller understödja verksamhet, vilken kan anses på ett naturligt sätt ersätta eller fullständiga kommunens självförvaltning; den är sålunda exempelvis berättigad att i detta syfte driva vissa bolag — s. k. kommunala bolag — och att understödja utomstående institutioner, som utöva sådan verksamhet.

Författningar. Kommunallag för Stockholm 1 mars 1957, med ändr. 20 mars och 27 nov. 1959 (Kf 1957: nr 66, 1959: nr 36, 76). Tryckfrihetsförordningen, 2 kap. (SFS 1957: nr 500). Lag 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar, med ändr. (se L)

De kommunala valen i Stockholm regleras av följande författningar: Kommunal vallag 6 juni 1930, med ändr. 17 juni 1932, 3 april 1936, 13 juni 1941, 17 april 1942, 1 juni 1945, 17 maj och 29 juni 1946, 23 april 1948, 28 april 1950, 26 okt. 1951, 30 maj 1952, 22 maj och 18 dec. 1953, 21 maj 1954, 1 juni 1956, 24 maj 1957 samt 20 mars 1959 (Kfh 1946: sid. 154, Kf 1946: nr 47, 118, 1948: nr 68, 1950: nr 100, 1951: nr 231, 1952: nr 37, 1953: nr 40, 78, 1954: nr 48, 1956: nr 151, 1957: nr 24, 1959: nr 35). Lag 28 mars 1958 med vissa bestämmelser om kommunalval för perioden 1959—1962 m. m. (Kf 1958: nr 84). Lag 22 maj 1953 om ändr. i lagen om val till riksdagen (Kf 1953: nr 39). K. kung. 18 april 1947 om upprättande av röstlängd för val till riksdagens andra kammare samt av kommunal röstlängd (Kf 1947: nr 186), med ändr. K. kung. 28 mars 1958 om formulär till protokoll vid röstsammanräkning för stadsfullmäktigval för perioden 1959—1962 m. m. (SFS 1958: nr 137).

För den kommunala beskattningen gälla f. n. följande huvudsakliga stadganden: Kommunkattelag 28 sept. 1928 (SFS 1928: nr 370), med ändr. 6 juni 1930 (SFS 1930: nr 190), 22 juni och 30 aug. 1932 (SFS 1932: nr 291, 411), 14 och 26 juni 1933 (SFS 1933: nr 356, 394), 15 juni 1934 (SFS 1934: nr 294), 18 och 30 juni 1937 (SFS 1934: nr 518, 662), 17 juni 1938 (SFS 1938: nr 368), 15 mars och 18 okt. 1940 (SFS 1940: nr 137, 876), 29 maj 1942 (SFS 1942: nr 274), 12 febr., 28 maj och 17 dec. 1943 (SFS 1943: nr 45, 263, 856), 9 juni 1944 (SFS 1944: nr 280), 15 juni, 14 och 31 dec. 1945 (SFS 1945: nr 408, 778, 897), 1 mars, 5 april, 7 och 29 juni samt 23 nov. 1946 (SFS 1946: nr 52, 54, 109, 260, 475, 703), 30 juni och 26 juli 1947 (SFS 1947: nr 468, 575), 13 febr., 19 mars, 30 april och 11 juni 1948 (SFS 1948: nr 46, 120, 204, 223, 308), 20 maj 1949 (SFS 1949: nr 293), 31 mars, 12 och 26 maj, 2 juni och 17 nov. 1950 (SFS 1950: nr 122, 176, 252, 308, 588), 1 och 22 juni, 26 okt., 30 nov. och 7 dec. 1951 (SFS 1951: nr 324, 325, 328, 436, 438, 509), 6 juni 1952 (SFS 1952: nr 377, 381, 405), 27 mars och 5 juni

1953 (SFS 1953: nr 274, 399, 400, 404, 405, 407), 19 febr., 5 mars, 7, 14 och 21 maj 1954 (SFS 1954: nr 43, 47, 51, 52, 204, 252, 263), 11 och 31 mars, 20 och 27 maj 1955 (SFS 1955: nr 115, 122, 245, 255, 357), 16 mars, 6 april och 1 juni 1956 (SFS 1956: nr 57, 88, 295, 541), 1 och 15 mars, 12 april, 16 och 24 maj 1957 (SFS 1957: nr 57, 59, 72, 105, 200, 237), 14 mars, 16 maj och 28 sept. 1958 (SFS 1958: nr 86, 296, 576), 27 febr., 13 mars, 8, 15 och 28 maj, 5 juni, 27 nov. och 18 dec. 1959 (SFS 1959: nr 34, 36, 54, 127, 170, 171, 191, 330, 515, 564). K. förordn. 28 sept. 1928 om ändrade grunder för utgörande av vissa utlagor (se L). Lag 16 maj 1957 med särskilda bestämmelser om kommuns, landstingskommuns och annan samfällighets utdebitering av skatt för åren 1958—1965 (Kf 1957: nr 106).

För den kommunala ekonomiska förvaltningen gäller dessutom k. kung. 28 nov. 1958 med vissa bestämmelser ang. kommuns upptagande av lån (SFS 1958: nr 558).

Den för år 1960 fastställda huvudstaten upptager å *driftbudgeten* anslag för särskilda utgiftsändamål med sammanlagt 967 326 422 kr. Härav hänföra sig 705 121 425 kr. till rotlarna

I—IX samt huvudtitlarna Utom rotelindelningen, Folkpensionering och Övriga anslag till utomstående institutioner och ändamål, medan resterande 262 204 997 kr. utgöres av anslag under avdelningen Finansförvaltning. På driftbudgetens inkomstsidan har uppförts sammanlagt 1 065 486 122 kr., varav 822 512 622 kr. utgöres av kommunalskatt. Driftbudgetens inkomster överskjuta utgifterna med 98 159 700 kr. Detta belopp har överförs till *kapitalbudgeten* för att där, tillsammans med kapitalbetalningar å utlämnade lån och i anspråk tagna avskrivningsmedel om sammanlagt 116 137 300 kr., disponeras för amorteringar å stadens låneskuld samt vissa nyinvesteringar av skattemedel med tillhopa 214 297 000 kr. Å kapitalbudgeten har slutligen upptagits investeringsanslag av låne- och fondmedel om sammanlagt 169 069 525 kr. samt, för täckning härav, inkomster av i anspråk tagna låne- och fondmedel med samma belopp. Utdebiteringsgrunden för den allmänna kommunalskatt, som ingår i preliminär skatt för inkomst under år 1960, har fastställts till 12,75 kr. per skattekrona (Stat. utl. 1960).

Stockholms stadsfullmäktige

och i samband därmed stående institutioner.

Stadsfullmäktige.

Stadshuset, 1 tr. (Pa: Fack, Sth 1); t. 54 05 00 (växel). Ingång för åhörare: från gården, portiken i sydöstra hörnet, 4 tr.

Sessionstider: regelmässigt ett sammanträde, vanligen tredje måndagen, i varje månad (utom juli och aug.), f. ö. när omständigheterna påfordra.¹⁾

Kommunens beslutanderätt utövas genom 100 för fyra år (tjänstgöringsår) valda stadsfullmäktige. Överståthållarämbetet bestämmer efter förslag av stadsfullmäktige indelningen i valkretsar jämte antalet fullmäktige för varje valkrets. Enligt överståthållarämbetets förordnande den 31 oktober 1957 är staden fr. o. m. den 1 januari 1958 indelad i sex valkretsar, omfattande: *första valkretsen* Storkyrkoförsamlingen, Katarina, Sofia, Maria Magdalena och Högalids församlingar, *andra valkretsen* Kungsholms, St Görans, Essinge, Gustav Vasa och Matteus församlingar, *tredje valkretsen* Klara, Jakobs, Adolf Fredriks, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar, *fjärde valkretsen* Enskede, Skarpnacks och Farsta församlingar, *femte valkretsen* Hägerstens, Brännkyrka och Vantörs församlingar samt *sjätte valkretsen* Bromma, Västerleds och Spånga församlingar. Av valkretsarna skola enligt överståthållarämbetets beslut den 14 maj 1958 den första välja 16, den andra, fjärde och sjätte vardera 17, den tredje 15 samt den femte 18 stadsfullmäktige.

Vallet förrättas tredje söndagen i september månad. Proportionell valmetod tillämpas. Röstlängden upprättas av uppborgsverket och röstningen sker inför av valnämnden utsedda deputerade.

Rösträtt vid val av stadsfullmäktige tillkommer envar inom staden mantalskriven svensk medborgare, som senast under nästföregående kalenderår uppnått 21 års ålder. Den som är över 21 år men är omyndig har dock ej rösträtt.

¹⁾ Stadsfullmäktiges återstående sammanträden under arbetsåret 1959/1960 ha utsatts till den 16 och 30 maj, 20 juni samt 19 sept. 1960.

Stadsfullmäktige väljas bland de röstberättigade, som äro boende inom staden och uppnått 23 års ålder. Den som är omyndig eller i konkursstillstånd kan dock ej väljas till stadsfullmäktig. Överståthållaren och underståthållaren samt kanslidirektörerna och skattedirektören vid överståthållarämbetet få icke utses till stadsfullmäktige. Kommer stadsfullmäktig efter valet i den ställningen, att han ej längre är valbar, frånträder han omedelbart sitt uppdrag. Den som uppnått 60 års ålder får avsäga sig uppdrag att vara stadsfullmäktig. Eljest får ej någon avsäga sig sådant uppdrag med mindre han uppgiver hinder, vilket godkännes av stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktiges tjänstgöringsår räknas fr. o. m. den 15 oktober t. o. m. den 14 oktober påföljande år.

Vid första sammanträdet för tjänstgöringsåret utse stadsfullmäktige bland sig en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande, stadsfullmäktiges presidium. Å presidiet ankommer bl. a. att handlägga vissa representationsärenden och frågor rörande utdelning av St Eriksmedaljen (jfr sid. 706).

Stadsfullmäktige skola också årligen vid första sammanträdet för tjänstgöringsåret utse sekreterare.

Stadsfullmäktiges förhandlingar äro offentliga; dock äga fullmäktige för visst ärende besluta, att överläggningen skall hållas inom stängda dörrar. Ärenden får ej handläggas av stadsfullmäktige, såvida icke flera än hälften av dem äro tillstades.

Stadsfullmäktig får ej deltaga i behandling av ärende, som personligen rör honom eller någon honom närstående, som sägs i 4 kap. 13 § 2. rättegångsbalken om jäv emot domare.

Stadsfullmäktige skola meddela beslut i ärenden, som hänskjutits till dem av högre myndighet, ävensom i fråga, som väckts genom framställning av stadskollegiet eller annan kommunal nämnd eller genom motion av fullmäktig eller borgarråd.

För bifall till yrkande om ärendes bordläggning erfordras att minst en tredjedel av de vid sammanträdet närvarande stadsfullmäktige därom förena sig.

SE

Om stadsfullmäktig vill till borgarråd framtälla interpellation i ämne, som tillhör fullmäktiges handläggning, skall interpellationen, skriftligen avfattad, avlämnas sist fem dagar före det sammanträde, vid vilket den är avsedd att framtställas. Fullmäktige ha att utan föregående överläggning besluta, huruvida interpellationens framtställande skall medgivas. Lämnas sådant medgivande, bör interpellationen besvaras senast vid nästa sammanträde.

För upplysningars inhämtande i ämne, som tillhör stadsfullmäktiges handläggning kan fullmäktig till borgarråd framtställa enkel fråga. Sådan fråga skall vara skriftligen uppställd och av bestämt innehåll utan att vara försedd med särskild motivering. Den skall avlämnas senast fyra dagar före det sammanträde, vid vilket den är avsedd att framtställas. Stadsfullmäktige skola utan föregående överläggning besluta, huruvida den enkla frågan skall få framtställas. Lämnas sådant medgivande, bör frågan så vitt möjligt besvaras vid sammanträdet. Vid besvarandet av enkel fråga får endast den fullmäktige, som framtställt frågan, och det borgarråd, som lämnar svaret, deltaga i överläggningen. Härvid gäller för båda viss tidsbegränsning (se 10 § arbetsordningen för stadsfullmäktige).

För att vinna bindande kraft skola stadsfullmäktiges beslut underställas k. m:ts prövning och fastställelse, då de angå: a) upptagande av lån eller ingående av borgen, med vissa i kommunallagen närmare angivna undantag; b) avställning till vissa fonder samt ianspråktagande i vissa fall av fondmedel; c) nya eller förhöjda avgifter å den allmänna rörelsen för begagnande av de platser, som anvisats åt densamma, eller de inrättningar, som äro gjorda till dess betjäande. Fastställelse av beslut om nya eller förhöjda hamnavgifter eller grundpenningar eller sluss-, kanal- eller andra farledsavgifter kan dock meddelas av myndighet som konungen därtill förordnar (sjöfartsstyrelsen). Härjämte skola av stadsfullmäktige antagna reglementen för stadskollegiet, borgarrådsberedningen och drätselnämnden samt instruktioner för vissa enligt specialförfattningar inrättade nämnder (självförvaltningsnämnder) fastställas av k. m:ts. Dessutom skola vissa stadsfullmäktigbeslut i enlighet med specialförfattningar underställas k. m:ts. Beslut, som skall underställas k. m:ts prövning, skall insändas till överståthållarämbetet, vilket det åligger att överlämna handlingarna, jämte eget yttrande, till k. m:ts.

Överståthållarämbetets fastställelse erfordras för att giva bindande kraft åt beslut, vilka avse: a) pension åt ledamot av stadskollegiet eller annan kommunal nämnd; b) anslag, som skola täckas genom utdebitering under längre tid än fem år; c) placering av penningmedel på annat sätt än som föreskrives i kommunallagen eller d) antagande av reglemente för bevärsnämnd. Underställt beslut skall antingen oförändrat fastställas eller ogillas. Vägrar över-

ståthållarämbetet sökt fastställelse, skall skäl därför uppgivas, och äga stadsfullmäktige i sådant fall att avgöra, huruvida frågan skall underställas k. m:ts prövning. Förutom de nu nämnda skola även vissa beslut enligt specialförfattningar underställas överståthållarämbetet.

Stadsfullmäktige utöva, som nämnts, kommunens beslutanderätt. Förvaltning och verkställighet däremot tillkommer stadskollegiet i egenskap av kommunens styrelse samt stadens övriga nämnder. Stadskollegiet utser bland borgarråden ordförande i flertalet av dessa nämnder. Nämndernas övriga ledamöter samt suppleanter välja stadsfullmäktige bland sig eller stadens andra till fullmäktige valbara invånare för en tid av i regel två år. I några nämnder utses därjämte en eller flera ledamöter av andra myndigheter.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 4 december 1950 utgår till ledamöter i stadens nämnder, kommittéer och delegationer ävensom till av stadsfullmäktige utsedda ledamöter av pensionsnämnder och huvuddelen av taxeringsnämnderna samt revisorer ersättning i form av dagtraktamente med 10 kr. för sammanträdesdag. Enligt beslut av stadsfullmäktige den 20 april 1953 erhålla ledamöterna i vissa nämnder och delegationer (se Utl. 1953: nr 98) dagtraktamente med högre belopp, eller 20 kr. per sammanträdesdag. Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter i de särskilda taxeringsnämnderna för bolag och för juridiska personer samt taxeringsnämnderna för särskild fastighetstaxering äga enligt av fullmäktige den 4 december 1950 resp. den 17 september 1951 fattade beslut rätt att uppbära traktamente för sammanträdes- eller förrättningsdag med 15 kr. per dag. Till ordförandena i vissa stadens nämnder och delegationer utgå vidare enligt årligen upprepade beslut av stadsfullmäktige särskilda årsarvoden. Senaste beslutet härom fattades den 21 mars 1960.

Beredningen av ärenden, som skola handläggas av stadsfullmäktige, åvilar stadskollegiet och vederbörande nämnder. Kollegiet har också ett ombesörja verkställighet av stadsfullmäktiges beslut, i den mån verkställigheten ej uppdragits åt annan kommunal nämnd eller annat organ. Stadskollegiet skall därjämte i egenskap av kommunens styrelse leda förvaltningen av stadens angelägenheter och ha inseende över övriga nämnders verksamhet.

Angående borgarrådsberedningen, se sid. 122.

Över stadsfullmäktiges beslut kunna besvär anföras hos överståthållarämbetet senast inom 3 veckor från den dag, då verkställd justering av det över beslutet förda protokollet tillkännagivits å kommunens anslagstavla. Besvär kunna dock i regel ej anföras över beslut, som icke innebära ett slutligt avgörande utan endast innefatta yttrande eller framställning till statlig myndighet. Ej heller kan klagan föras över stadsfullmäktiges beslut i stadsplanefrågor. Den slutliga

beslutanderätten i dylika frågor tillkommer överstättthållarämbetet eller k. m:t.

Besvär över stadskollegiets eller stadens övriga nämnders beslut kunna, därest icke särskilda föreskrifter härom förefinnas i specialförfattningar, likaledes anföras hos överstättthållarämbetet inom 3 veckor från den dag, då verkställd justering av det över beslutet förda protokollet tillkännagivits å kommunens anslagstavla. I överstättthållarämbetets utslag kan ändring sökas hos k. m:t i inrikesdepartementet inom 3 veckor från det klaganden fick del av beslutet. För menighet är dock besvärstiden med avseende på klagan över ämbetets utslag 5 veckor. Angående besvär i tjänstetillsättningsfrågor o. dyl., se under besvärsnämnden å sid. 130

Senaste val av stadsfullmäktige (för tiden 15/10 1958—14/10 1962) ägde rum den 21 september 1958. Vid valet avgävos för hela staden sammanlagt 436,381 giltiga röster. De godkända valsedlarna och de tilldelade stadsfullmäktigplatserna fördelade sig (för alla valkretsar tillsammans) på de viktigare förekommande partibeteckningarna sålunda: »Arbetarepartiet-Socialdemokraterna» 189,982 röster (45 platser); »Högerpartiet» 125,527 röster (29 platser); »Folkpartiet» 84,617 röster (20 platser); »Kommunistiska partiet» 27,084 röster (6 platser). Närmare uppgifter om valet finnas intagna i Statistisk månadskrift för Stockholms stad 1958: nr 9 samt i Statistiska kontorets redogörelse »Allmänna val i Stockholm 1958».

Författningar m. m. Kommunallag för Stockholm 1 mars 1957, med ändr. (Kf 1957: nr 66, 1959: nr 36, 76). Arbetsordning för Stockholms stadsfullmäktige, antagen av SF 13 okt. 1958 (Kf 1958: nr 28). Reglementet för stadskollegiet och borgarrådsberedningen i Stockholm, fastställt av k. m:t 20 dec. 1957 (Kf 1957: nr 67). Lag 15 april 1955 om proportionellt valsätt vid val inom landsting och stadsfullmäktige m. m. (Kf 1955: nr 23).

Stat år 1960. (För stadsfullmäktige m. m.) Utgifter: driftbudgeten 8 740 500 'kr. (därav engångs 150 100 kr.), dessutom förslagsmedel 131 400 kr.; kapitalbudgeten, låneämendet inom linjen 172 000 kr.; inkomster: driftbudgeten 461 600 kr.

Stadsfullmäktige

(för tiden 15 okt. 1958—14 okt. 1962)¹.

Ordförande.

Anderson, Carl Albert, direktör, se sid. 114; t. 54 05 00 (växel); mottagningstid: efter överenskommelse per telefon med sekreteraren fru Gardelius.

Förste vice ordförande.

Hassler, N. H. Å., professor, se sid. 114.

Andre vice ordförande.

Remens, Eva F., läroverksadjunkt, fru, se sid. 115.

Ledamöter

(efter valkrets och ordningsföljd vid valet).

Första valkretsen

(Storkyrkoförs., Katarina, Sofia, Maria Magdalena och Högalids förs.).
(16 stadsfullmäktige.)

Antal giltiga röster vid 1958 års val 75,977: socialdemokraterna 37,873 (8 pl.); högern 15,890 (4 pl.); folkpartiet 13,630 (3 pl.); kommunisterna 5,925 (1 pl.).

Wennström, G. E., f. d. borgarråd. (Soc.-dem.)
Karlsson, G. Verner, stationsförman. (Soc.-dem.)
Krokstedt, Astrid J. M., förste ombudsman. (Hög.)

Carlberg, O. Ch., underinspektör. (Folkp.)
Hudin, A. Greta, föreståndarinna. (Soc.-dem.)
Ljung, A. J. H., överförmyndare. (Soc.-dem.)
Leissner, T. Å., byrådirektör. (Hög.)
Malm, A. B., direktör. (Folkp.)
Svensson, G. Valborg E., redaktör. (Komm.)
Rønner, G. E., rektor. (Soc.-dem.)
Forsberg, K. W. G., förbundsordförande. (Soc.-dem.)

Hellsvik, G. I., studierektor. (Hög.)
Larsson, Emil W., socialassistent. (Soc.-dem.)
Frank, P. W., borgarråd. (Folkp.)
Wallbom, f. Holmström, Harriet M., fru. (Soc.-dem.)
Gnospelius, B. O. T., e. o. kyrkoadjunkt. (Hög.)

Andra valkretsen

(Kungsholms, S:t Görans, Essinge, Gustav Vasa och Matteus förs.).
(17 stadsfullmäktige.)

Antal giltiga röster vid 1958 års val 85,277: socialdemokraterna 35,021 (7 pl.); högern 26,044 (5 pl.); folkpartiet 17,956 (4 pl.); kommunisterna 4,874 (1 pl.).

Mehr, H. J. L., borgarråd. (Soc.-dem.)
Agrenius, G. B., borgarråd. (Hög.)
Tomson, R. V., f. d. borgarråd. (Folkp.)
Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru. (Soc.-dem.)

¹ De vid valet förekommande partibeteckningar (jfr ovan), varunder resp. stadsfullmäktige valts, utmärkas på följande sätt: »Folkp.» = »Folkpartiet»; »Hög.» = »Högerpartiet»; »Komm.» = »Kommunistiska partiet»; »Soc.-dem.» = »Arbetarepartiet-Socialdemokraterna».

SF

Heckscher, f. Vickhoff, Anna Britta, fru. (Hög.)
 Sundström, E. T., borgarråd. (Soc.-dem.)
 Holmblad, Margit E., kammarskrivare. (Folkp.)
 Fagerström, J. F. E., byggnadsingenjör. (Hög.)
 Ander, f. Eriksson, Elsa S., konsulent. (Soc.-dem.)
 Carlsson, K. Sören, personalchef. (Soc.-dem.)
 Molin, E. A., rektor. (Hög.)
 Carlsson, C. W., direktör. (Folkp.)
 Eurén, A. R., redaktör. (Komm.)
 Claesson, V. O., kassör. (Soc.-dem.)
 Böre, C. O. H., rådman. (Hög.)
 Nygren, H. G., typograf. (Soc.-dem.)
 Hagstrand, f. Söderborg, Ulla, fru. (Folkp.)

Tredje valkretsen

(Klara, Jakobs, Adolf Fredriks, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars förs.).

(15 stadsfullmäktige.)

Antal giltiga röster vid 1958 års val 70,170: högern 35,331 (8 pl.); socialdemokraterna 18,234 (4 pl.); folkpartiet 13,686 (3 pl.); kommunisterna 2,041 (—).

Hassler, N. H. Å., professor, 1:e vice ordf. (Hög.)

Garpe, D. A. J., borgarråd. (Soc.-dem.)

Nilsson, Einar M., försäkringsdirektör. (Hög.)

Nordin, E. A., försäkringsdirektör. (Folkp.)¹⁾

Ossbahr, C. P., advokat. (Hög.)

Thörnlund, J. A. F., redaktör. (Soc.-dem.)

Lundbeck, Alice M., ombudsman. (Hög.)

Johnsson, J. W., pastor. (Folkp.)

Lidgard, H. B. I., direktör. (Hög.)

Lundgren, f. Hallberg, Ann-Margret, tf. byrådirektör. (Soc.-dem.)

Bratt, f. Friberg, Thyra A. E., bankkamrer. (Hög.)

Erman, A. J. F. I., överförmyndare. (Folkp.)

Palme, E. R. C., direktör. (Hög.)

Johannesson, E. G. V., direktör. (Soc.-dem.)

Fridblom, K. E., komminister. (Hög.)

Fjärde valkretsen

(Enskede, Skarpnäcks och Farsta förs.).

(17 stadsfullmäktige.)

Antal giltiga röster vid 1958 års val 65,813: socialdemokraterna 33,490 (9 pl.); högern 13,309 (4 pl.); folkpartiet 12,580 (3 pl.); kommunisterna 5,067 (1 pl.).

Karlsson, Hans G. B., försäljningschef. (Soc.-dem.)

Wedberg-Larsson, A. A. Elvira, fru. (Soc.-dem.)

Kyling, K. F. F., borgarråd. (Hög.)

Nordström, Margareta, hemhjälpkonsulent. (Folkp.)²⁾

Karlsson, Andreas, förbundsordförande. (Soc.-dem.)

¹⁾ Efterträdde år 1959 Bergvall, J. H.

²⁾ Efterträdde år 1959 Huss, E. J.

Setréus, I. M., kassör. (Soc.-dem.)
 Waldemarson, A. V., redaktör. (Hög.)
 Wanneryd, E. A. H., tulltjänsteman. (Folkp.)¹⁾
 Brodd, f. Lidén, Anna S., fru. (Soc.-dem.)
 Tiderman, G. E. F., murare. (Komm.)
 Vigedal, B. R., sekreterare. (Soc.-dem.)
 Johansson, S., direktör. (Hög.)
 Andersson, Sten S., sekreterare. (Soc.-dem.)
 Larson, Berta M., föreståndarinna. (Folkp.)
 Gedin, H. C., ombudsman. (Soc.-dem.)
 Andersson, E. Olof, ingenjör. (Soc.-dem.)
 Lavett, E. G. A., disponent. (Hög.)

Femte valkretsen

(Hägerstens, Brännkyrka och Vantörs förs.).

(18 stadsfullmäktige.)

Antal giltiga röster vid 1958 års val 70,046: socialdemokraterna 36,845 (10 pl.); högern 13,231 (3 pl.); folkpartiet 12,592 (3 pl.); kommunisterna 5,899 (2 pl.).

Berglund, H. J., borgarråd. (Soc.-dem.)

Göransson, C. G. E., förste ombudsman. (Soc.-dem.)

Haglund, K. S., boktryckare. (Hög.)

Dalgren, E. S. G., borgarråd. (Folkp.)

Eriksson, Arthur W., metallarbetare. (Soc.-dem.)

Ahlberg, Iris, intendent, fru. (Soc.-dem.)

Diesen, f. Westerberg, Ingrid E., fl. mag. (Hög.)

Olsson, Knut M. G., redaktör. (Komm.)

Hallerby, N. E., redaktör. (Folkp.)

Andersson, K. Gösta, öververkmästare. (Soc.-dem.)

Arpstedt, K. H., brandmästare. (Soc.-dem.)

Eriksson, E. O. (Oile), ombudsman. (Soc.-dem.)

Florén-Winther, Ethel H. D., föreståndarinna, fru. (Hög.)

Hjerne, K. G., direktör. (Folkp.)

Carlson, f. Olsson, Elna S. E., ombudsman. (Soc.-dem.)

Svensson, Harry G. E., byråsekreterare. (Soc.-dem.)

Nilsson, John Y. S., kommunalarbetare. (Komm.)

Engström, E. S., byggnadsingenjör. (Soc.-dem.)

Sjätte valkretsen

(Bromma, Västerleds och Spånga förs.).

(17 stadsfullmäktige.)

Antal giltiga röster vid 1958 års val 69,098: socialdemokraterna 28,519 (7 pl.); högern 21,722 (5 pl.); folkpartiet 14,173 (4 pl.); kommunisterna 3,278 (1 pl.).

Anderson, Carl Albert, direktör, ordf. (Soc.-dem.)

Ahlén, A. E., civilingenjör. (Hög.)

Mårtens, G. H. M., direktör. (Folkp.)

Karlson, Tore E., ombudsman. (Soc.-dem.)

Lind, B., redaktör. (Hög.)

¹⁾ Efterträdde år 1960 Ling, P. H.

Aronson, S. A., direktör. (Soc.-dem.)
 Helin, P. F., redaktör. (Folkp.)
 Littmarck, Blenda M. V., redaktör. (Hög.)
 Eeg-Olofsson, A. O. C., lektor. (Soc.-dem.)
 Högglund, R. Gunhild Z., redaktör. (Soc.-dem.)
 Blom, S. T. L., sekreterare. (Hög.)
 Remens, Eva F., läroverksadjunkt, fru, 2:e vice
 ordf. (Folkp.)
 Svedenahl, C. G. A., disponent. (Soc.-dem.)
 Edner, f. Lindholm, T. Margareta, fru. (Hög.)
 Takman, J. O., socialläkare. (Komm.)
 Winther, O. W. G., förste kanslisekreterare.
 (Soc.-dem.)
 Lönnqvist, F. O.-F., förste byråsekreterare.
 (Folkp.)

*Alfabetisk förteckning över stads-
 fullmäktige jämte uppgift om deras
 tjänstgöringstid.¹⁾*

Agrenius, G. B., borgarråd. (II; hög.) 1946.
 Ahlberg, Iris, intendent, fru. (V; soc.-dem.) 1956
 21/7.
 Ahlén, A. E., civilingenjör. (VI; hög.) 1938.
 Ander, f. Eriksson, Elsa S., konsulent. (II; soc.-
 dem.) 1946—1950, 1954.
 Anderson, Carl Albert, direktör, ordf. (VI; soc.-
 dem.) 1938.
 Andersson, E. Olof, ingenjör. (IV; soc.-dem.)
 1958.
 Andersson, K. Gösta, öververkmästare. (V; soc.-
 dem.) 1954.
 Andersson, Sten S., sekreterare. (IV; soc.-dem.)
 1951 17/3.
 Aronson, S. A., direktör. (VI; soc.-dem.) 1950.
 Arpstedt, K. H., brandmästare. (V; soc.-dem.)
 1952 11/10.
 Berglund, H. J., borgarråd. (V; soc.-dem.) 1950.
 Blom, S. T. L., sekreterare. (VI; hög.) 1958.
 Bratt, f. Friberg, Thyra A. E., bankkamrer. (III;
 hög.) 1958.
 Brodd, f. Lidén, Anna S., fru. (IV; soc.-dem.)
 1950.
 Böre, C. O. H., rådmän. (II; hög.) 1958.
 Carlberg, O. Ch., underinspektör. (I; folkp.)
 1946.
 Carlsson, C. W., direktör. (II; folkp.) 1946.
 Carlson, f. Olsson, Elna S. E., ombudsman. (V;
 soc.-dem.) 1946—1950, 1958.

Carlson, K. Sören, personalchef. (II; soc.-dem.)
 1950.

Carlsson, se även Karlsson.

Claesson, V. O., kassör. (II; soc.-dem.) 1954.
 Dalgren, E. S. G., borgarråd. (V; folkp.) 1954.
 Diesen, f. Westerberg, Ingrid E., fil. mag. (V;
 hög.) 1954.
 Edner, f. Lindholm, T. Margareta, fru. (VI; hög.)
 1958.
 Eeg-Olofsson, A. O. C., lektor. (VI; soc.-dem.)
 1950.
 Engström, E. S., byggnadsingenjör. (V; soc.-
 dem.) 1958.
 Eriksson, Arthur W., metallarbetare. (V; soc.-
 dem.) 1942—1946, 1948 7/6.
 Eriksson, E. O. (Olle), ombudsman. (V; soc.-
 dem.) 1950.
 Erman, A. J. F. I., överförmyndare. (III; folkp.)
 1950.
 Eurén, A. R., redaktör. (II; komm.) 1945 20/1
 —1950, 1954.
 Fagerström, J. F. E., byggnadsingenjör. (II;
 hög.) 1958.
 Florén-Winther, Ethel H. D., föreståndarinna, fru.
 (V; hög.) 1958.
 Forsberg, K. W. G., förbundsordförande. (I;
 soc.-dem.) 1952 22/8.
 Frank, P. W., borgarråd. (I; folkp.) 1942.
 Fridblom, K. E., komminister. (III; hög.) 1958.
 Garpe, D. A. J., borgarråd. (III; soc.-dem.) 1958.
 Gedin, H. C., ombudsman. (IV; soc.-dem.) 1958.
 Gnospelius, B. O. T., e. o. kyrkoadjunkt. (I; hög.)
 1958.
 Göransson, C. G. E., förste ombudsman. (V; soc.-
 dem.) 1935—1942, 1946.
 Haglund, K. S., boktryckare. (V; hög.) 1954.
 Hagstrand, f. Söderborg, Ulla, fru. (II; folkp.)
 1954.
 Hallerby, N. E., redaktör. (V; folkp.) 1950.
 Hassler, N. H. Å., professor, 1:e vice ordf.
 (III; hög.) 1931—1935, 1938.
 Heckscher, f. Vickhoff, Anna Britta, fru. (II;
 hög.) 1958.
 Helin, P. F., redaktör. (VI; folkp.) 1958 18/1.
 Hellsvik, G. I., studierektor. (I; hög.) 1958.
 Hjerne, K. G., direktör. (V; folkp.) 1950.
 Holmblad, Margit E., kammarskrivare. (II;
 folkp.) 1949 1/1.
 Hudin, A. Greta, föreståndarinna. (I; soc.-dem.)
 1942—1946, 1950.
 Högglund, R. Gunhild Z., redaktör. (VI; soc.-dem.)
 1958.
 Johannesson, E. G. V., direktör. (III; soc.-dem.)
 1938—1946, 1950—1951 17/8, 1958.
 Johansson, S., direktör. (IV; hög.) 1958.
 Johnsson, J. W., pastor. (III; folkp.) 1942.
 Karlsson, Andreas, förbundsordförande. (IV; soc.-
 dem.) 1944 11/11—1946, 1949 14/10.
 Karlsson, G. Verner, stationsförman. (I; soc.-
 dem.) 1927—1942, 1946.
 Karlsson, Hans G. B., försäljningschef. (IV; soc.-
 dem.) 1938—1942, 1947 8/2.

¹⁾ Årtal, resp. sist angivet årtal, angiver bör-
 jan av nuvarande tjänstgöringstid. För person,
 som vid särskild röstsammanräkning på grund
 av avgång utsetts till stadsfullmäktig, angives
 datum för ifrågavarande röstsammanräkning. Då
 datum icke är angivet, har tjänstgöringstiden bör-
 jat, före år 1936 den 1 april (resp. slutat den
 31 mars), fr. o. m. år 1938 den 1 okt. och
 fr. o. m. år 1942 den 15 okt. Den romerska
 siffran angiver, inom vilken valkrets vederbörande
 valts för innevarande valperiod.

Betr. partibeteckningar, se sid. 113.